

Najaarsnota 2014

oktober 2014

Inhoud:

1. Uitvoering begroting	3
2. Resultaat Najaarsnota	3
3. Belangrijkste mee- en tegenvallers uitvoering begroting 2014	4
4. Risicoparagraaf	5
5. Monitor bezuinigingen	5
6. Stand reserves	5
7. Voorstel en dekking	7
Programma 1 Bestuur en Dienstverlening	
- prestaties	8
- financiële rapportage	12
Programma 2 Veiligheid en Openbare orde	
- prestaties	16
- financiële rapportage	22
Programma 3 Openbare ruimte en Milieu	
- prestaties	23
- financiële rapportage	32
Programma 4 Verkeer en Vervoer	
- prestaties	36
- financiële rapportage	38
Programma 5 Werk, Inkomen en Participatie	
- prestaties	39
- financiële rapportage	43
Programma 6 Onderwijs	
- prestaties	46
- financiële rapportage	48
Programma 7 Economie, Recreatie en Toerisme	
- prestaties	50
- financiële rapportage	54
Programma 8 Maatschappelijke Ondersteuning	
- prestaties	55
- financiële rapportage	63
Programma 9 Ruimte en Wonen	
- prestaties	66
- financiële rapportage	71
Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	
- financiële rapportage	74

Bijlagen:

- bijlage 1 bedrijfsvoering (kostenplaatsen en hulpkostenplaatsen)
- bijlage 2 monitor bezuinigingen 2014-2

Aanbieding

Hierbij bieden wij u aan de Najaarsnota 2014.

De Najaarsnota is samengesteld aan de hand van de programma's en bestaat uit:

1. Een beleidsinhoudelijke rapportage, betreffende de verantwoording over de voortgang van de beleidsuitvoering in 2014. Deze verantwoording vindt per programma plaats aan de hand van de te realiseren doelstellingen en prestaties zoals vermeld in de programmabegroting. De tabellen met doelstellingen en prestaties zijn integraal uit de begroting overgenomen.
2. een financiële rapportage.

1. Uitvoering begroting

Zoals gebruikelijk geven wij u ook in deze Najaarsnota de stand van zaken in de uitvoering van de begroting. We gaan in op doelstellingen en prestaties die we hebben opgenomen in de programmabegroting 2014-2017. In een verkiezingsjaar doet zich altijd de bijzondere situatie voor dat het hier gaat om de begroting die is vastgesteld door de vorige raad. Na de verkiezingen is er een nieuw coalitieakkoord afgesloten, een nieuw college aangetreden en een nieuw college uitvoeringsprogramma opgesteld. Het CUP 2014-2018 is vertaald in de begroting 2015-2018 die de raad op 13 november vaststelt. Deze Najaarsnota heeft dus nog betrekking op de begroting 2014-2017. In de jaarrekening 2014 zal nog verantwoording worden afgelegd over de uitvoering van de begroting 2014.

2. Resultaat Najaarsnota

(bedragen x € 1.000)

	2014	2015	2016	2017	2018
a. Resultaat begroting 2014 (voorjaarsnota)	-346,9				
Onttrokken aan algemene reserve	346,9				
b. Resultaat begroting 2015-2018		-234,0	106,0	308,0	3,0
Onttrekking algemene reserve; basisdeel		234,0			
c. Startpositie Najaarsnota 2014	0,0	0,0	106,0	308,0	3,0
Autonome ontwikkelingen programma's	-436,6	-1975,2	-1708,2	-1577,5	-1514,2
Algemene dekkingsmiddelen/onvoorzien	398,4	1723,4	1845,3	1844,0	1872,5
d. Resultaat Najaarsnota 2014	-38,2	-251,8	137,1	266,5	358,3
e. Actuele begrotingspositie	-38,2	-251,8	243,1	574,5	361,3
Dekkingsvoorstel					
- Onttrekken aan algemene reserve; basisdeel	38,2	251,8			
- resultaat betrekken bij voorjaarsdebat 2015			-243,1	-574,5	-361,3
Begrotingspositie	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Toelichting resultaat Najaarsnota

De ontwikkeling van de begrotingspositie geeft ten opzichte van de Voorjaarsnota 2014 op de langere termijn een positief beeld. Voor 2014 en 2015 is er sprake van een verslechtering van de begrotingspositie met respectievelijk € 38.200 en € 251.800. Deze verslechtingen opgeteld bij de resultaten van de Voorjaarsnota 2014 en de begroting 2015 betekent dit dat we voor deze jaren tekorten verwachten van € 385.100 in 2014 en € 485.800 in 2015.

Na 2015 verbetert het resultaat. In de begroting 2015 hadden we voor 2016 en 2017 al begrotingsoverschotten. We zien nu ook voor 2018 een verbetering van de begrotingspositie. Op basis van deze Najaarsnota komen we voor 2018 uit op een begrotingsoverschot van € 361.300.

3. Belangrijkste mee- en tegenvallers uitvoering begroting 2014

MEEVALLERS			TEGENVALLERS		
• algemene uitkering	S	300.000	• Uitvoering minimabeleid	S	25.000
• Inkomsten bijstand	S	287.000	• Wabo leges	S	161.000
• Bedrijfsvoering	I	90.000	• Voormalig personeel	I	128.000
• Groenverkopen	I	50.000	• Pensioenen wethouders	I	123.000
• Onderhoudsbestekken	I	110.000	•		

Voor een toelichting op de mutaties in deze Najaarsnota verwijzen wij naar de financiële rapportage per programma. Wij gaan hier kort in op een aantal belangrijke mutaties.

- algemene uitkering

De septembercirculaire levert een structurele meevaller op. De meevaller wordt veroorzaakt door enerzijds hogere accressen (€ 60.000 in 2018) en anderzijds een hogere uitkeringsfactor (€ 221.000 in 2018). Bij het onderdeel algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien gaan wij nader in op de oorzaken. De septembercirculaire had echter ook slecht nieuws.

- Bij de meicirculaire is voor 2015 een structurele taakstelling van € 502.000 in de begroting opgenomen als gevolg van de rijkskorting op de integratie-uitkering WMO (Wmo huishoudelijke hulp). Het kabinet gaat er vanuit dat deze kosten kunnen worden teruggebracht doordat inwoners optimaal gebruik gaan maken van eigen middelen, voorliggende voorzieningen en ondersteuning in het eigen netwerk. Bij de septembercirculaire is bekend geworden dat er voor 2016 een aanvullende korting wordt doorgevoerd van € 200.300. De eerst genoemde korting hebben wij verwerkt in het in de raad van juli vastgestelde beleidswijziging Huishoudelijke Hulp Wmo. Deze korting die via de septembercirculaire is gemeld is hierin nog niet meegenomen. Vooralsnog hebben we de korting budgettair neutraal geraamd omdat we er van uitgaan dat deze binnen het betreffende beleidsveld wordt opgevangen.
- De septembercirculaire geeft het resultaat van de invoering van het objectief verdeelmodel voor het onderdeel Wmo in het Sociaal Domein (Wmo nieuw). Dit objectief verdeelmodel geeft ten opzichte van het historische verdeelmodel voor Leusden een forse tegenvaller van € 680.000, dat is 23% van het budget dat in de beleidsnota Sociaal Domein is vastgesteld. De gevolgen zijn nog niet vertaald in een lagere integratie-uitkering. Het verdeelmodel gaat in 2016 in maar er moet nog een ingroeipad worden afgesproken in het bestuurlijk overleg met de VNG.
- Het accres geeft in meerjarenperspectief een gunstiger beeld dan in de meicirculaire maar voor 2015 wordt het accres wel naar beneden bijgesteld. Voor Leusden een tegenvaller van € 130.000.

- Wabo leges

In de Voorjaarsnota hebben wij u geïnformeerd over de teruglopende bouwleges als gevolg van de economische crisis. Wij hebben aangekondigd dat er een onderzoek zal plaatsvinden naar het verwachte bouwvolume met de gevolgen voor meerjarige legesopbrengsten en benodigde formatie. Dit onderzoek heeft plaatsgevonden en de financiële gevolgen melden wij in deze Najaarsnota. De gemiddelde legesopbrengsten voor de komende vier jaar liggen € 347.000 lager dan de huidige raming in de begroting. Er is onderzoek gedaan naar de gevolgen voor de formatie. De conclusie is dat de formatie met 2,5 fte kan worden verlaagd. Deze formatieverlaging biedt echter onvoldoende ruimte om de legesverlaging op te vangen. Per saldo dient een bedrag van € 161.000 te worden bijgeraamd. Dit wordt veroorzaakt door het niet meer kunnen dekken van formatiekosten ten laste van de egaliseringsreserve. En daarnaast het terugdraaien van een in het verleden genomen bezuinigingsmaatregel om de kosten van geo-informatie door te rekenen in de legestarieven. Voor een nadere toelichting verwijzen wij nu naar het programma ruimte en wonen.

- Rijksuitkering bijstand

Voor de bijstand wordt vanaf 2015 een objectief verdeelmodel ingevoerd. Het model is gebaseerd op een statistische analyse die uitgaat van de kans dat een huishouden bijstand ontvangt. Door het hanteren van dit model wil het rijk een financiële prikkel bij gemeenten realiseren om goed beleid te voeren. Als gevolg hiervan ontstaat er een positief herverdeeldeffect voor Leusden en neemt het voorlopig budget 2015 toe met € 287.000 ten opzichte van begroot. Het bedrag voor 2015 betreft de eerste tranche in een overgangsregeling waarbij het verdeelmodel gefaseerd wordt ingevoerd. Voor Leusden kan het voordeel oplopen tot € 671.500 (in 2018). De toepassing van het objectieve verdeelmodel heeft bij veel gemeenten geleid tot grote herverdeeldeffecten en er wordt door een aantal

gemeenten (waaronder Amersfoort) bezwaar gemaakt tegen de toegepaste verdeelsystematiek. Vooral nog gaan wij dan ook behoedzaam om met deze meevaller en ramen alleen het voorlopig budget 2015.

4. Risicoparagraaf

De gemeentelijke risico's worden tweemaal per jaar op gestructureerde wijze in beeld gebracht, en op de mogelijke consequenties beoordeeld. Voor het actuele beeld van de risico's verwijzen wij u naar de risicomonitor 2014-2 (235961), die bij de programmabegroting is aangeboden.

Ten opzichte van deze risicomonitor zijn er wijzigingen opgetreden. Met name de septembercirculaire geeft informatie die gevolgen heeft voor de risico inschatting. We zien met name in de herverdeling van rijksuitkeringen ontwikkelingen die gevolgen zullen gaan hebben voor onze begrotingspositie:

- Invoering objectief verdeelmodel Wmo 2015; structureel nadeel voor Leusden van € 680.000. Ingroeimodel nog niet bekend
- Invoering objectief verdeelmodel BUIG; structureel voordeel voor Leusden van € 287.000 dat kan oplopen tot € 671.500.
- Invoering objectief verdeelmodel Jeugdzorg; met ingang van 2016, gevolgen voor Leusden nog niet bekend.
- Invoering herverdeling groot onderhoud gemeentefonds 2^e fase, o.a. clusters brandweer en rampenbestrijding, werk en inkomen, onderwijshuisvesting; met ingang van 2016, gevolgen voor Leusden nog niet bekend.
- Extra korting Wmo huishoudelijke hulp van € 200.300.

Wij constateren dat we op dit moment in een fase zitten van herverdeling van rijksmiddelen waarbij sommige al wel bekend zijn en anderen nog niet. Dit vraagt om behoedzaam omgaan met mee- en tegenvallers. We moeten ons niet rijk rekenen met een meevaller in de BUIG als we nog geen zicht hebben op de andere herverdeeleffecten. Wij verwachten dat de meicirculaire 2015 meer duidelijkheid geeft over alle herverdelingen. Dan kunnen wij de financiële gevolgen in samenhang bezien. Gevolgen voor de structurele begrotingspositie maar ook voor de betrokken beleidsvelden.

Daarom stellen wij u voor om nog geen bestemming te geven aan de hiervoor gepresenteerde begrotingsoverschotten vanaf 2016 maar deze te betrekken bij de Voorjaarsdebat 2015.

5. Monitor bezuinigingen 2014-2

Om daadwerkelijk een sluitende begroting in 2018 te realiseren dient invulling te worden gegeven aan een substantieel aantal door de raad bekrachtigde bezuinigingsmaatregelen.

In de begroting van de jaren 2011 en 2012 zijn bezuinigingstaakstellingen verwerkt oplopend naar een structureel bedrag van € 3,7 miljoen. In de programmabegroting 2014 - 2017 is daar op aanvullend een in meerjarenperspectief oplopend maatregelenpakket opgenomen van € 2,3 miljoen (Kerntakendiscussie). Een flink aandeel van deze bezuinigingsmaatregelen is gerealiseerd.

In de bijlage bij de Najaarsnota is de monitor bezuinigingen 2014-2 opgenomen. Conclusie van de monitor is dat we met het realiseren van een flink aantal taakstellingen op schema liggen. Wel hebben we te maken met twee besparingsverliezen welke in deze Najaarsnota worden afgeraamd. Dit betreft een beoogde besparing op het recreatieschap en een vertraging in de doorvoering van de huurverhoging van de buitensportaccommodaties. De financiële gevolgen hiervan zijn verwerkt op het programma 'algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien'. Daarnaast is uit de monitor op te maken dat een toenemend aantal bezuinigingsmaatregelen een reëel (incidenteel) besparingsrisico met zich mee draagt. Voor meer informatie verwijzen wij u naar de in de bijlage opgenomen monitor bezuinigingen.

6. Stand reserves

Gelijktijdig met deze Najaarsnota bieden wij de raad het GRP 2015-2018 ter vaststelling aan. Eén van de beslispunten in het GRP is de verlaging van de voorziening rioolbeheer. Door de lagere vervangingskosten die in dit GRP zijn opgenomen kan het rioolrecht worden verlaagd maar kan ook de voorziening worden verlaagd. Het gaat dan niet om de middelen die in de voorziening zijn gestort uit de opbrengsten rioolrecht maar om de middelen die in de voorziening zaten bij de start van het eerste GRP. Dit betreft een bedrag van € 3.078.000. Wij stellen voor om deze middelen af te romen naar de algemene reserve. Onderstaand gaan wij in op verdeling van deze middelen over de algemene reserves.

❖ Stand Algemene reserve; basisdeel	basisdeel
Stand 1-1-2014 (jaarrekening 2013)	5.143.000
toevoeging exploitatie 1/30e deel 2015	-42.400
Dekking tekort jaarschijf 2015	
- begroting 2014	-152.000
- najaarsnota 2013	-52.600
- begroting 2015	-234.000
Onttrekken resultaat jaarrekening 2013	-118.000
Dekking tekort 2014 (voorjaarsnota 2014)	-346.900
	<u>4.197.100</u>
Besluiten Najaarsnota 2014	
- dekking tekort 2014	-38.200
- dekking tekort 2015	-251.800
	<u><u>3.907.100</u></u>

De ratio voor het weerstandsvermogen wordt als volgt berekend

$$\frac{\text{Beschikbaar weerstandsvermogen: € 3.907.100 (1)}}{\text{Benodigd weerstandsvermogen: € 4.955.000 (2)}} = 0,79$$

Door de verslechtering van de begrotingspositie voor de jaren 2014 en 2015 ten opzichte van de Voorjaarsnota 2014 en de begroting 2015 daalt de weerstandsratio van 0,85 in de begroting 2015 naar 0,79 in deze Najaarsnota. Hiermee daalt de ratio beneden bandbreedte van 0,80.

Wij stellen u voor om deel van de uit de voorziening rioolbeheer aan de algemene reserves toegevoegde middelen te bestemmen voor verhoging van het weerstandsvermogen. Gelet op de in de risicoparagraaf vermelde ontwikkelingen in herverdeling van rijksuitkeringen stellen wij u voor om de ratio te verhogen tot de vastgestelde norm van 1,00. Dit betekent een verhoging van het beschikbaar weerstandsvermogen met € 1.071.700 tot € 4.955.000.

❖ Stand Reserve flexibel deel	
Stand 1-1-2014 (jaarrekening 2013)	1.110.300
Herziening welstandsbeleid	-25.000
Realiseren faciliteiten bedrijvigheid	-15.000
Dekking incidenteel nieuw beleid 2014	-31.000
Desintegratiekosten Soza, jaarschijf 2014	-22.600
Verkeerstellingen, jaarschijf 2016	-18.000
Appa uitkering wethouders (maximaal)	-563.000
Advieskosten MFC's	-37.500
Herschikking reserves (zie onderdeel alg.dekkingsmiddelen)	744.100
Uitvoering CUP	-1.165.000
	<u>-22.700</u>
Surplus voorziening rioolbeheer	<u>2.006.300</u>
	<u><u>1.983.600</u></u>

De reserve flexibel deel komt met de hier genoemde mutaties op een negatief saldo. Overigens betekent dit niet dat de reserve nu al negatief wordt, een aantal bestedingen vindt de komende jaren plaats. Na aanvulling van het weerstandsvermogen met € 1.071.700 resteert nog € 2.006.300 van het surplus uit de voorziening rioolbeheer. Wij stellen u voor deze middelen toe te voegen aan de reserve flexibel deel. Hiermee komt de vrij besteedbare ruimte in onze reserves op € 1.983.600.

Voor de bestemming van deze reserve handhaven we de bestaande beleidslijn:

- Bestemming voor uitvoering CUP
- Bestemming voor uitvoering nieuw beleid
- Bestemming voor onvoorzien uitgaven die de beschikbare ruimte voor onvoorzien in de begroting overstijgen

- Uitgaven worden alleen gedaan op basis van raadsbesluiten en vinden plaats na een integrale afweging waarbij ook de bestuurlijke urgentie wordt meegewogen.

7. Voorstel en dekking

1. Wij stellen de raad voor kennis te nemen van de ontwikkelingen in de uitvoering en in te stemmen met de Najaarsnota 2014, hetgeen inhoudt dat de raad instemt met de volgende voorstellen:
2. Het voorlopig negatieve begrotingsresultaat van de Najaarsnota van € 38.200 in 2014 en € 251.800 in 2015 te onttrekken aan de algemene reserve; basisdeel.
3. De structurele doorwerking van de Najaarsnota naar 2016 en verdere jaren c.q. de overschotten in de jaren 2016, 2017 en 2018 van respectievelijk € 243.100, € 574.500 en € 361.300 te betrekken bij het voorjaarsdebat 2015
4. Het vaststellen van de volgende begrotingswijzigingen:
  - Begrotingswijziging nr. 2014-1012;
  - Begrotingswijziging nr. 2015-1002;
  - Alsmede de begrotingswijzigingen: 1013, 1021, 1022, 1023, 1024, 1025, 1026, 1027 en 1029¹

---

¹ Deze wijzigingen betreffen collegebesluiten waarvan de begrotingswijziging met deze najaarsnota wordt geaccordeerd door de raad.

Programma 1 Bestuur en Dienstverlening

Programma: Bestuur en dienstverlening	
Programmaonderdeel: Externe Dienstverlening	
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
<p>Alle inwoners beoordelen de dienstverlening van de gemeente met (zeer) goed. We hanteren hierbij de volgende uitgangspunten:</p> <p>1.1 Betrokken</p> <ul style="list-style-type: none"> - We volgen klanten in de contactmomenten en informeren de klant pro-actief. ICT is hierbij ondersteunend. - We benaderen de klantvragen breed waarmee klanten pro-actief op andere diensten wordt gewezen. <p>1.2 Betrouwbaar</p> <ul style="list-style-type: none"> - We zorgen ervoor dat de informatie die we verstrekken juist is. - We zorgen ervoor dat kennis en informatie niet afhankelijk is van individuele medewerkers. - We voldoen aan onze servicenormen. <p>1.3 Bereikbaar</p> <ul style="list-style-type: none"> - We stellen alle kanalen beschikbaar. - We hebben op verschillende manieren toegang tot informatie over de klant. - We stellen informatie actief beschikbaar aan klanten en stemmen de informatie af op (individuele) behoeften. - We bieden statusinformatie aan klanten over afhandeling van hun vraag. <p>1.4 Effectief</p> <ul style="list-style-type: none"> - We verstrekken de klant informatie vanuit 1 kennisbron. - We volgen de afhandeling van zaken van klanten nauwlettend. - We maken intern goede afspraken en zorgen voor een systeem waarin het nakomen van afspraken ook geborgd wordt. - We maken optimaal gebruik van onze basisregistraties. 	<p>1.1 Betrokken</p> <ul style="list-style-type: none"> - We bouwen onze product- en dienstcatalogus verder uit en onderhouden deze. - We bouwen ons Klantcontactcentrum uit en sluiten de kanalen post, email en website aan. - We gebruiken informatie uit onze productdiensten-catalogus. <p>1.2. Betrouwbaar</p> <ul style="list-style-type: none"> - We houden onze informatie actueel. - We herzien onze servicenormen en voldoen daar aan. - We monitoren onze servicenormen. <p>1.3 Bereikbaar</p> <ul style="list-style-type: none"> - We bouwen onze kanalen uit en monitoren onze kanalen. - We gaan het zaakstelsel verder uitrollen in de organisatie. - We breiden het aantal digitale producten uit <p>1.4 Effectief</p> <ul style="list-style-type: none"> - We informeren burgers vanuit 1 KCC. - We voeren een aantal Klanttevredenheidsonderzoeken uit over onze kanalen. - We koppelen het zaakstelsel met de basisregistraties. - We nemen deel aan de 2 jaarlijkse benchmark: 'Waar staat de Gemeente?' - Alle processen rond dienstverlening worden binnen één afdeling georganiseerd.
<p>Stand van zaken najaarsnota:</p> <p>1.1 Het beheer van de informatieverstrekking middels de PDC is verder verbeterd (voorkomen vervuiling en verbeteren kwaliteit gegevens). Ook zijn verbeteringen doorgevoerd in de gebruiksvriendelijkheid (vindbaarheid) en klantgerichtheid (kennis/informatie naar klant). In 2014 start de voorbereiding van de vervanging van de website 4^e kwartaal 2015. Het accent zal hierbij verschuiven van informatie naar productiekanaal om zo de dienstverlening naar de klant verder te verbeteren.</p> <p>1.2 Op basis van de managementrapportages wordt in de organisatie gestuurd op de verbetering van de afhandelingstermijnen van vragen/meldingen via de verschillende kanalen. Ook de verdere professionalisering van medewerkers in het KCC dragen bij aan een nog betere en snellere afhandeling van klantvragen.</p> <p>1.3 De hele organisatie is aangesloten op het klantcontactstelsel en werkt er mee (gepland voor 2015). Hierdoor wordt het volgen van de afhandeling van de klantvraag verbeterd.</p> <p>1.4 Het klanttevredenheidsonderzoek wordt het 1^e kwartaal van 2015 uitgevoerd, eind dit jaar wordt dit voorbereid. Momenteel wordt door de medewerkers zelf de klanttevredenheid nagevraagd bij</p>	

de afhandeling van vragen. Het streven is in 2015 60% van alle inkomende vragen via alle kanalen in 1 klantcontact af te doen (behalve post) in het KCC. Op dit moment is dat 57%.

1.1 Burgerparticipatie

Programma: Bestuur en dienstverlening	
Programmaonderdeel: Communicatie	
Prestatieveld: Nieuwe vormen van burgerparticipatie	
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
<p>1. De onder (1) genoemde ambitie gaat over het verschuiven van verantwoordelijkheden van overheid naar particulier initiatief. Daarbij is een nadrukkelijke samenhang met andere punten uit het coalitieakkoord:</p> <p>2.2 Bevorderen actieve betrokkenheid van inwoners en bedrijven bij veiligheid.</p> <p>2.3 Benutten van verdere samenwerking tussen burgers/bedrijven, gemeente en politie op basis van o.a. wijkveiligheidsplannen.</p> <p>3.2 Inwoners en bedrijven zoveel als mogelijk medeverantwoordelijk maken voor het onderhoud en beheer van het openbaar groen.</p> <p>8.4 Verder ontwikkelen van wijkgericht werken.</p> <p>2. Verdere ontwikkeling van de participatie van inwoners en bedrijven en evt. aanpassing/ vernieuwing/verbetering van vormen en middelen.</p>	<p>1. Genoemde punten uit het coalitieakkoord zijn opgenomen in onderstaande programma's:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2.2 en 2.3 in Veiligheid en openbare orde • 3.2 en 8.4 in Openbare Ruimte en Milieu <p>2.1 Uitvoeren plan van aanpak ontwikkelperspectief SV.</p> <p>2.2 Uitvoeren 0-meting: inventariseren projecten op basis van overheids- en burgerparticipatie.</p> <p>2.3 Organiseren marktplaats voor initiatieven (2 x per jaar).</p> <p>2.4 Uitvoeren tussenevaluatie community platform.</p>
Stand van zaken najaarsnota:	
<p>Om de doelstelling van Samenleving Voorop (SV) te bereiken is in het 3^e kwartaal van 2013 een PVA en 1^e uitvoeringsplan gemaakt. Daarin zijn voor de 5 domeinen (samenleving, college en raad, beleid, dienstverlening en bedrijfsvoering) acties opgenomen die samenleving en interne organisatie bewust maken van de visie en het gedachtegoed van SV. Het gaat er bij overheidsparticipatie om de samenleving in haar kracht te zetten en de participeren in die projecten die in de samenleving ontstaan en waar ondersteuning van de overheid nodig is. Meedenken, contacten leggen, partijen bijeenbrengen etc. Voorwaarden scheppen om inwoners optimaal in de gelegenheid te stellen een actieve bijdrage te leveren. Door zaken aan te jagen of te stimuleren of voor instrumenten te zorgen die een doorbraak kunnen forceren. In de evaluatie van het 1^e uitvoeringsplan is geconstateerd dat in de praktijk moeilijk meetbaar is hoever we staan met de beweging van inwonerparticipatie naar overheidsparticipatie. In een uitvoeringsplan tot 1 april 2015 zijn voor alle domeinen opnieuw acties vastgelegd om verder te gaan met de beweging naar overheidsparticipatie.</p> <p>Gelijktijdig met de evaluatie van het 1e uitvoeringsplan is het communityplatform www.wijzijnleusden.nl geëvalueerd. Er zijn tussen de zomer van 2013 en 2014 ruim 40 initiatieven op het platform geplaatst, waarvan er, voor zover na te gaan ca. 15 succesvol zijn afgerond. Ruim 250 inwoners hebben zich op het platform geregistreerd. Tegelijkertijd met enthousiasme over het platform waren er signalen uit de samenleving dat het platform als 'van de gemeente' werd beschouwd en dat dat belemmerend zou werken voor deelname uit de samenleving. De mogelijkheden worden daarom onderzocht om het platform per 1 januari over te dragen aan de nieuwe samenwerkingsvorm van de Stichting Welzijn Leusden, Larikslaan2 en de stichting Jeugd- en jongerenwerk.</p>	

1.2 Toekomstige Samenleving

Programma: Bestuur en dienstverlening	
Programmaonderdeel: Communicatie	
Prestatieveld: Toekomstige samenleving (Leusden 2040)	
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
Voortzetten van het proces om denkkracht vanuit de samenleving te organiseren.	De Maatschappelijke partners hebben nog geen toekomstvisie opgesteld. Wel is er een nieuwe voorzitter benoemd en zal de komende periode een impuls worden gegeven aan het opstellen van de visie. Op dit moment wordt er gewerkt aan een plan van aanpak.
Stand van zaken najaarsnota:	
Er is geen nieuwe informatie. Door de collegewisseling heeft dit geen prioriteit gekregen.	

1.3 Burgerinitiatief m.b.t. onderwerpen op de raadsagenda en spreekrecht

Programma: Bestuur en dienstverlening	
Programmaonderdeel: Communicatie	
Prestatieveld: Burgerinitiatief mbt onderwerpen op raadsagenda en spreekrecht	
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
Vergroten van de invloed en betrokkenheid van burgers bij de besluitvorming van de raad.	Afgewikkeld, zie rapportage jaarrekening 2012. In 2013 hebben tot op heden vier insprekers gebruik gemaakt van de mogelijkheid om in te spreken. Er is geen gebruik gemaakt van de Verordening burgerinitiatief.
Stand van zaken najaarsnota:	
In 2014 heeft tot op heden een inspreker gebruik gemaakt van de mogelijkheid om in te spreken. Er is geen gebruik gemaakt van de Verordening burgerinitiatief.	

1.5 Bestuursstijl

Programma: Bestuur en dienstverlening	
Programmaonderdeel: Communicatie	
Prestatieveld: Bestuursstijl	
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
De kern is: 1. Het opereren van het college als slagvaardig en initiatiefvol team. 2. Op transparante wijze de interactie met de omgeving aangaan.	1. Het college neemt iedere dinsdag in de collegevergadering de nodige besluiten op integraal voorbereiden voorstellen. Daarnaast wordt de vergadering gebruikt voor afstemming, reflectie en gezamenlijke visievorming. De burgemeester zal in haar halfjaarlijkse overleg met de fractievoorzitters de voortgang bespreken en feedback vragen. Tijdens de jaarlijkse monitoring van de uitvoering van het coalitieakkoord zal dit ook expliciet, bijvoorbeeld aan de hand van voorbeelden waar het wel of niet goed ging, aan de orde worden gesteld. 2. Dit onderdeel uit het coalitie akkoord moet worden geplaatst in het perspectief van het project "De Samenleving Voorop". Het gaat daarbij om een andere rolname van de overheid in maatschappelijke vraagstukken. Een sleutelwoord daarbij is voor ons

<p>3. Adequate sturing door de raad.</p>	<p>overheidsparticipatie. Met overheidsparticipatie bedoelen wij dat wij participeren in initiatieven die de samenleving neemt. De rolverandering van burgerparticipatie (burger participeert in onze initiatieven) naar overheidsparticipatie staat centraal in ons handelen. Daarbij zetten wij digitale middelen in als het community platform en social media om dit te effectueren. Overheidsparticipatie ondersteunt door moderne communicatiemiddelen draagt bij om het draagvlak te vergroten.</p> <p>3. Prikkel en handelingsruimte kunnen uit de twee voorgaande punten voortvloeien. Daarnaast heeft dit een relatie met scherpe toedeling en het respecteren van taken en verantwoordelijkheden en met wederzijds vertrouwen. Zowel raad als college hebben hierin een verantwoordelijkheid en zijn zich daar van bewust.</p>
<p>Stand van zaken najaarsnota:</p>	
<p>1. Het college vergadert iedere dinsdag en neemt dan collegiaal de besluiten. Tevens wordt de vergadering gebruikt om af te stemmen en te komen tot meningsvorming. Regelmatig worden hiertoe in het college daartoe door ambtenaren of externen presentaties gehouden. Periodiek wordt het CUP in het college besproken. In de bestuursrapportages worden de resultaten hiervan gedeeld met de gemeenteraad.</p> <p>2. Samenleving Voorop is het credo van het college. Wij maken een beweging van zorgen voor naar zorgen dat het gebeurd. De afgelopen periode zijn er veel resultaten behaald. Hierover informeren wij in de RIB. Ons interne organisatie ontwikkelproject is gericht op de kerncompetenties: omgevingsbewust en ondernemingszin.</p>	

1.4 Samenwerking in de regio

<p>Programma: Bestuur en dienstverlening</p>	
<p>Programmaonderdeel: Bestuurlijke samenwerking</p>	
<p>Prestatieveld: Samenwerking in de regio</p>	
<p>Wat willen we bereiken?</p>	<p>Wat gaan we daarvoor doen?</p>
<p>Verminderen van kwetsbaarheid, vergroten kwaliteit en verlagen uitvoeringskosten. Conform Plan van aanpak samenwerkingsrelaties gemeente Leusden (raadsbesluit 2009/7263): het realiseren van samenwerkingen die een meerwaarde voor Leusden genereren in uiteenlopende mogelijkheden die zich kunnen voordoen.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Voortzetten/optimaliseren bestaande (beleidsmatige) samenwerkingen, veelal ingebed in een gemeenschappelijke regeling. • Participeren in opgelegde samenwerkingen (RUD's) • Op het terrein van bedrijfsvoering onderzoeken wij in de regio de mogelijkheden om te komen tot samenwerking. Op het terrein van het personeels- en salarisadministratie werken we op dit moment aan een businesscase met de gemeente Nijkerk, Woudenberg, Scherpenzeel, Bunschoten en Barneveld om te komen tot één gezamenlijke administratie.
<p>Stand van zaken najaarsnota:</p>	

- Het onderzoek naar samenwerking op het terrein van de bedrijfsvoering heeft het afgelopen half jaar meer vorm gekregen in een oriëntatie om op dat terrein concreet samen te gaan werken met de gemeente Bunschoten, Leusden, Nijkerk en Putten. Nog dit najaar zullen wij de raad hierover afzonderlijk informeren.
- De gemeente Leusden neemt sinds 1 januari 2014 deel aan de GR Regionale Uitvoeringsdienst Utrecht. Per 1 juli 2014 is de RUD operationeel geworden en voert een aantal wettelijke milieutaken voor de gemeente Leusden uit. Het gaat om het milieudeel van de omgevingsvergunning en handhaving (deze taak werd tot 1 juli 2014 door het SBG uitgevoerd) en het Besluit bodemkwaliteit.

1.6 Grenscorrectie

Programma: Bestuur en dienstverlening	
Programmaonderdeel: Bestuurlijke samenwerking	
Prestatieveld: Grenscorrectie	
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
De ambitie is om het beheer van het gebied Stoutenburg Noord bij één gemeente te laten rusten, zodat de samenhang en bescherming van dit landschappelijk waardevolle gebied Stoutenburg (Landbouw, natuur, recreatie) beter gewaarborgd kan worden.	Overleg op bestuurlijk niveau heeft opgeleverd dat er binnen het college van Amersfoort geen draagvlak bestaat voor een overgang van Stoutenburg Noord naar Leusden. Het is daarom niet opportuun om hierover besluiten van de beide gemeenteraden te vragen.
Stand van zaken najaarsnota:	
Er is overleg gevoerd op ambtelijk en bestuurlijk niveau. Het college houdt de ontwikkelingen in het gebied Stoutenburg Noord nauwlettend in de gaten, zodat de landschappelijke waarde van het gebied behouden blijft.	

Programma 1 Bestuur en Dienstverlening

Financiële rapportage

(bedragen x € 1.000,-)

Nr.	Onderwerp	2014	2015	2016	2017	2018
1.	Bedrijfsvoering	-66,4	-	-	-	-
2.	Burgerpeilingen en kwaliteitsonderzoeken	20,6	-	-	-	-
3.	Producten Publiekszaken					
	- Gemnet en alternatieve trouwlocatie	6,8	3,5	3,5	3,5	3,5
	- reisdocumenten en rijbewijzen	-21,0	-	-	-	-
4.	Communicatie, aanschaf nieuw intranet	30,0	-30,0	-	-	-
5.	Juridische Controlling	-35,0	-	-	-	-
6.	Bekostiging IBMN	-40,0	-	-	-	-
7.	Voormalig Personeel	-128,5	-	-	-	-
8.	College	-123,0	-	-	-	-
9.	Raad	-18,5	-1,5	-1,5	-1,5	-1,5
10.	Bestuurlijke samenwerking	-4,2	-	-	-	-
11.	Vervolg onderzoek huisvesting	-10,0	-90,0	-	-	-
	Mutatie programma voor bestemming	-389,2	-118,0	2,0	2,0	2,0
	Toevoeging aan reserves:	-53,0	-	-	-	-
	Onttrekking aan reserves:	210,0	-	-	-	-
	Mutatie programma na bestemming	-232,2	-118,0	2,0	2,0	2,0

Toelichting

Ad.1 Bedrijfsvoering

De budgetten binnen de bedrijfsvoering gaan gepaard met onder- en overschrijdingen. Er is in 2014 per saldo sprake van een incidentele meevaller van € 90.600 (-/- € 66.400 voor bestemming + per saldo € 157.000 onttrekking aan reserves)

Het resultaat is op te splitsen in 2 onderdelen.

- Het onderdeel loonkosten bestaat uit de salaris- en inhuurkosten. Dit laatste budget wordt gevormd door het vacaturevoordeel dat ontstaat door het aantal vacatures binnen de organisatie en het centraal knelpuntenbudget (CKB). In totaal is er in 2014 binnen de uitvoering van deze budgetten sprake van een nadelig saldo van € 25.900
- De overige budgetten binnen de bedrijfsvoering vertonen in 2014 een incidentele meevaller van € 116.500

Voor een nadere toelichting verwijzen wij u naar bijlage 1.

Ad. 2 Burgerpeilingen en kwaliteitsonderzoeken

De Burgerpeiling (€ 13.600) en kwaliteitsonderzoeken (€ 7.000) zijn niet uitgevoerd. Er wordt voorgesteld dit budget ad € 20.600 incidenteel te laten vrijvallen. In 2015 wordt invulling gegeven aan dit budget.

Ad. 3 Producten Publiekszaken

- De kosten voor bevolkingsadministratie nemen structureel af; een deel hiervan was reeds in de begroting 2015 verwerkt. Een bedrag van € 3.500 kan structureel worden afgeraamd.
- Hiernaast is het aantal afgegeven reisdocumenten gestegen en het aantal rijbewijzen gedaald. Deze trend is reeds in de begroting 2015 verwerkt. Deze ontwikkeling zorgt ervoor dat de lasten met € 53.000 stijgen en de baten met € 32.000.

Ad. 4 Communicatie, aanschaf nieuw intranet

Het huidige Intranet, de internetomgeving voor intern gebruik binnen de organisatie, is aan vervanging toe. In het vierde kwartaal van 2014 wordt gestart met het ontwikkelen van een visie op interne communicatie en het middel dat daarbij past. In de eerste helft van 2015 zal worden overgegaan tot de aanschaf van een nieuw intranet. De kosten van een nieuw intranet zijn afhankelijk van de uitkomst van de visie, maar de schatting is dat voor de aanschaf een bedrag nodig is van € 30.000. Deze € 30.000 kan worden gedekt uit het incidentele voordeel welke in 2014 te verwachten is op het

reguliere budget. Wij stellen u voor de restant middelen in 2014, ad. € 30.000, door te schuiven naar 2015.

Ad. 5 Rechtskundig advies

Extra en onvoorziene juridische advisering zorgen voor een incidentele tegenvaller van € 35.000. Het gaat hierbij om, de arbitrage inzake het verschil van inzicht tussen de WSL en de gemeente, Advisering inzake aspecten nieuwe afspraken tussen Biezenkamp en de WSL en advisering in het kader van de procedure huisverbod.

Ad. 6 Bekostiging IBMN

Jaarlijks wordt er naar gestreefd om de inzet van het Inkoopburo Midden Nederland (dit jaar een uitgaaf van € 80.000) te bekostigen vanuit gemeentelijke projecten. Naar verwachting kunnen de kosten van het IBMN dit jaar voor € 40.000 worden toegerekend aan gemeentelijke projecten en budgetten. Wij stellen u voor een incidenteel bedrag van € 40.000 beschikbaar te stellen ter bekostiging van de niet direct toerekenbare inzet van het inkoopburo in het jaar 2014.

Ad. 7 Voormalig personeel

Om de voorziening voormalig personeel op peil te brengen, is een storting van € 128.500 noodzakelijk. De hoogte van deze storting wordt op basis van de UWV uitkeringsbesluiten bepaald. Halverwege 2014 is een medewerker volledig arbeidsongeschikt verklaard. Betreffende functionaris bereikt in 2016 zijn pensioengerechtigde leeftijd. Leusden ziet het vanuit haar morele verantwoordelijkheid en zorgplicht als werkgever om de uitkering tot 100% aan te vullen. Dit alles is besloten vanwege de ernst van de situatie en de inzet die deze ambtenaar voor Leusden heeft gepleegd in de afgelopen dertig jaar.

Ad. 8 College

Om de pensioenvoorziening wethouders op peil te houden is een extra storting nodig van € 123.000. De reden hiervan is dat jaarlijks de voorziening geactualiseerd wordt.

Door de volgende oorzaken is er een extra storting nodig:

- a. Het opnemen van de pensioenopbouw nieuwe wethouders
- b. De toegenomen levensverwachtingen

Ad. 9 Raad

Door het verscherpt toezicht van de AFM op de accountsorganisaties is de kwaliteit van de accountantscontrole toegenomen. Hierdoor controleert de accountant meer en eist een hoger niveau van vastlegging van onze interne controles. Dit geldt vooral voor de controle op aanbestedingen en grondexploitaties. Wij waren nog niet in staat om het juiste kwaliteitsniveau aan te leveren. Hierdoor is meerwerk van € 17.000 in rekening gebracht voor de controle op de jaarrekening 2013.

De kosten voor notuleren van vergaderingen zijn gestegen, door meer Informatieronden en avonden van de Uitwisseling. Ook zijn er meer andere bijeenkomsten van de raad, bijvoorbeeld over verbonden partijen, waarbij genotuleerd wordt. Om die reden stellen wij voor het budget structureel te verhogen met € 2.500. Het budget voor representatiekosten kan structureel afgeraamd worden met € 1.000.

Ad.10 Bestuurlijke Samenwerking

In de begroting is een bedrag ad € 49.800 geraamd voor transitiekosten GBLT. Dit bedrag is niet benut en kan worden afgeraamd. Daarnaast is in 2014 een lagere GBLT bijdrage van € 11.000 gereserveerd voor uitvoering van de belastingfunctie. Dit bedrag is niet besteed en kan eveneens worden afgeraamd. De KTD bezuinigingsmaatregel ad € 65.000 op de belastingfunctie is abusievelijk twee keer in de begroting verwerkt. Dit bedrag wordt in deze najaarsnota gecorrigeerd. Per saldo dient € 4.200 te worden bijgeraamd.

Ad. 11 Vervolg onderzoek gemeentelijke huisvesting

Voor de nadere uitwerking van een huisvestingsvariant is een bedrag nodig van € 100.000.

In het laatste kwartaal 2014 wordt gestart met het opstellen van het pakket van Eisen en Wensen voor de renovatie van het gemeentehuis. Dit Programma van Eisen zal de basis vormen voor de definitieve aanbesteding en zal in grote mate bepalend zijn voor het uiteindelijk resultaat..

Voor het opstellen van het PVE is een strakke planning opgesteld die samen met de partners doorlopen zal worden. Dit vergt veel afstemming, sturing en expertise. Binnen onze eigen organisatie is onvoldoende capaciteit en expertise aanwezig om dit te realiseren. Daarom zal de komende maanden externe projectondersteuning en expertise op het gebied van renovatie, duurzaamheid, techniek en exploitatieovereenkomsten ingehuurd moeten worden. Tijdens het project zal duidelijkheid ontstaan over de vorm en omvang van de financiële bijdrage door de partners en de mogelijkheid om subsidies te verkrijgen. Vooral nog zal de Gemeente Leusden in eerste instantie de kosten dragen. Daarom is voornamelijk een voorbereidingskrediet van € 100.000 nodig. Hierbij wordt een uitgave voorzien van € 10.000 in het jaar 2014 en een uitgave van € 90.000 in het jaar 2015. Dekking van het bedrag vindt plaats vanuit de jaarlijks in de begroting opgenomen stelpost van € 45.500 "reservering vrijval gemeentehuis". Wij stellen u voor een voorbereidingskrediet ter hoogte van € 100.000 in te stellen waarbij dekking wordt gevonden door aanwending van de stelpost "reservering vrijval gemeentehuis" in de jaren 2014 (€ 45.500), 2015 (€ 45.500) en 2016 (€ 9.000) (zie ook algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien).

Resultaatbestemming Bestuur en Dienstverlening:

	2014	2015	2016	2017	2018
Toevoeging aan reserves:					
- Ad 1. Toevoeging niet bestede middelen invoering decentralisaties aan reserve sociaal domein*	-53,0	-	-	-	-
Onttrekking aan reserves:					
- Ad 1. Onttrekking aan de algemene reserve met aangewezen bestemming t.b.v. dekking inhuur op lopende projecten*	210,0	-	-	-	-

*Toelichting op deze reserve mutaties zijn opgenomen in de bijlage bedrijfsvoering

Programma 2 Veiligheid en Openbare orde

2.1 Intensiveren verhaalschade

Programma: Veiligheid en openbare orde	
Programmaonderdeel: Integrale veiligheid	
Prestatieveld: Intensiveren verhaal schade	
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
1. Doelstelling is om het schadeverhaal in te bedden in de dagelijkse praktijk en de bedrijfsvoering van de organisatie en de signalering te verbeteren.	1.1 In de gemeente Leusden is de aandacht voor het verhalen van schades verscherpt. In 2012 zijn er in totaal 9 schades met succes verhaald bij de veroorzaker. 1.2 In 2014 gaat de gemeente een nulmeting houden om inzichtelijk te maken wat er vernield wordt in de gemeente. Aan de hand van deze nulmeting worden van alle schades die veroorzaakt worden door vandalisme aangiften gedaan bij de politie. 1.3 De politie zal op basis van bovenstaande gegevens proberen eventuele daders te achterhalen.
Stand van zaken najaarsnota:	
1.1 Tot op heden zijn er in 2014 met succes 6 schades verhaald op de veroorzaker. 1.2 Voorafgaand aan de oud en nieuw viering van 2014-2015 wordt er een nulmeting gedaan om inzichtelijk te maken wat er vernield wordt in de gemeente tijdens de oud en nieuw viering, maar ook in de periode daarna. 1.3 Van alle schades waarvan aangifte wordt gedaan bij de politie, wordt geprobeerd in overleg met de gemeente Leusden de dader(s) te achterhalen.	

2.2 Bevorderen actieve betrokkenheid bij veiligheid

Programma: Veiligheid en openbare orde	
Programmaonderdeel: Integrale veiligheid	
Prestatieveld: Bevorderen actieve betrokkenheid bij veiligheid	
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
1. Bevorderen actieve betrokkenheid van inwoners en bedrijven bij de veiligheid in hun directe leefomgeving. 2. De lokale EHBO verenigingen van Leusden en Achterveld faciliteren om inwoners van Leusden aan te laten sluiten bij stichting HartslagNu en aantoonbaar te trainen in het uitvoeren van reanimaties, zodat deze inwoners door de meldkamer ambulancezorg worden gealarmeerd bij een hartstilstand.	1.1 Continuering en uitbreiding van de bestaande projecten. 1.2 Het project Waaks vraagt directe betrokkenheid van inwoners bij handhaving en toezicht in woonwijken. In 2014 wordt de deelnemersgraad van project Waaks vergroot middels diverse wervingsacties en worden deelnemers middels een jaarlijkse bijeenkomst geïnformeerd. 1.3 Ook wordt in 2014 geprobeerd de hoge deelnemersgraad van burgernet in 2014 middels diverse wervingsacties en de week van burgernet (september) vast te houden en zo mogelijk nog verder uit te bouwen. 2.1 De lokale EHBO verenigingen worden gevraagd dit project op te starten, waarin de gemeente kan faciliteren. Dit betekent beschikbare AED's inventariseren, beheer burgerhulpverleners organiseren en aansluiting op de meldkamer realiseren.

3. Verhogen van de brandveiligheid. Het percentage (thuis)zorgcliënten waarbij de woning niet voldoet aan de brandveiligheid is teruggebracht van 57% in 2013 naar maximaal 40% in 2014.	3.1 In het kader van Samenleving Voorop worden serviceclubs betrokken bij het project Brandveiligheid thuis, uitgevoerd door de Veiligheidsregio Utrecht. De serviceclubs worden gevraagd om te participeren in dit project.
--	--

Stand van zaken najaarsnota:

- 1.1 De bestaande projecten zijn gecontinueerd. In de week van veiligheid wordt extra aandacht besteed aan deze projecten en worden inwoners middels diverse wervingsacties op de winkelcentra in Leusden gevraagd zich aan te sluiten bij Burgernet en project Waaks.
- 1.2 Project Waaks heeft op dit moment 200 deelnemers. Dat is 10% van het aantal hondenbezitters in Leusden. Naast de hondenbezitters gaan we in het laatste kwartaal van 2014 ook een nieuwe doelgroep benaderen om aan te sluiten bij Waaks, namelijk postbodes en bezorgers van kranten en folders. Deze doelgroep is vooral in de vroege uren van de dag actief op straat en kan een waardevolle rol vervullen voor project Waaks en de politie in het kader van signaleren en observeren.
- 1.3 Het is de gemeente samen met de inwoners van Leusden gelukt om het hoge deelnemersaantal van Burgernet vast te houden en zelfs uit te breiden, Op dit moment zijn 3193 inwoners lid van burgernet, dat is 11% van de Leusdense bevolking.
- 2.1 De Gemeente is in gesprek met beide EHBO verenigingen en de RAVU. Partijen staan positief in de uitrol van dit project. In het najaar 2014 wordt hieraan verder invulling gegeven.
- 3.1 Helaas is het niet tot een samenwerking gekomen met de serviceclubs. Overleg vindt nu plaats met Welzijn Leusden.

2.3 Wijkveiligheidsplannen

Programma: Veiligheid en openbare orde	
Programmaonderdeel: Integrale veiligheid	
Prestatieveld: wijkveiligheidsplannen	
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
Afgerond	Afgerond

2.4 Sociale veiligheid fietsende jongeren

Programma: Veiligheid en openbare orde	
Programmaonderdeel: Integrale veiligheid	
Prestatieveld: Sociale veiligheid fietsende jongeren	
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
Afgerond	Afgerond

Programma: Veiligheid en openbare orde	
Programmaonderdeel: Integrale veiligheid	
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
1. Vermindering aantal woninginbraken en woninginsluipingen.	Uit de Integrale veiligheidsnota 2011-2015: 1.1 Continueren gezamenlijke aanpak ketenpartners (politie en OM) en inwoners. Voorlichting aan inwoners over inbraakpreventie. 1.2 Continueren project Waaks en de deelnemersgraad van dit project verhogen, zodat er meer toezicht is in de wijken. 1.3 In week 41 vind ook de regionale week tegen woninginbraak plaats. De gemeente Leusden neemt hier al jaren deel aan. In deze week wordt er door middel van extra acties aandacht geschonken aan het voorkomen

<p>2. Vermindering diefstal uit auto.</p> <p>3. Vermindering van jeugdoverlast.</p> <p>4. Inzetten van Burgernet en KVO.</p> <p>5. Inzicht bieden in de veiligheidsthema's en problematiek</p>	<p>van woninginbraken.</p> <p>1.4 Het sturen van inbraakpreventiebriefjes.</p> <p>2.1 Overleggen en afspraken maken met ketenpartners zoals politie en OM over vervolging, afspraken maken met beheerders/eigenaren van hotspots (locaties waar relatief veel auto inbraken plaatsvinden). Voorlichting geven aan inwoners over preventiemaatregelen.</p> <p>2.2 De ROC studenten die toezichthouden in winkelcentrum Hamershof en De Biezenkamp spelen een belangrijke rol bij het tegengaan van winkeldiefstallen en autokraken. Zij hebben niet alleen gezorgd voor een goede ondersteuning aan de ondernemers bij incidenten maar ook voor diverse aanhoudingen. Daarom wordt dit project ook in 2014 gecontinueerd.</p> <p>3.1 Overleggen met ketenpartners zoals politie, openbaar ministerie, jeugd en jongerenwerk.</p> <p>3.2 Ondersteunen van activiteiten van en voor jongeren.</p> <p>3.3 Overlastgevende groepen jongeren proberen te breken door een groepsverbod op te leggen aan de leiders van deze groepen.</p> <p>3.4 Intensiveren aantal Halt afdoeningen door betere samenwerking tussen politie, gemeente en Halt.</p> <p>4.1 De hoge deelnemersgraad van Burgernet vasthouden en zo mogelijk nog verder uitbouwen.</p> <p>4.2 Burgernet vaker inzetten als preventief instrument, bijv. bij woning- en auto inbraken.</p> <p>4.3 Doorgaan met de KVO-aanpak in de winkelcentra De Biezenkamp, Zuidhoek en Hamershof en uitbreiden naar andere centra op verzoek van ondernemers. De aanpak in overleg met de winkeliers uitbreiden met de regeling "Afrekenen met winkeldieven".</p> <p>5.1 In 2014 wordt het nieuwe integraal veiligheidsbeleid 2015-2019 ontwikkeld en het daarbij behorende uitvoeringsprogramma voor 2015.</p> <p>5.2 De criminaliteitscijfers van Leusden worden ieder kwartaal aangeboden aan de gemeenteraad middels een vermelding in de raadsinformatiebrief.</p>
<p>Stand van zaken najaarsnota:</p>	
<p>1.1 Het aantal woninginbraken is in de maanden mei tot en met augustus van 2014 met -56% gedaald ten opzichte van dezelfde periode van 2013. Zowel het aantal pogingen (-55%) als het aantal geslaagde inbraken (-57%) nam af. Voor de maanden januari tot augustus zien we een daling van -3% t.o.v. 2013. In het laatste kwartaal van 2013 zal er een inbraak preventie bijeenkomst worden georganiseerd voor de inwoners van Leusden-Zuid. Uit de statistieken is gebleken dat in dit gebied de meeste woninginbraken plaatsvinden.</p> <p>1.2 Op dit moment hebben 3193 inwoners zich aangesloten bij Burgernet in Leusden. Hiermee behaalt de gemeente Leusden een tweede plaats in het percentage burgernetdeelnemers in de regio (11% van het aantal inwoners). De doelstelling voor 2014 is om dit percentage uit te breiden naar 12%. In de week van de veiligheid wordt er middels een wervingsactie geprobeerd de doelstelling voor 2014 te behalen. Ook bij project Waaks zien we een stijgende lijn in het aantal deelnemers (zie CUP 2.2). Van 6 tot en met 10 oktober vind in Leusden de week van Veiligheid</p>	

plaats. In deze week wordt er aandacht gevraagd voor de veiligheid door diverse media in te zetten en diverse acties te houden om de inwoners te informeren. Dit jaar zal er een koppeling worden gemaakt tussen de week van burgernet en de promotieweek van project WAAKS, zodat er één algemene week van de veiligheid ontstaat.

- 1.3 Wij continueren het project waarbij er na iedere inbraak in Leusden, brieven worden gestuurd naar de omgeving met daarin de methode die is gebruikt bij de inbraak en tips om de kans op een inbraak te verkleinen.
- 2.1 Het aantal autokraken in Leusden is met -25% gedaald t.o.v. 2013. Deze daling komt voort uit een project wat de gemeente Leusden in samenwerking met de politie is gestart. Bij dit project worden GPS systemen gekoppeld aan een aantal navigatiesystemen van inwoners. Wanneer deze navigatiesystemen worden gestolen uit de auto's, wordt het GPS signaal geactiveerd en kan de politie het signaal uitlezen. Dit systeem heeft er dit jaar voor gezorgd dat de aanhouding van twee autokrakers plaats kon vinden. Deze autokrakers konden gekoppeld worden aan 30 autokraken met een buit ter waarde van €100.000. Daarnaast voert de politie ook preventieve voertuigcontroles uit wanneer daar aanleiding toe gezien wordt.
- 2.2 Het project met de ROC studenten wordt in 2014 gecontinueerd en sinds 9 september 2014 heeft er ook een uitbreiding plaatsgevonden naar de Biezenkamp. De studenten zullen toezichthouden in het winkelcentrum en de directe omgeving. In de komende maanden wordt onderzocht op welke taken zij specifiek ingezet gaan worden, maar zij beginnen met surveillance, toezicht op fietsers en jeugd en hulp aan ondernemers bij het doen van aangifte. In de Hamershof hebben de ROC studenten in 2014 al diverse malen geassisteerd bij een aanhouding voor winkeldiefstal.
- 3.1 De ketenpartners en de gemeente hebben gezamenlijk de coördinatie op de overlastmeldingen verbeterd, hierdoor kan een effectieve gebiedsgerichte aanpak gerealiseerd worden.
- 3.2 De jongerenwerker organiseert samen met de combinatiefunctionarissen en andere buurtsportcoaches (sport)activiteiten voor de jongeren in de gemeente Leusden.
- 3.3 Mede door de uitvoering van deze aanpak in 2013 en de inzet van de ketenpartners op deze groepen, beschikt de gemeente Leusden op dit moment over *geen* criminele, overlastgevende of hinderlijke jeugdgroepen.
- 3.4 De gemeente Leusden continueert de samenwerking met Bureau Halt wat betreft de Halt afdoeningen die jongeren ontvangen. De gemeente Leusden heeft in 2014 de samenwerking met Bureau Halt stopgezet wat betreft de extra advies-uren. De effectiviteit en de manier waarop invulling gegeven kan worden aan de lokaal gerichte adviesuren was te beperkt. De gelden die hiermee vrijkomen worden ingezet voor een onderzoek naar alcohol en drugsgebruik onder de jongeren van Leusden. De gemeente Leusden blijft daarnaast wel met bureau Halt samenwerken als het gaat om de voorlichtingsuren op de basisscholen.
- 4.1 Zie punt 1.2
- 4.2 De gemeente Leusden is in overleg met de organisatie van Burgernet om te kijken of het mogelijk is om als gemeente zelf ook burgernet alerts te versturen. Voorheen was dit alleen mogelijk via de politie. Dit kan bijdragen in de preventieve aanpak tegen criminaliteit
- 4.3 De KVO aanpak in winkelcentra de Biezenkamp wordt eind 2014 middels een audit beoordeeld voor een 3^e ster certificering. De audit voor de Hamershof vindt plaats in 2015. KVO de zuidhoek had besloten geen vervolg meer te geven aan de KVO structuur, echter willen zij de aankomende maanden onderzoeken of het toch haalbaar is om dit voor te zetten.
De regeling "afrekenen met winkeldieven" is met succes geïntegreerd in de KVO projecten.
- 5.1 Het nieuwe integraal veiligheidsbeleid Leusden 2015-2019 zal dit jaar worden ontwikkeld samen met alle ketenpartners op het gebied van veiligheid. Samen met de gemeenteraad van Leusden en de inwoners zullen speerpunten voor de aankomende jaren worden vastgesteld.
- 5.2 De kwartaalcijfers worden aan de raad aangeboden in de raadsinformatiebrief. De inwoners van Leusden kunnen deze cijfers downloaden via de website van de gemeente.

Programma: Veiligheid en openbare orde

Programmaonderdeel: Veiligheidsregio

Wat willen we bereiken?

Een bestuurlijk en operationeel slagvaardige veiligheidsregio voor de breedte van de veiligheidsketen en een slagvaardig optreden van hulpdiensten bij incidenten, rampen en crises met intensieve samenwerking van de regio

Wat gaan we daarvoor doen?

Monitoren van het gestelde uitvoeringstaken in de programmabegroting VRU 2014 en toezien dat de afspraken in de gemeenschappelijke regeling worden nageleefd.

gemeenten.	
Stand van zaken najaarsnota:	
<u>Risicobeheersing</u>	
<p>In de periode januari tot en met april 2014 is er samen met de netwerkpartners gewerkt aan vier scenario's op het gebied van terroristische aanslag, transportongevallen, overstromingen en natuurbrand. In 2014 worden er vier handreikingen risico-communicatie ontwikkelt voor BRZO-bedrijven, uitval nutsvoorzieningen, extreem weer en natuurbrand. De handreiking natuurbrand is gereed.</p>	
<u>Crisisbeheersing</u>	
<p>Per 1 mei jl. is het regionaal crisisplan operationeel en is de nieuwe gemeentelijke crisisorganisatie ingericht. Eveneens is er een piket opgezet waarin experts op het gebied van crisiscommunicatie zijn vertegenwoordigd. Daarnaast wordt er geïnvesteerd in een specialistische communicatiepool ter ondersteuning. In september is de kolom bevolkingszorg met de nieuwe crisisorganisatie voor het eerst getest door het organiseren van alarmering- en opkomstoefeningen in een zestal gemeenten, waarvan Leusden er één was.</p>	
<u>Incidentbestrijding</u>	
<ul style="list-style-type: none"> - In juli 2014 heeft het AB VRU ingestemd met de stukken uit de majeure projecten. In het najaar van 2014 wordt gestart met de voorbereiding op de overdracht van de repressieve huisvesting per 1-01-2016. Daarnaast wordt uitvoering gegeven aan de nieuwe financieringssysteem. - Eind 2014 zijn alle eerstelijns brandweervoertuigen voorzien met de benodigde ICT-apparatuur waarin alle tactische- en operationele informatie is verwerkt. - Het herstructureringsproces Openbaar meldsysteem loopt op schema. Het aantal aangesloten bedrijven met een OMS zal in verband met het niet-verplichte aansluitingen dalen met ruim 25 %. <p>De VRU heeft samen met de regio's Gooi & Vechtstreek en Flevoland het interregionale brandonderzoeksteam verder ingericht. In het eerste en tweede kwartaal van 2014 zijn de brandonderzoekers verder opgeleid. Met ingang van 2015 is het brandonderzoeksteam volledig operationeel.</p>	

Programma: Veiligheid en openbare orde	
Programmaonderdeel: Crisisbeheersing	
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
<p>1.1 Gemeente Leusden heeft een zo goed mogelijk voorbereide organisatie om een eventuele crisis te kunnen beheersen en werkt hierbij samen met alle regiogemeenten.</p> <p>1.2 Bestuurders en medewerkers die een functie vervullen in de organisatie van de crisisbeheersing moeten beschikken over de juiste kennis en kunde, die door middel van opleidingen en oefeningen kunnen worden ontwikkeld.</p> <p>1.3 In 2014 wordt een nieuwe (regionale) crisisbeheersingsstructuur geïmplementeerd als het gaat om het onderdeel Bevolkingszorg, zodat een efficiency en professionaliseringsslag wordt gemaakt. De lokale crisisbeheersingsorganisatie wordt hierop aangesloten.</p> <p>1.4 Eind 2014 is het project zorgcontinuïteit gerealiseerd en de handreiking risico- en crisiscommunicatie geïmplementeerd.</p>	<p>1.1 De crisisbeheersingsplannen en procedurebeschrijvingen (op basis van regionaal vastgestelde modellen) worden actueel gehouden.</p> <p>1.2 Bestuurders en medewerkers worden conform het Uitvoeringsprogramma Opleiden, Trainen en Oefenen opgeleid en geoefend. Het uitvoeringsprogramma wordt in 2014 geactualiseerd, gericht op de nieuwe crisisbeheersingsorganisatie.</p> <p>1.3 De regionale ontwikkelingen worden nauwkeurig gevolgd om te kunnen toepassen in de crisisorganisatie van de gemeente Leusden. De directie en huidige lokale crisisorganisatie wordt in deze ontwikkelingen meegenomen. Concreet betekent dit dat de huidige crisisorganisatie wordt aangepast en taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden veranderen.</p> <p>1.4 Zorginstellingen worden benaderd en gewezen op de zorg voor personeel en patiënten ten tijde van een calamiteit. Ontruimingsplannen worden getoetst door</p>

	VRU en gemeente.
Stand van zaken najaarsnota:	
1.1, 1.2 en 1.3	
<p>Aan de implementatie van de nieuwe crisisbeheersingsstructuur is vanaf 1 mei 2014 aandacht gegeven. De nieuwe lokale organisatie staat en is beschreven in een handboek Bevolkingszorg Leusden. In de gemeente heeft begin september een alarmering- en opkomstoefening plaatsgevonden. Dit betrof de eerste oefening in de regio voor regionale piketfunctionarissen en lokale functionarissen in de nieuwe organisatiestructuur. Daarnaast hebben de nieuwe wethouders al diverse activiteiten bijgewoond ter voorbereiding van hun rol als loco-burgemeester en voorzitter van het gemeentelijk beleidsteam bij incidenten.</p>	
1.4 Diverse zorginstellingen in Leusden zijn al bezocht door de VRU en de gemeente om de stand van zaken met betrekking tot zorgcontinuïteitsplannen te vernemen en waar nodig in te adviseren.	

Programma 2 Veiligheid en Openbare orde

Financiële rapportage

(bedragen x € 1.000,-)

Nr.	Onderwerp	2014	2015	2016	2017	2018
1.	Integraal veiligheidsbeleid	25,0	-10,0	-	-	-
	Mutatie programma voor bestemming	25,0	-10,0	0,0	0,0	0,0
	Toevoeging aan reserves:	-	-	-	-	-
	Onttrekking aan reserves:	-	-	-	-	-
	Mutatie programma na bestemming	25,0	-10,0	0,0	0,0	0,0

Toelichting

Ad. 1 Integraal veiligheidsbeleid

In de voorjaarsnota 2014 is besloten de beschikbare middelen ten behoeve van het integrale veiligheidsbeleid voor de komende jaren naar beneden bij te stellen met € 25.000. Ook voor 2014 wordt een voordeel van € 15.000 voorzien. Wij stellen u voor de begroting met € 15.000 af te ramen. De onderzoekskosten met betrekking tot de inwonersenquête (de veiligheidsmonitor) worden begin 2015 verwacht. Wij stellen u voor de hiervoor incidenteel beschikbare middelen ad. € 10.000 door te schuiven naar 2015.

Resultaatbestemming Veiligheid en Openbare orde:

	2014	2015	2016	2017	2018
Toevoeging aan reserves					
-	-	-	-	-	-
Onttrekking aan reserves					
-	-	-	-	-	-

Programma 3 Openbare ruimte en Milieu

3.2 Groenonderhoud en –beheer

Programma: Openbare Ruimte en Milieu	
Programmaonderdeel: Openbare ruimte	
Prestatieveld: Groenonderhoud en beheer	
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
<ol style="list-style-type: none"> 1. Bewustwording bij bewoners en bedrijven in hun verantwoordelijkheid voor de eigen woonomgeving en de ruimte die daarin gegeven wordt. 2. Logische (rechte) grenzen om het openbaar groen efficiënt te kunnen onderhouden en waarbij bewoners groen in eigendom en onderhoud kunnen overnemen. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. In het te actualiseren groenplan wordt het kader voor participatie en/of zelfwerkzaamheid van gebruikers in het beheer en onderhoud van de openbare ruimte vormgegeven. 2. Er wordt gewerkt met de nieuwe groenuitgifte kaart en bewoners die concrete kansen hebben om aanliggend groen te kopen, worden in 4 fases actief benaderd. Fase 1 van de grondverkoop loopt, de overige fase worden uitgerold. Concrete stappen om te handhaven op illegaal in gebruik genomen groen worden opgepakt bij voorkomende gevallen.
Stand van zaken najaarsnota:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. In de opzet van het nieuwe bestek voor onderhoud van de buitenruimte (zie programma Openbare ruimte en milieu) vormt de participatie van bewoners in het onderhoud van de woonomgeving een belangrijk onderdeel. 2. De uitrol van de groenverkoop heeft vertraging opgelopen, de achterstand wordt in het najaar weggewerkt. Daarnaast is de groenuitgifte kaart aangepast o.b.v. het geactualiseerde groenplan. Deze aanpassingen worden in het najaar aan het college aangeboden. 	

Programma: Openbare ruimte en milieu	
Programmaonderdeel: Openbare ruimte	
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
<ol style="list-style-type: none"> 1. Voortzetten en optimaliseren van de regierol met als uitgangspunt consistentie in de integrale beeldkwaliteit van de openbare ruimte. 2. Voldoende begraafmogelijkheden borgen voor de inwoners van Leusden en een optimale exploitatie van de gemeentelijke begraafplaats Oud Leusden. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Naast het woonomgevingsonderhoud wordt m.i.v. 2014 ook het boomonderhoud en het onderhoud van buitensportaccommodaties middels een bestek uitbesteed. 2. Er is besloten dat nabestaanden van graven waarvan de grafrechten zijn verlopen actief mogen worden opgespoord. Deze actie wordt ten uitvoer gebracht, waarna de exploitatie van de begraafplaats Oud Leusden geleidelijk verbeterd wordt doordat er graven beschikbaar komen.
Stand van zaken najaarsnota:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Momenteel wordt gewerkt aan een nieuwe aanbesteding van het onderhoud van de buitenruimte dat vanaf 2015 gaat lopen. Hierbij is, overeenkomstig het raadsbesluit i.h.k.v. de taakstelling op dit onderdeel, uitgangspunt dat het niveau van het jaarlijkse, reguliere onderhoud integraal daalt van niveau B (basis) naar niveau C (laag). Het bestek wordt verdeeld in 2 delen: in het ene deel is het onderhoud van de hoofd-/wijk-/groenstructuren en het centrumgebied(en) opgenomen, in het andere deel de directe woonomgeving. Vooral in de woonomgeving vervult de gemeente nadrukkelijk de regierol en is participatie van bewoners een belangrijk onderdeel. De aannemer wordt gevraagd voor 2015 een alternatief in te dienen voor chemische onkruidbestrijdingsmethode. 2. Momenteel worden onbekende nabestaanden opgespoord. Dit is een langlopend traject waarbij geleidelijk grafruimte vrijkomt wanneer nabestaanden aangeven niet meer te willen betalen voor de grafrechten. 	

8.4 Wijkgericht werken

Programma: Openbare Ruimte en Milieu	
Programmaonderdeel: Openbare ruimte	
Prestatieveld: Wijkgericht werken	
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
<ol style="list-style-type: none"> 1. Duidelijkheid over het werkveld en de rol van coördinatie wijkbeheer en wijkplatforms. 2. Ervaring opdoen met nieuwe vormen van invulling geven aan het burgerinitiatief. 3. Een aandachtsveld uit de gebiedsanalyse, waar sociale cohesie bevorderd wordt, oppakken. 	<ol style="list-style-type: none"> 1.1 De formele relatie met wijkplatforms/dorpsraad is beëindigd. 1.2 De rol van de coördinatoren wijkbeheer is verlegd van wijkgericht werken naar Samenleving voorop. 2.1 Ervaringen uit de afgelopen jaren gebruiken voor het verder ontwikkelen van burgerinitiatieven: meer ruimte en verantwoordelijkheid bij de burgers. Maatwerk leveren bij burgerinitiatieven. 2.2 Invulling geven aan een nieuwe rol van de gemeente bij burgerinitiatieven (loslaten, adviseren). 3.1 De gebiedsanalyse heeft geen specifiek aandachtsveld opgeleverd voor wijkgericht werken.
Stand van zaken najaarsnota:	
Is afgerond.	

Programma: Openbare ruimte en milieu	
Programmaonderdeel: Coördinatie wijkbeheer	
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
Het in samenwerking met diensten en bewoners bereiken van veiligheid en het vergroten van de sociale cohesie in de wijken.	Veiligheid (KVO-projecten, ROC-project Toezicht en Veiligheid, burgernet, overlast hangjongeren) valt nu geheel onder Programma 1, Bestuur en Dienstverlening, programmaonderdeel Communicatie, onderdeel 2.3 Wijkveiligheidsplannen.
Stand van zaken najaarsnota:	
Het beleid hiervan is opgenomen in het integraal veiligheidsbeleid 2013-2015, de uitvoering komt jaarlijks terug in het integraal veiligheidsplan. Zie voortgang programma Veiligheid en openbare orde, programmaonderdeel Integrale veiligheid.	

3.1 Energieverbruik

Programma: Openbare Ruimte en Milieu	
Programmaonderdeel: Milieu	
Prestatieveld: Energiegebruik	
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
Het realiseren van 16 kton CO2 besparing in 2020.	Het maken van afspraken over de uitvoering van de routekaart om 16 kton CO2 besparing in 2020 te realiseren.
Stand van zaken najaarsnota:	
De gemeente heeft met 17 lokale partijen het Energieakkoord Leusden opgesteld en ondertekend. Er worden afspraken gemaakt over de gemeentelijke bijdrage aan de uitvoering van het Energieakkoord en de prestaties van de lokale partner. De partners van het Energieakkoord geven dit vorm in een voorstel voor het college en de raad.	

Programma: Openbare ruimte en milieu	
Programmaonderdeel: Milieu	
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
<p>1. De gemeente Leusden wil duurzaam ontwikkelen en een goede en gezonde fysieke kwaliteit van de leefomgeving realiseren (minimaal wettelijk niveau).</p>	<p>Het uitvoeren van het (verlengde) Milieubeleidsplan en het nog op te stellen milieu-uitvoeringsprogramma 2014 zoals:</p> <p>1.1 Het voorbereiden op en het maken van prestatieafspraken met de verzelfstandigde organisatie voor de volgende taken:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Uitvoeren van natuur- en milieueducatie; - Ondersteunen van duurzame initiatieven uit de samenleving; - Uitvoeren van bewustwordingsacties. <p>Totdat de verzelfstandigde organisatie is gerealiseerd, worden deze taken door de gemeente uitgevoerd.</p> <p>1.2 Het afsluiten en regievoeren op de dienstverleningsovereenkomst voor wettelijk verplichte milieutaken met het Servicebureau gemeenten en na realisatie van de Regionale Uitvoeringsdienst Utrecht met die dienst.</p> <p>1.3 Het uitvoeren van duurzaam inkopen, interne milieuzorg en energiebesparing gemeentelijke gebouwen t.b.v. de voorbeeldfunctie van de gemeente.</p> <p>1.4 Het inbrengen van duurzaamheid, energie en overige milieuaspecten bij projecten en plannen.</p> <p>1.5 Het evalueren van het milieubeleidsplan voor de periode 2009 - 2013.</p>
Stand van zaken najaarsnota:	
<p>Het Milieubeleidsplan 2009-2015 en het Milieuprogramma 2014 zijn in uitvoering.</p> <p>1.1 De omvorming van het Centrum voor Natuur en Milieu 'de Schoolsteeg' naar een zelfstandige organisatie zit in de laatste fase. Er is een bestuur dat medio oktober een Stichting gaat oprichten. In december zal het definitieve besluit voorgelegd worden aan de Raad.</p> <p>1.2 De RUD Utrecht is januari 2014 bestuurlijk opgericht en per 1 juli 2014 operationeel geworden. De dienstverleningsovereenkomst met RUD Utrecht is afgesloten. De taken, milieuvergunningverlening en – handhaving, worden sinds 1 juli 2014 door de RUD Utrecht uitgevoerd.</p> <p>1.3 De gezamenlijke inkoop van energie door Utrechtse gemeenten wordt naar verwachting eind dit jaar afgerond. In verschillende inkooptrajecten is duurzaam inkopen ingebracht..</p> <p>1.4 In Valleipark worden woningen conform afspraken opgeleverd met een betere energieprestatie dan wettelijk vereist. Recent is advies gegeven op de onderwerpen: Bodem (incl. Asbest), Geluid, Luchtkwaliteit, Externe Veiligheid en Milieuzonering. Het betreft dan bijvoorbeeld de Biezenkamp, Groot Achterveld, 't Spieghel (visie werklocaties) en een aantal kleine inbreidingslocaties in Leusden en Achterveld.</p> <p>1.5 De gemeentelijke tussentijdse evaluatie van het milieubeleidsplan 2009-2015 is maart 2014 afgerond. De resultaten worden meegenomen bij de verkenning van de aandachtsgebieden voor de Duurzaamheidsagenda.</p>	

3.3 Afvalverwijdering

Programma: Openbare Ruimte en Milieu	
Programmaonderdeel: Afval	
Prestatieveld: Afvalverwijdering	
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
Verbeteren van de dienstverlening op het gebied	Het handhaven van het hoge

van de huis-aan-huis inzameling van restafval.	dienstverleningspeil.
Stand van zaken najaarsnota:	
In het gemeentelijk afvalstoffenplan 2012-2015 is omschreven hoe er omgegaan wordt met huishoudelijk afval in de gemeente Leusden. We zoeken continu naar de juiste balans tussen kwaliteit van dienstverlening, milieu en kosten. In het nieuwe CUP, onder het nieuwe college wordt ingezet op "omgekeerde afvalinzameling" waarbij het recyclebare afval huis aan huis wordt ingezameld en het restafval door de inwoners naar ondergrondse inzamelcontainers of een centraal inzamelpunt in de wijk wordt gebracht.	

Programma: Openbare ruimte en milieu	
Programmaonderdeel: Afval	
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
<ol style="list-style-type: none"> 1. Streven het bronscheidingspercentage op 71% te houden (in 2010 69%). Minimaal realiseren van de richtlijnen gescheiden afvalinzameling afgegeven door het LAP. 2. Minimaal 10 kg per aansluiting aan kunststofverpakkingen inzamelen. 3. Nieuwbouw voorzien van 'afvalvoorzieningen'. 4. Optimaliseren van de exploitatie van de Milieustraat. 	<ol style="list-style-type: none"> 1 Continueren van voorlichting en communicatie over herbruikbare nuttige afvalstromen waaronder textiel, glas, papier en kunststof verpakkingsafval. 2 10 kg kunststof verpakkingsafval wordt ruimschoots behaald. Door middel van gerichte communicatie zal geprobeerd worden deze hoeveelheid verder te verhogen. 3 Het plaatsen van ondergrondse containers voor restafval en minicollector voor GFT bij nieuw te bouwen hoogbouw en ondergrondse containers voor glas, papier, textiel en kunststof rondom nieuw te bouwen winkelcentra. 4.1 Het onderzoek betreffende samenwerking met de gemeente Amersfoort is afgerond. Gemeente Leusden is in afwachting van de initiatieven van Amersfoort. De samenvoeging van de Gemeentewerf en Milieustraat zal daarnaast zorgen voor een gunstigere exploitatie van de Milieustraat. 4.2 Indien de mogelijkheid zich aandient dat gemeentelijke afvalstromen geoptimaliseerd worden, zal hier actie op worden ondernomen.
Stand van zaken najaarsnota:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Het bronscheidingspercentage ligt op schema om in 2014 rond de 71% uit te komen. 2. De hoeveelheid ingezamelde kunststof verpakkingen is in het eerste kwartaal van 2014 iets afgenomen. Of dit een trend is of incidenteel zal gemonitord worden. 3. Er is geen nieuwbouw opgeleverd. Er zijn dus ook geen nieuwe afvalvoorzieningen gecreëerd. 4.1 Op dit moment zijn er geen initiatieven vanuit Amersfoort. Een onderzoek naar de optimalisatie van de Milieustraat, als gevolg van de samenvoeging met Wijkbeheer, wordt momenteel voorbereid. 4.2 Mogelijkheden om afvalstromen te optimaliseren worden momenteel doorgerekend. 	

Programma: Openbare ruimte en milieu	
Programmaonderdeel: Water en riolering	
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
<ol style="list-style-type: none"> 1.1 Op een efficiënte wijze zorg dragen voor de uitvoering van de wettelijke taken zoals genoemd in de Waterwet en de wet Milieubeheer. 	<ol style="list-style-type: none"> 1.1. In 2014 wordt een nieuw gemeentelijk rioleringsplan voor de periode 2014-2018 vastgesteld. In dit rioleringsplan wordt nadrukkelijk aandacht besteed aan nieuwe renovatietechnieken en

	<p>restlevensduurbepaling van bestaande riolering.</p> <p>1.2. Er is een nieuwe hoofdpst voor het gemaalbeheer in gebruik genomen. Er wordt continu informatie verzameld over peilen en debieten in het rioolstelsel, hierdoor wordt meer duidelijk over het daadwerkelijke gedrag van afvalwater in het rioolstelsel waardoor doelmatiger kan worden geïnvesteerd.</p> <p>1.3. De gemeente zal zich blijven inzetten voor intergemeentelijke samenwerking binnen het waterplatform Vallei en Eem. Bij het analyseren van het gedrag van het gemeentelijk rioolstelsel wordt gebruik gemaakt van de binnen het platform ingehuurde personele capaciteit.</p> <p>1.4 Naast de samenwerking binnen het platform wordt ook de samenwerking binnen de zuiveringskring Amersfoort voortgezet. Deze samenwerking vertaalt zich in concrete projecten en aanbestedingen met de gemeenten Amersfoort en (in mindere mate) Bunschoten.</p>
Stand van zaken najaarsnota:	
<p>1.1 De vervangingsmodellering van het vrijvalstelsel en de geplande onderzoeken en werkzaamheden zijn vertaald in een kostendekkingsplan en meegenomen in het gemeentelijk rioleringsplan (GRP). Het GRP wordt in de raad van December behandeld.</p> <p>1.2 De meetgegevens uit de hoofdpst zijn meegenomen in de afweging van maatregelen voor de komende planperiode van het GRP. In 2015 is een doorrekening van het Achterveldse stelsel voorzien waarbij de meetgegevens uit de hoofdpst worden betrokken.</p> <p>1.3 en 1.4 De samenwerking binnen het platform water Vallei en Eem en het afvalwaterteam Amersfoort zijn de afgelopen periode gecontinueerd en worden door de gemeente als onverminderd belangrijk gezien.</p>	

9.10 Groene agenda, landbouw- en natuurontwikkeling

Programma: Openbare Ruimte en Milieu	
Programmaonderdeel: Buitengebied	
Prestatieveld: Groene agenda, landbouw- en natuurontwikkeling	
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
<p>1. Versterking van de landbouwstructuur, natuurontwikkeling en het bevorderen van recreatie.</p>	<p>1.1 Actief bijdragen aan uitvoering Groene Agenda, rekening houdend met minder Rijksgeld vanwege verkleinde Ecologische Hoofdstructuur;</p> <p>1.2 Voortzetten gebiedsgerichte aanpak in het belang van het totale buitengebied, bijvoorbeeld via de convenanten voor de landgoederen en door bij te dragen aan de vrijwillige kavelruil voor de Ruif/Stoutenburg en voor de ecologische zone bij de Modderbeek;</p> <p>1.3 Mede uitvoering geven aan programma Heuvelrug en Vallei 2012-2015;</p> <p>1.4 Stimuleren en ondersteunen van nieuwe ruimtelijke concepten (knooperf) en innovaties;</p>

	1.5 Inzetten van gemeentelijke cofinanciering als multiplier om investeringen voor buitengebiedsoelen te realiseren.
Stand van zaken najaarsnota:	
<p>1.1 De ruimtelijke procedure voor het nieuwe landgoed Groot Schutterhoef (aan de zuidzijde van de Schutterhoeflaan) start in het derde kwartaal 2014. De 4.500 m³ aan extra rood (rood voor groen) wordt ingezet voor een uitbreiding van zorgvoorziening Philadelphia, en dus niet voor landhuizen. Het nieuw landgoed zal bijdragen aan natuur- en landschapsversterking en recreatie bevorderen door de aanleg van wandelpaden. Voor een deel van de landbouwgronden die zijn vrijgekomen na vertrek van de geitenhouderij aan de Maanweg (nu Groene Zoom) maken de Groene Agenda-partijen een plan voor landschaps- en natuurversterking. De overige landbouwgrond is ingezet voor vergroting van het huiskavel van een pachtboer. De raad is recent via een raadsinformatiebrief geïnformeerd over de uitvoering van de Groene Agenda voor het Langesteegebied in het licht van het Coalitieakkoord 2014-2018.</p> <p>1.2 De convenanten voor de landgoederen Den Treek-Henschoten en De Boom zetten stevig in op versterking van de melkrundveehouderij en natuurontwikkeling voor de Ecologische Hoofdstructuur. Binnen landgoed Den Treek wordt de laatste fase van de omzetting van tientallen hectare landbouwgrond in natuur voorbereid. De realisatie van twee extra woningen (een woning aan de Treekerweg en een woning aan de Heetvelderweg) om de groene maatregelen te bekostigen is in voorbereiding. Voor landgoed De Boom wordt de sanering van de intensieve neventakken (vleesvarkens) van een zestal veehouderijen in combinatie met het versterken van de grondgebonden melkrundveehouderij voorbereid. De realisatie van het groen activiteitencentrum Groot Zandbrink vordert gestaag. Voor de gebiedsgerichte aanpak De Ruif/Stoutenburg ondertekenden de grondeigenaren overeenkomsten waardoor twee veehouders hun huiskavel kunnen vergroten/versterken en Stichting Utrechts Landschap de Heerlijkheid Stoutenburg naar de Hessenweg toe kan uitbreiden. Voor de natuurzone van 40 meter breed bij de Modderbeek worden de gesprekken met betrokken veehouders voortgezet met als inzet de natuuropgave te combineren met een betere verkaveling voor de veehouders. De RO-procedure voor de natuurzone wordt nog dit jaar in gang gezet. Langs een deel van de aangepaste Modderbeek komt een wandelpad als onderdeel van een nog te realiseren wandelpad tussen Achterveld en de Asschatterkeerkade /Leusden-Centrum (vormt de inzet vanuit het convenant De Boom).</p> <p>1.3 Voor het mede uitvoeren van het programma Heuvelrug en Vallei worden meerdere (Leusdense) initiatieven ontplooid en gebiedsprojecten gedraaid. Deze zijn terug te vinden bij de punten 1.1, 1.2 en 1.4.</p> <p>1.4 Het college heeft het Publiek Programma van Eisen voor het knooperf Achterveldse Eng ter vaststelling aan de raad aangeboden. Het knooperf vormt een nieuw ruimtelijk concept voor vrijkomende agrarische bebouwing en combineert nieuwe functies in een kwalitatief versterkt erfensemble met landschapsversterking en bevordering recreatie. Het erf wordt door wandelpaden en landschapselementen verknoopt met zijn groene omgeving.</p> <p>1.5 Gemeentelijke co-financiering wordt ingezet voor o.a. het uitvoeringsprogramma 2014-2015 van het landschapontwikkelingsplan, het ondersteunen van Vallei Boert Bewust, het bloemrijke maisrandenproject van de Vallei Horstee en recreatieprojecten.</p>	

9.12 Landschapsfonds

Programma: Openbare Ruimte en Milieu	
Programmaonderdeel: Buitengebied	
Prestatieveld: Landschapsfonds	
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
Een structurele beloning van bovenwettelijke prestaties gericht op de realisatie van maatschappelijke wensen op het gebied van landschap en natuur.	Op basis van de samenleving voorop-aanpak voortzetten van de stimuleringsfase wat mogelijk leidt tot het instellen van het landschapsfonds.
Stand van zaken najaarsnota:	
In de jaarrekening 2013 is opgenomen: gemeente en Vallei Horstee hebben samen opgetrokken in het onderzoeken/bevorderen van de haalbaarheid van een landschapsfonds. Het college heeft moeten constateren dat er weinig draagvlak onder burgers en bedrijven bestaat voor het financieel bijdragen	

aan structureel onderhoud en beheer van bovenwettelijke groene prestaties. Voor incidentele private bijdragen worden wel mogelijkheden gezien. Voor het beheer in structurele zin met private middelen moet worden aangehaakt bij gebiedsgerichte initiatieven (Langesteeg). Vanwege het ontbreken van voldoende draagvlak is er niet actief doorgesproken op het instellen van een landschapsfonds.

Programma: Openbare ruimte en milieu	
Programmaonderdeel: Buitengebied	
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
<p>Een mooi en vitaal buitengebied langs een tweetal vitaliteitsporen (het derde spoor recreatie wordt in een ander programmaonderdeel uitgewerkt):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Een duurzaam economisch perspectief voor de Leusdense landbouw. Toelichting: landbouw is de belangrijkste economisch drager in het buitengebied en een belangrijke drager voor natuur en landschap. De landbouwstructuur wordt via de gebiedsgerichte aanpak versterkt. 2. Behoud en versterking van natuur- en milieuwwaarden en landschapontwikkeling. 	<ol style="list-style-type: none"> 1.1 Voortzetten gebiedsgerichte aanpak voor de landgoederen en het overige buitengebied. 1.2 Mede uitvoering geven aan programma Heuvelrug en Vallei 2012-2015. 1.3 Actief stimuleren, ondersteunen en soms initiëren van concrete initiatieven en projecten. 1.4 Ondersteuning Vallei Horstee (o.a. voor natuur- en landschapontwikkeling en energiebesparing / duurzame energie). 1.5 Via maatwerk ruimte bieden voor bedrijfsontwikkeling landbouw (voortzetten Kansen voor Boeren-aanpak). 2.1 Mede uitvoering geven aan activiteitenprogramma Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug (mits Ministerie in 2013 besluit tot uitbreiding van het park). 2.2 Mede uitvoering geven aan programma Heuvelrug en Vallei 2012-2015. 2.3 Uitvoering Landschapontwikkelingsplan op basis van uitvoeringsprogramma 2013-2014. 2.4 Uitvoering geven aan het project Grebbelinie boven water.
Stand van zaken najaarsnota:	
<ol style="list-style-type: none"> 1.1 Voor de voortgang van gebiedsgerichte aanpak verwijzen wij naar het onderdeel 1.2 van het CUP 9.10 Groene agenda, landbouw- en natuurontwikkeling. 1.2 Met betrekking de voortgang van het mede uitvoering geven aan het programma Heuvelrug en Vallei verwijzen wij naar de onderdelen 1.1 t/m 1.4 van het CUP 9.10 Groene agenda, landbouw- en natuurontwikkeling. 1.3 Het college besloot het project Vallei Boert Bewust financieel te ondersteunen. Direct daarop zijn twee Leusdense veehouderijen gecertificeerd. Het betreft een initiatief van boerenorganisaties en de gebiedscoöperatie O-gen. Op dit moment werkt de gemeente aan een plan voor het stimuleren van snelle breedbandverbindingen en/of veel sneller draadloos dataverkeer in het buitengebied. Dit versterkt de economische structuur van het buitengebied. 1.4 De ondersteuning van de Vallei Horstee wordt voortgezet via initiatieven voor duurzame energie/ energiebesparing en landschapversterking. Het college besloot het project voor bloemrijke akkerranden in 2014 en 2015 financieel te ondersteunen. Daarnaast ondersteunt de gemeente het initiatief van de Vallei Horstee en Stichting De Boom voor het groen activiteitencentrum Groot Zandbrink. De Vallei Horstee zet zich in om van Leusden, Amersfoort en enkele Utrechtse Valleigemeenten een Leader-gebied te maken. De Leader-aanpak zet in op plattelandsontwikkeling waarvoor flinke bedragen aan co-financiering vanuit Europa en de provincie beschikbaar worden gesteld. Het aanhalen van de band tussen stad en platteland heeft de focus van de Vallei Horstee, waarbij thema's als voedsel, recreatie, educatie, agrarische innovatie aan de orde zijn. In oktober 2014 maakt de provincie Utrecht haar keuze uit de kandidaten voor een Leader-aanpak en blijkt of de missie van de Vallei Horstee is geslaagd. De aanpak die de Vallei Horstee voor Leader hanteert is een prachtig voorbeeld van de samenleving 	

voorop.

- 1.5 Het via maatwerk ruimte bieden voor bedrijfsontwikkeling van de landbouw wordt voortgezet.
- 2.1 In 2013 werd het Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug daadwerkelijk met 4.000 hectare uitgebreid, vanaf de A12 tot aan de A28. Hiermee vallen de Leusderheide en landgoed Den Treek-Henschoten binnen het Nationaal Park. In overleg met de gebiedscoöperatie O-gen (levert het programmabureau voor het Nationaal Park) worden de samenwerkprojecten verkend.
- 2.2 Onze bijdrage aan het programma Vallei en Heuvelrug 2012-2015 bestaat uit het (mede) uitvoering geven aan de convenanten voor De Boom en Den Treek, de Groene Agenda en het Grebbelinie-project, het ondersteunen van initiatieven voor een knooperf en de realisatie van een 40 meter brede natuurzone bij de Modderbeek. Dit levert vele miljoenen euro's voor groene investeringen in het Leusdense buitengebied op. De realisatie van nog eens tientallen hectare natuur op Den Treek wordt voorbereid. Een deel van de opgave uit het convenant De Boom voor de Ecologische Hoofdstructuur lift mee op de kavelruil voor de natuurzone bij de Modderbeek. De aanvraag voor het nieuw landgoed Groot Schutterhoef wordt in het derde kwartaal van 2014 ingediend.
- 2.3 Het college stelde in maart 2013 het uitvoeringsprogramma landschapontwikkeling voor 2013 en 2014 vast. Vier projecten werden in uitvoering genomen, zijnde Vallei-landhekken, ringslangen, streekeigen erfbeplanting en poelen. Vanuit de samenleving voorop zijn hier meerdere partijen actief bij betrokken, zoals de Vallei Horstee, Stichting De Boom voor de uitvoering van het convenant De Boom, boeren en burgers.
- 2.4 Er is gestart met het op een zestal plekken langs de Liniedijk, tussen de Asschatterweg in Leusden en de Brinkkanterweg in Woudenberg, zichtbaar maken van de coupures in het landschap. Daarvoor worden coupuremuren gebouwd van zandzakken gevuld met beton. Op dit deel van de Liniedijk wordt het wandelpad verbeterd en komt er een digitale inforoute. De Duitse bunker aan Langesteeg wordt momenteel omgebouwd tot Toeristisch Info Punt (TOP). Er is een nieuw project in voorbereiding voor de Liniedijk vanaf de Asschatterkeerkade richting A28.

7.1 Realisatie 2° sporthal

Programma: Openbare Ruimte en Milieu	
Programmaonderdeel: Accommodatiebeleid en –beheer	
Prestatieveld: Realisatie 2° sporthal	
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
Het vergroten van de capaciteit voor binnensport-accommodaties.	De gemeente investeert in een tweede sporthal. De exploitatielasten dienen te worden opgebracht door de gebruikers. Uitgangspunt is dat de exploitatielasten zo laag mogelijk worden gehouden, o.a. door het treffen van duurzaamheidsmaatregelen. Er worden meerdere nieuwbouwvarianten onderzocht waarbij het al dan niet handhaven van sporthal De Meent wordt betrokken. De functie van het Binnenhuys blijft behouden, al dan niet op de huidige locatie.
Stand van zaken najaarsnota:	
<ul style="list-style-type: none"> - Het nieuwe coalitie akkoord brengt impliciet een aangepaste doelstelling mee. Het optimaal op elkaar afstemmen van vraag naar en aanbod aan binnensportaccommodaties. - In overleg met gebruikers is een voorkeurslocatie bepaald. De wens is om een sporthal te realiseren welke gekoppeld is aan de bestaande club accommodatie van LHV en KC Antilopen zodat er gebruikt gemaakt kan worden van bestaande faciliteiten. - Het project tweede sporthal is in de Oriëntatie/onderzoekfase. Wanneer deze fase is afgerond is:<ul style="list-style-type: none"> - in samspraak met de gebruikers de locatie bepaald; - een risico inventarisatie gedaan m.b.t. exploitatie; - voldoende informatie verkrijgen om te komen tot een keuze in de aanbestedingsvorm.	

Programma: Openbare ruimte en milieu	
Programmaonderdeel: Accommodatiebeleid- en beheer	
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?

1. Vaststellen en uitvoeren accommodatiebeleid.	1.1 Vaststellen van het accommodatiebeleid door de raad. 1.2 Verbeteren en centraliseren vastgoed informatie. 1.3 Professionaliseren vastgoed management. 1.4 Huisvestingsplan op basis van inzicht in vraag en aanbod voorzieningen. 1.5 Opzetten vastgoedstrategie tot 2019.
2. Een passend basisaanbod van sportvoorzieningen.	2.1 Realisatie binnensportaccommodatie MFC Atlas en MFC Atria. 2.2 Uitvoering geven aan het in 2010 vastgestelde sportaccommodatiebeleid.
3. Optimaal beheer en onderhoud van binnen- en buitensportaccommodaties.	3.1 Er wordt uitvoering gegeven aan de besluiten voortkomend uit de Pilot Binnensport. 3.2 Faciliteren en ondersteunen (niet financieel) van initiatieven van binnen- en buitensportverenigingen om inkomsten verhogende maatregelen te bewerkstelligen.

Stand van zaken najaarsnota:

- 1.1 De uitgangspunten van het accommodatiebeleid zijn begin dit jaar vastgesteld door de raad (raadsbesluit 218702). Er is een basis gelegd voor een huisvestingsplan. Bij de vaststelling van het Coalitie Uitvoeringsprogramma (CUP) is aangegeven hoe we hiermee gaan werken. Na de goedkeuring van de hieraan verbonden investeringen door de raad, en de actualisatie van de onderhoudsplanningen van de gemeentelijke panden 1^e kwartaal 2015, zal de 1^e helft 2015 het integrale huisvestingsplan worden ingediend waarin de koppeling tussen gemeentelijke visie en uitvoering is vastgelegd. Het betreft een totale visie voor al het gemeentelijk vastgoed inclusief sport en onderwijs gebonden functies.
- 1.2 Het verbeteren en centraliseren van de vastgoedinformatie volgt na het opstellen van het integrale huisvestingsplan. Door de meer integrale benadering (oorspronkelijk was de gedachte onderwijs niet te betrekken) vinden deze werkzaamheden daarna plaats.
- 1.3 Op dit moment wordt in een brede context gekeken naar wat er nodig is voor professioneel vastgoedmanagement. Externen, zoals het sportbedrijf, worden hierbij betrokken.
- 1.4 en 1.5 maken onderdeel uit van 1.1
- 2.1 Door een aantal factoren is er nog niet begonnen met het bouwen van de MFC's waardoor bestaande binnensportaccommodaties langer dienst moeten doen dan voorzien. Zie ook programma onderwijs.
- 2.2 Er is prioriteit gegeven aan het verlengen en herzien van huurcontracten en rechten van opstal. Dit gebeurt gefaseerd. De overeenkomsten zijn aan de eerste verenigingen voorgelegd ter inspraak. Verenigingen willen vooralsnog geen nieuwe huurovereenkomsten tekenen omdat ze het niet eens zijn met de per 1 januari 2014 ingegane huurverhoging. Zie ook de toelichting bij punt 3.2.
- 3.1 Er is een kandidaat geselecteerd voor het opzetten van het sportbedrijf. Met deze kandidaat worden afspraken gemaakt zodat het sportbedrijf 1 januari 2015 operationeel kan zijn.
- 3.2 Per 1 januari 2014 is aan de buitensportvereniging een huurverhoging van ongeveer 40% opgelegd. De buitensportverenigingen hebben de opgelegde huurverhoging ter discussie gesteld, onderbouwd met juridische argumenten. De verenigingen is voorgesteld de huurverhoging gefaseerd in te voeren. In 2014 wordt dan 50% van de taakstelling ad. € 100.000 gerealiseerd, in het jaar 2015 75% van de taakstelling en in 2016 100%. Verenigingen beraden zich nog op het voorstel van de gemeente. Voor de gemeente zou het nu voorliggende voorstel een besparingsverlies betekenen van in totaal € 75.000 (€ 50.000 in 2014 en € 25.000 in het jaar 2015).

Programma 3 Openbare ruimte en Milieu

Financiële rapportage

(bedragen x € 1.000,-)

Nr.	Onderwerp	2014	2015	2016	2017	2018
1.	Introductie Afvalwijzer App	-	-3,3	-3,3	-3,3	-3,3
	Dekking uit baten afvalstoffenheffing	-	-	3,3	3,3	3,3
2.	Aanschaf voertuigen Toezicht en Handhaving	-	-2,4	-2,4	-2,4	-2,4
3.	Schoonmaakbudgetten huisvesting	15,0	-	-	-	-
4.	Onderhoudslasten gemeentehuis	-25,0	-	-	-	-
5.	Energiekosten huisvesting	40,0	-	-	-	-
6.	Ongediertebestrijding	7,5	-	-	-	-
7.	Budgetten uitvoering hondenbeleid	12,5	-	-	-	-
8.	Budgetten gladheidsbestrijding	25,0	-	-	-	-
9.	Incidentele bate uit verkoop van groen	50,0	-	-	-	-
10.	Boetes en stelposten integraal bestek	110,0	-	-	-	-
11.	Invulling resterende taakstelling integraal beheer openbare ruimte	160,0	160,0	160,0	160,0	160,0
	correctie dotatie groot onderhoud	-160,0	-160,0	-160,0	-160,0	-160,0
12.	Verhoging budget groenonderhoud	-14,0	-14,0	-14,0	-14,0	-14,0
	Bijstelling aanwezig areaalbudget	14,0	14,0	14,0	14,0	14,0
13.	Bijstelling budgetten afvalinzameling	5,0	-	-	-	-
14.	Incidentele bijstelling budgetten groot onderhoud	161,0	-	-	-	-
	verrekening met onderhoudsvoorzieningen	-161,0	-	-	-	-
15.	Desintegratiekosten SBG	70,9	-	-	-	-
16.	Natuurversterking en landbouwontwikkeling	42,8	-	-	-	-
17.	Uitstel vervanging zoutloods Milieustraat	15,0	-	-	-	-
18.	Reductie vervanging investeringen buitensport en tractie	13,0	-	-	-	-
19.	Zwerfafvalproject	-7,9	12,5	-	-	-
	Mutatie programma voor bestemming	373,8	6,8	-2,4	-2,4	-2,4
	Toevoeging aan reserves	-118,7	-	-	-	-
	Onttrekking aan reserves	-	3,3	-	-	-
	Mutatie programma na bestemming	255,1	10,1	-2,4	-2,4	-2,4

Toelichting

Ad. 1 Introductie Afvalwijzer App

Middels een gepersonaliseerde App wil de gemeente haar inwoners zo goed mogelijk informeren over de gemeentelijke afvalinzameling. Dat kan met de gepersonaliseerde Afvalwijzer. De jaarlijkse beheerkosten bedragen € 3.300. Wij stellen u voor dit bedrag voor 2015 te dekken ten laste van de egaliseringsreserve reinigingstarieven en 2016 te betrekken bij de bepaling van het tarief afvalstoffenheffing (collegebesluit 232788).

Ad. 2 Aanschaf voertuigen Toezicht en Handhaving

Voor het toezicht en de handhaving op werken in uitvoering en APV in de gemeente zijn momenteel tien medewerkers binnen team Toezicht en Uitvoering actief. Uit de budgettaire ruimte van de aan de medewerkers verstrekte kilometervergoeding is het mogelijk om een viertal kleine personenauto's aan te schaffen. Hiermee bereikt de gemeente een meer eenduidige uitstraling van het wagenpark, waarbij duurzaamheid, gebruiksvriendelijkheid en milieubelasting worden afgewogen tegen een zo gunstig mogelijke kostprijs. Hierbij hebben wij besloten over te gaan tot aanschaf van een tweetal elektrische en een tweetal benzine aangedreven auto's. Bij voorkeur zouden wij vier elektrische auto's willen aanschaffen. Maar vanuit financiële overwegingen wordt vooralsnog gekozen voor twee elektrische en twee benzineauto's. Vanwege de aanschaf van een tweetal elektrische auto's dient er per jaar

€ 2.400 te worden bij geraamd in de begroting. Bij toekomstige vervanging wordt gekeken of er binnen de dan geldende financiële kaders ruimte is voor een volledig elektrisch wagenpark. Wij stellen u voor een krediet beschikbaar te stellen van € 63.400 voor de aanschaf van een viertal personenauto's onder bijraming van betreffende budgetten ad. € 2.400 met ingang van het jaar 2015 (collegebesluit 233318).

Ad. 3 Schoonmaakbudgetten huisvesting

Dit jaar wordt er een beperkt beroep gedaan op het in de begroting opgenomen budget voor extra glasbewassing en kwaliteitsverbetering van schoonmaakwerkzaamheden. Wij stellen u voor incidenteel een bedrag van € 15.000 af te ramen. In meerjarenperspectief blijft het budget beschikbaar in de begroting en wordt er naar verwachting ook volledig aanspraak gemaakt op de budgetten.

Ad. 4 Onderhoudslasten gemeentehuis

De reguliere onderhoudslasten aan het gemeentehuis nemen vanwege de veroudering van het pand toe. Ten opzichte van het beschikbare budget valt een overschrijding te melden van € 25.000. Deze wordt veroorzaakt door het verhelpen van lekkages, onderhoudswerk aan dakbedekking, luchtbehandelingen en de lift. Wij stellen u voor incidenteel € 25.000 bij te ramen in de begroting.

Ad. 5 Energielasten huisvesting

Op de gemeentelijke huisvestingslocaties liggen de lasten van energieverbruik lager dan begroot. Ten opzichte van een budget van € 117.500 blijft naar verwachting een budget over van € 40.000. Oorzaak ligt voornamelijk in de relatief zachte winter van het jaar 2013 naar 2014. Wij stellen u voor incidenteel € 40.000 af te ramen op de gemeentelijke budgetten voor energieverbruik.

Ad. 6 Ongediertebestrijding

Vanwege lage uitgaven aan ongediertebestrijding kan dit jaar € 7.000 van het beschikbare budget ad. € 10.000 afgeraad worden. Wij stellen u voor dit incidentele voordeel af te ramen.

Ad. 7 Budgetten uitvoering hondenbeleid

Voor het onderhouden/vervangen van combi-afvalbakken is in de begroting een aanvullend bedrag opgenomen van € 12.500. Dit jaar hoeft er naar verwachting geen beroep te worden gedaan op dit budget. Wij stellen u voor om incidenteel een bedrag van € 12.500 af te ramen.

Ad. 8 Budgetten gladheidsbestrijding

Vanwege de zachte winter 2013-2014 heeft er relatief weinig aan werkzaamheden in het kader van de gladheidsbestrijding hoeven plaats te vinden. Wij stellen u voor om incidenteel een bedrag van € 25.000 af te ramen.

Ad. 9 Incidentele bate uit verkoop groen

Uit een meer grootschalige verkoop van groen op de Bieshaar komt een incidentele opbrengst van € 80.000 voort waarmee het in de begroting geraamde opbrengst met € 50.000 wordt overschreden. Wij stellen u voor de geraamde baten uit groenverkoop incidenteel bij te stellen met € 50.000.

Ad. 10 Boetes en stelposten integraal bestek wijkbeheer

Doordat de aannemers van de integrale bestekken wijkonderhoud niet hebben kunnen voldoen aan het overeengekomen beeldkwaliteitsniveau zijn de aannemers boetes (kortingen) opgelegd ter hoogte van € 50.000. Daarnaast resteert er dit jaar een onbenutte stelpostruimte ad. € 60.000 in de bestekken. Met name voor verkeersafzettingen en onderhoud aan meubilair is relatief weinig stelpostruimte ingezet. Daarnaast is de omvang van extra werkzaamheden mede afhankelijk van weersomstandigheden. Wij stellen u voor het totale incidentele voordeel ad. € 110.000 af te ramen in de begroting.

Ad. 11 Invullen resterende taakstelling integraal beheer openbare ruimte

In de begroting van de jaren 2011 en 2012 is een bezuinigingstaakstelling van in totaal € 600.000 taakstellend opgenomen in de begroting. De nog in te vullen taakstelling ad. € 160.000 wordt gevonden door structurele verlaging van in de begroting aanwezig onderhouds- en areaalbudget op het regulier onderhoud van wegen, water en groen. Deze resterende taakstelling is in de primitieve begroting verwerkt als een verlaging van de dotatie groot onderhoud. Wij stellen u voor de dotatie in de onderhoudsvoorziening structureel te verhogen onder gelijktijdige verlaging van de benoemde onderhoudsbudgetten. Per saldo is er geen budgettair effect voor de lopende begroting.

Ad. 12 Verhoging budget areaal

In de meerjarenbegroting van de gemeente staan budgetten gereserveerd voor stijgende onderhoudskosten naar aanleiding van areaaluitbreiding. Middels de voorjaarsnota 2014 is een bedrag van € 35.000 uit de areaalbudgetten bijgeraamd voor groenonderhoud aan het Damreesche spoor, het centrumgebied rondom het winkelcentrum Tabaksteeg en de Ecologische verbindingzone (EVZ). Hierop aanvullend stellen wij u voor om vanuit de areaalbudgetten € 14.000 beschikbaar te stellen voor structureel groenonderhoud aan 't Zicht. Dekking vindt plaats vanuit de in de begroting opgenomen stelposten voor areaaluitbreiding.

Ad. 13 Bijstelling budgetten afvalinzameling

Binnen de budgetten van de gescheiden afvalinzameling vallen een aantal, meer kleinschalige, incidentele mee- en tegenvallers te melden.

€ 19.000 voordeel op inzameling en verwerking van restafval

€ 6.000 voordeel op inzameling en verwerking van GFT

€ 5.000 voordeel a.g.v. lagere tonnages bouw en sloofafval vanwege separatie inzameling kunststof

€ 40.000 voordeel vanwege hogere baten uit verwerking van metalen

€ 20.000 nadeel vanwege hogere kosten verwerkingstarieven groenafval

€ 35.000 nadeel op baten uit verkoop papier vanwege daling papiermarktprijzen

€ 10.000 nadeel op baten uit verkoop van elektronisch afval

€ 5.000 per saldo voordeel.

Wij stellen u voor het geraamde voordeel van € 5.000 te verrekenen met de egalisatiereserve reinigingsrechten.

Ad. 14 Bijstelling budgetten groot onderhoud 2014

Ten opzichte van de groot onderhoudsplanung 2014 kunnen de volgende afwijkingen worden gemeld. Wij stellen u voor genoemde onderhoudsbudgetten bij te stellen in de begroting en de betreffende onderhoudsgelden beschikbaar te houden in de onderhoudsvoorziening.

	Huidige raming 2014	Verwachte uitgaven 2014	Mutatie 2014
1. Groot onderhoud waterbeheer	52.000	152.000	-100.000
2. Groot onderhoud speelvoorzieningen	126.000	76.000	50.000
3. Groot onderhoud binnensport	212.000	35.000	177.000
4. Groot onderhoud gemeentehuis	19.000	0	19.000
5. Groot onderhoud sociaal culturele gebouwen	23.000	8.000	15.000
	432.000	271.000	161.000

Toelichting op de aangegeven afwijkingen/faseringen:

1. Waterbeheer: in 2014 worden er grootschalige baggerwerkzaamheden uitgevoerd. Bijraming van groot onderhoudsbudget is mogelijk vanuit lagere uitgaven groot onderhoud in voorgaande jaren;
2. Groot onderhoud speelvoorzieningen: door beperktere uitgaven in het kader van de bezuinigingen op speelvoorzieningen wordt groot onderhoud alleen uitgevoerd daar waar noodzakelijk;
3. Groot onderhoud binnensport: diverse groot onderhoudsmaatregelen worden doorgeschoven waaronder onderhoud aan gymzaal Berkelwijk (vervangen buitenkozijnen en schilderwerk) en de Meent (onderhoud gevelbekleding);
4. Groot onderhoud gemeentehuis: in afwachting van de nadere uitwerking van de het renovatieplan wordt groot onderhoud zo veel mogelijk uitgesteld. In 2014 wordt het vervangen van de pompen van de CV installatie doorgeschoven;
5. Groot onderhoud sociaal culturele gebouwen: in 2014 gepland schilderwerk is al uitgevoerd in voorgaande jaren, beroep op onderhoudsmiddelen is dit jaar niet nodig.

Ad 15. Desintegratiekosten SBG

De door het Servicebureau Gemeenten (SB|G) opgevoerde desintegratiekosten stijgen als gevolg van o.a.

- € 36.600 begrotingswijziging 2014 SBG (zienswijze voor ingediend)
- € 7.600 verlegde kabels, extra gebruik ICT

- € 15.500 digitalisering

Via de Najaarsnota 2013 was in 2014 reeds een stelpost voor desintegratiekosten ad. € 80.000 opgenomen. Na aftrek van bovengenoemde kosten bedraagt het restant op deze stelpost € 20.300. Van het SB|G is een bedrag van € 42.600 terug ontvangen als gevolg van een lager aantal verstrekte milieuvergunningen in 2013. Daarnaast is er nog een voordeel van € 8.000 als gevolg van de overgang van het bevoegd gezag. Voorgesteld wordt om het totale voordelige saldo ad. € 70.900, te reserveren voor desintegratiekosten voor de komende jaren door middel van toevoeging van de middelen aan de algemene reserve met aangewezen bestemming.

Ad 16. Natuurversterking en landbouwontwikkeling

De deelprojecten Poelen en Landhekken worden dit jaar niet afgerond, afronding zal in 2015 plaatsvinden. Daar het budget als gevolg van de Kerntakendiscussie met ingang van 2015 structureel met € 25.000 is verlaagd, worden de resterende middelen in 2013 en 2014 gereserveerd zodat een aantal initiatieven die reeds zijn gestart, kunnen worden afgerond. Voorgesteld wordt om het restant ad. € 42.800 toe te voegen aan de algemene reserve met aangewezen bestemming.

Ad 17. Uitstel vervanging zoutloods Milieustraat

Vervanging van de zoutloods vindt dit jaar nog niet plaats. In 2014 vallen de geraamde kapitaallasten naar aanleiding van de vervanging ad. € 15.000 vrij. In de meerjarenbegroting blijven de kapitaallasten geraamd staan in afwachting van de feitelijke vervanging van de loods.

Ad 18. Reductie vervanging investeringen tractie en buitensport

Door uitbesteding van het onderhoud aan de buitensportaccommodaties hoeft de gemeente niet langer onderhoudsmaterieel buitensport te vervangen. Daarnaast is in de begroting een reductie van het wagenpark verwerkt. In de lopende begroting van 2014 levert dat nog een incidenteel voordeel op. Wij stellen u voor de incidentele vrijval ad. € 13.000 aan kapitaallasten te verwerken in de begroting.

Ad. 19 Zwerfafvalproject

In de landelijke Raamovereenkomst Verpakkingen 2013-2022 is afgesproken dat gemeenten jaarlijks € 20 miljoen ontvangen voor extra inzet voor preventie en aanpak van zwerfafval. Gemeente Leusden heeft voor 2014 een aanvraag gedaan bij Nedvang voor financiële ondersteuning van het plan van aanpak Zwerfafval. Duurzaam Energiek Leusden en CNME Schoolsteeg voeren het plan uit. De kosten voor 2014, € 12.500 (incl. reeds geraamde personeelskosten), worden begin 2015 vergoed door Nedvang.

Resultaatbestemming Openbare ruimte en milieu:

	2014	2015	2016	2017	2018
Toevoeging aan reserves					
- Ad 13. Toevoeging aan de reserve egalisatie reinigingsrechten a.g.v. bijstelling diverse budgetten.	-5,0	-	-	-	-
- Ad 15. Restant middelen milieuhandhaving toevoegen aan algemene reserve met aangewezen bestemming voor de desintegratiekosten SBG	-70,9	-	-	-	-
- Ad 17. Restant budget natuurversterking en landbouwontwikkeling toevoegen aan algemene reserve met aangewezen bestemming	-42,8	-	-	-	-
Onttrekking aan reserves					
- Ad 1 onttrekken kosten afval app ten laste van egalisatiereserve reinigingstarieven	-	3,3	-	-	-

Programma 4 Verkeer en Vervoer

4.2 Verkeersplan Achterveld

Programma: Verkeer en vervoer	
Programmaonderdeel: Bereikbaarheid	
Prestatieveld: Verkeersplan Achterveld	
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
<p>1. Verbeteren van de leefbaarheid en de verkeersveiligheid in het buitengebied aan de oostkant van Leusden en in de kern Achterveld.</p>	<p>1.1 In het kader van de planstudie Knooppunt Hoevelaken worden maatregelen voorbereid om de doorstroming op het hoofdwegennet te verbeteren (in de hoop en verwachting dat dit tot een afname leidt van het doorgaand verkeer door ons buitengebied). De regiogemeenten worden door Rijkswaterstaat bij het planproces betrokken.</p> <p>1.2 De verkeersafwikkeling rond de aansluiting A1-A30 wordt problematisch. Hier treedt regelmatig filevorming op. Als Knooppunt Hoevelaken is gereconstrueerd (rond 2020) zal de druk op genoemde aansluiting zeker toenemen. Onder aanvoering van Barneveld hebben de regionale partners het initiatief genomen dit knelpunt op de (bestuurlijke) agenda van het Rijk te krijgen. Omdat de effecten van de gebrekkige doorstroming rond deze aansluiting ook op ons wegennet voelbaar zijn (sluipverkeer) haakt ook Leusden hierbij aan.</p>
Stand van zaken najaarsnota:	
<p>1.1 Het aanbestedingstraject voor de realisatie van Knooppunt Hoevelaken is inmiddels opgestart. Dit proces loopt door tot medio 2015. De Leusdense belangen zijn in voldoende mate gewaarborgd. Onze uitgangspunten zijn: geen toename van de geluidbelasting aan de Leusdense kant van de A28 en een zo beperkt mogelijke aantasting van De Schammer. Realisatie is pas voorzien in de periode 2018-2022.</p> <p>1.2 De A1 is inmiddels gestegen op de lijst van uit te breiden snelwegen. De vraag of- en zo ja in welke mate de lobbyactiviteiten vanuit onze regio daaraan hebben bijgedragen is lastig te beantwoorden.</p>	

Programma: Verkeer en vervoer	
Programmaonderdeel: Bereikbaarheid	
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
<p>1. Vermindering geluidoverlast omgeving Zuiderinslag.</p> <p>2. Verbeteren veiligheid bereikbaarheid Tabaksteeg-Leusden-zuid.</p> <p>3. Een goede doorstroming op de Groene Zoom.</p>	<p>1. De aanleg van een 3^e spoor bij Pon om zo de bevoorrading van Pon via de Ben Pon Baan te kunnen laten plaatsvinden.</p> <p>2. Uitvoering geven aan het verkeersplan Tabaksteeg.</p> <p>3.1 Het uitbreiden van de capaciteit van de aansluiting Groene Zoom-Heiligenbergerweg-Noorderinslag.</p> <p>3.2 Blijvende aandacht voor een zo optimaal mogelijke afstelling van de verkeersregelinstanties op deze ontsluitingsroute.</p>
Stand van zaken najaarsnota:	
<p>1. De verwachting is dat in het 1^e kwartaal 2015 een uitvoeringskrediet aan de gemeenteraad kan worden gevraagd.</p> <p>2. Voor het realiseren van de aansluiting De Roo van Alderwereltlaan-Hekkendreef via de reeds</p>	

- aangelegde brug moet grond worden verworven. Dit traject is opgestart. De RO-procedure die moet worden doorlopen om de gewenste verkeerssituatie te realiseren, wordt in oktober opgestart.
3. Bij de provincie is subsidie aangevraagd voor de werkzaamheden die leiden tot vergroting van de capaciteit. Deze subsidieaanvraag is gehonoreerd. Zodra de besteksvorbereiding is afgerond, wordt een kredietaanvraag aan u voorgelegd (1^e helft 2015).

4.1 Fietspad Leusden- Achterveld

Programma: Verkeer en vervoer	
Programmaonderdeel: Veiligheid en leefbaarheid	
Prestatieveld: Fietspad Leusden-Achterveld	
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
Het bieden van een veilige route tussen Achterveld en Leusden voor langzaam verkeer die ook moet bijdragen aan versterking van de recreatieve infrastructuur.	Indien de verwerving van de gronden en de bestemmingsplanprocedure conform planning doorlopen kan worden, zullen in het geval van het "Best case scenario" de werkzaamheden in oktober 2014 starten. Bij een "Worst case scenario" starten de werkzaamheden begin 2016.
Stand van zaken najaarsnota:	
Het project is op 3 september 2014 opgeleverd.	

Programma: Verkeer en vervoer	
Programmaonderdeel: Veiligheid en leefbaarheid	
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
<ol style="list-style-type: none"> 1. Verbetering veiligheid fietsverkeer. 2. Het vergroten van het veiligheidsgevoel van weggebruikers en een daling van het aantal letselongevallen op gemeentelijke wegen. 	<ol style="list-style-type: none"> 1.1 In overleg met de lokale afdeling van de Fietzersbond een plan voorbereiden gericht op vermindering van het aantal fietsongevallen. 1.2 Uitvoering geven aan het verkeersplan Achterveld. 2.1 Ook in 2014 worden roulerend twee snelheidsinformatie displays ingezet, één op doorgaande wegen en één op wijkwegen. 2.2 Mede uitvoeren van de projecten die door het Regionaal Orgaan Verkeersveiligheid Utrecht worden opgezet. 2.3 Alle scholen doen mee aan het landelijk verkeersexamen.
Stand van zaken najaarsnota:	
<ol style="list-style-type: none"> 1.1 Paaltjes zijn regelmatig oorzaak van fietsongevallen. Daarom zijn in overleg met en onder aanvoering van de lokale afdeling van de Fietzersbond de afgelopen maanden verreweg de meeste paaltjes uit de wijken 't Ruige Veld, Munnikhove, Bosveld en Zwanenburg verwijderd. Alleen de paaltjes met aantoonbare meerwaarde zijn gehandhaafd. 1.2 Het is nog niet bekend welk beslag een aantal geplande ingrepen exact gaan hebben op de reserve bovenwijkse voorzieningen (Fonds Bovenwijks). Hierdoor is de financiële reikwijdte van het fonds nog niet bekend. Als de financiële reikwijdte bekend is, wordt gekeken in hoeverre uitvoering kan worden gegeven aan het verkeersplan Achterveld. 2.1 Omdat de twee displays steeds vaker gebreken begonnen te vertonen, is onlangs opdracht gegeven voor de aanschaf van 2 nieuwe displays. 2.2 Leusden heeft gebruik gemaakt van de activiteiten die door het ROV-Utrecht worden aangeboden. 2.3 Alle basisscholen hebben meegedaan aan het landelijke verkeersexamen.. 	

Programma 4 Verkeer en Vervoer

Financiële rapportage

(bedragen x € 1.000,-)

Nr.	Onderwerp	2014	2015	2016	2017	2018
1.	Subsidie afwikkeling project Omlegging Maanweg	675,0	-	-	-	-
	Mutatie programma voor bestemming	675,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Toevoeging aan reserves:	-675,0	-	-	-	-
	Onttrekking aan reserves:	-	-	-	-	-
	Mutatie programma na bestemming	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Toelichting

Ad. 1 Subsidie afwikkeling project Omlegging Maanweg

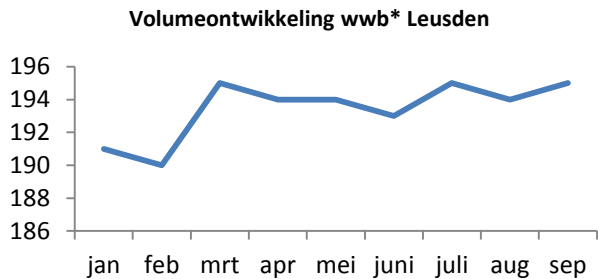
Door de provincie Utrecht is op het project omlegging Maanweg een subsidie beschikbaar van € 1.455.000. Van dit bedrag is in voorgaande jaren een voorschot van € 780.000 ontvangen en ingezet ter dekking van de gemeentelijke projectuitgaven. Het restant aan provinciale subsidie ad. € 675.000 wordt in 2014 aan de gemeente overgemaakt. Daar de gemeente deze subsidiebijdrage heeft voorgefinancierd vanuit de reserve bovenwijkse voorzieningen, stellen wij u voor de ontvangen resterende subsidiebijdrage te storten in de reserve bovenwijkse voorzieningen. De subsidieafwikkeling kent geen financiële afwijkingen ten opzichte van de eerder aan de raad voorgelegde besluitvorming (collegebesluit 184316 / raadsbesluit 184843)

Resultaatbestemming Verkeer en Vervoer:

	2014	2015	2016	2017	2018
Toevoeging aan reserves					
- ad. 1. Subsidie afwikkeling project Omlegging Maanweg ten gunste van de reserve bovenwijkse voorzieningen.	-675,0	-	-	-	-
Onttrekking aan reserves					
-	-	-	-	-	-

Programma 5 Werk, Inkomen en Participatie

Programma: Werk, inkomen en participatie	
Programmaonderdeel: Werk en inkomen	
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
<p>1. Het rechtmatig verstrekken van uitkeringen afgestemd op de persoonlijke situatie met als doel te voorzien in levensbehoeften.</p> <p>2. Beperken van verdere stijging WWB bestand.</p> <p>3. Inwoners van Leusden met een inkomen tot 130% van de bijstandsnorm zijn op de hoogte van de mogelijkheden van het gemeentelijk beleid om een bijdrage te ontvangen in extra noodzakelijke en bijzondere uitgaven.</p> <p>4. Bevorderen maatschappelijke participatie en voorkomen sociaal isolement inwoners gemeente Leusden met inkomen tot 110% bijstandsnorm.</p> <p>5. Het aanbieden van een werkplek naar vermogen aan Wsw-geïndiceerden.</p> <p>6. Tijdige en adequate implementatie van de Participatiewet.</p>	<p>1.1 Tijdig en correct verstrekken van uitkeringen.</p> <p>1.2 Voorkomen en bestrijden van fraude.</p> <p>2.1 Meer inzet op rechtmatigheid.</p> <p>2.2 Extra aandacht voor de poortwachtersfunctie.</p> <p>2.3 Instellen zoektermijn voor jongeren tot 27 jaar.</p> <p>3.1 Actieve informatieverschaffing voor de doelgroep.</p> <p>3.2 Actief opsporen en bereiken van doelgroep.</p> <p>4.1 Tijdig en correct afhandelen van alle aanvragen met betrekking tot de minimaregelingen.</p> <p>4.2 Aanbieden van schuldhulpverlening.</p> <p>5.1 Behalen jaarlijkse taakstelling van het Rijk.</p> <p>5.2 Wegwerken wachtlijst WSW door aanbieden pre- WSW trajecten en uitwisseling taakstelling met andere gemeenten.</p> <p>5.3 Wsw-ers met indicatie Begeleid Werken waar mogelijk plaatsen op de reguliere arbeidsmarkt.</p> <p>5.4 Risicomonitoring RWA/ Amfors in relatie tot financiële gevolgen herziening WSW.</p> <p>6.1 In goede samenwerking met de regiogemeenten en specifiek uitvoeringsorganisatie Amersfoort de benodigde beleids- en uitvoeringsplannen opstellen en uitwerken.</p>
Stand van zaken najaarsnota:	
<p>1.1 Er wordt aan 234 huishoudens een uitkering voor het levensonderhoud verstrekt (peildatum 1 oktober 2014). De rechtmatigheid van de uitvoering is voortdurend onderworpen aan de interne controle. Amersfoort verstrekt aan Leusden halfjaarlijks een rapportage van de bevindingen. Deze rapportages laten geen relevante onrechtmatigheden zien. Ook de tijdigheid van de uitkeringsverstrekking is gewaarborgd.</p> <p>1.2 Er wordt gewerkt met risicoprofielen, controleprotocollen, bestandskoppelingen, Inlichtingenbureau, huisbezoeken en opsporing door de Sociale Recherche.</p> <p>2.2 en 2.3 Ondanks het hoogwaardige handavingsbeleid is het aantal huishoudens met een uitkering met name in het eerste kwartaal verder gestegen. Daarna stabiliseert het aantal en komt uit op 234 (in onderstaande grafiek is de volumeontwikkeling WWB weergegeven. Dit betreft het grootste deel van ons cliëntenbestand). Landelijk vertoonde de arbeidsmarkt in het tweede kwartaal van 2014 een voorzichtig herstel. Ten opzichte van het eerste kwartaal nam de werkloosheid af. Bovendien zette de lichte groei van het aantal vacatures door en daalde het aantal banen niet verder. Wel neemt de langdurige werkloosheid toe. (Bron: CBS persbericht 11-09-2014).</p>	

*Exclusief Bbz, loaz, loaw

- 2.3 Jongeren worden al tijdens de zoektermijn intensief en duurzaam begeleid richting werk en/of scholing, ter voorkoming van een bijstandsaanvraag. Dit d.m.v. een snelle intake en meerdere gesprekken waarin advies en handhaving centraal staan.
- 3.1 Het verstrekken van informatie maakt regulier deel uit van het werkproces van de klantmanagers bij de sociale dienst en de medewerkers van Larikslaan2. Daarnaast worden brochures beschikbaar gesteld en worden de minima periodiek op de hoogte gebracht via de nieuwsbrief 'Kansz', die vanuit Sociale Zekerheid Amersfoort verstuurd wordt en ook voor Leusdense cliënten van toepassing is. Ook de website en publicaties in de LeusderKrant behoren tot de communicatiemiddelen.
- 3.2 Er is doorlopend aandacht voor het actief opsporen en bereiken van de doelgroep. Via nieuwsbrieven en persberichten wordt getracht de doelgroep inwoners met een minimuminkomen in Leusden te bereiken. Daarnaast probeert de Belangengroep Minima door middel van informatiebijeenkomsten haar achterban te betrekken bij het gemeentelijke beleid.
- 4.1 Er is aan 180 personen financiële ondersteuning geboden via de Sociale Participatie-regeling voor deelname aan sociaal maatschappelijke activiteiten ter voorkoming of opheffing van sociaal isolement. Overige minimaregelingen: Witgoed 19, Regeling Ouderen Chronisch Zieken en Gehandicapten 112. Sommige minimaregelingen worden aan het begin van het jaar betaalbaar gesteld en laten dus in de eerste maanden een piek zien.
- 4.3 We stellen financiële middelen beschikbaar en laten de werkzaamheden op basis van een subsidie-overeenkomst door Stichting Stadsring 51 te Amersfoort uitvoeren. In het eerste kwartaal was sprake van 61 nieuwe hulpvragen, waarvoor trajecten zijn opgestart. Daarnaast is er sprake van 10 minnelijke schuldregelingen van de lopende trajecten, zijn er 6 trajecten i.h.k.v. budgetbeheer opgestart en lopen er 2 nazorgtrajecten. I.h.k.v. preventiebeleid hebben er budgetcursussen plaatsgevonden. Daarnaast hebben er voorlichtingen plaatsgevonden en trainingen t.b.v. deskundigheidsbevordering bij diverse maatschappelijke organisaties in Leusden.
- 5.1 De taakstelling Wsw voor Leusden bedraagt dit jaar 67,55 SE. De subsidiegelden van het Rijk worden doorgesluisd naar RWA/Amfors t.b.v. de salarissen van de personen die werkzaam zijn binnen de Wsw. Aan de Wsw-er wordt een passend traject aangeboden binnen of buiten het sociaal werkvoorzieningsschap.
- 5.2 78 personen zijn werkzaam, op de wachtlijst staan 3 personen (peildatum eind september).
- 5.3 Waar er mogelijkheden zijn worden Wsw-ers geplaatst bij een reguliere werkgever. Dit kan zowel via een directe plaatsing of middels een detachingsconstructie. Door Amfors wordt periodiek per dossier bekeken of de Wsw-er in staat is een (nieuwe) stap te maken richting arbeidsmarkt om zodoende de participatie-mogelijkheden te vergroten.
- 5.4 Door middel van de jaarrekening, begroting en maandrapportage van RWA/Amfors vindt monitoring plaats. College en raad worden frequent over de (financiële) ontwikkelingen rond RWA/Amfors geïnformeerd.
- 6.1 Ten behoeve van de regionale implementatie van de wetten en het bijbehorende proces hebben de portefeuillehouders Werk en Inkomen in de regio eind januari de volgende uitgangspunten afgesproken:
- Wat we aan instrumenten en/of voorzieningen inzetten moet aansluiten bij de behoefte van de doelgroepen;
  - Wat regulier kan, moet regulier worden uitgevoerd (door de reguliere markt, reguliere werkgevers);
  - We kiezen voor het beste instrument/de beste voorziening tegen de laagste prijs;
  - We sluiten aan, afhankelijk van de doelgroep, bij het Sociaal Domein en de arbeidsmarkt.

College en raad zijn begin van het jaar geïnformeerd over welke stappen er door de regiogemeenten gezet moeten worden, zowel lokaal als regionaal, om bij invoering van de Participatiewet de beschikking te hebben over een adequaat en efficiënt palet aan instrumenten en voorzieningen. Deze instrumenten en voorzieningen moeten worden ingezet ter ondersteuning bij het aan het werk krijgen en houden van de (nieuwe) doelgroep van de Participatiewet. Daarnaast is het van belang te komen tot een adequate regionale invulling van het Werkbedrijf en aanvullend een beheersbaar toekomstperspectief voor RWA/ Amfors..

In oktober zijn college en raad middels een notitie geïnformeerd over de voortgang van de Participatiewet en de totstandkoming van het regionale Werkbedrijf. Daarnaast is in de notitie stil gestaan bij de verbinding tussen (de doelen/ uitgangspunten) van de Participatiewet en het lokaal Sociaal Domein en (het stimuleren van) de lokale arbeids,- en participatiemogelijkheden voor deze specifieke doelgroep. Tot slot is college en raad ook geïnformeerd over het komende traject om te komen tot besluitvorming inzake het toekomstperspectief RWA/ Amfors. In de raads cyclus van december worden door de raad een aantal verordeningen gerelateerd aan de Participatiewet/ Wet Maatregelen WWB ter vaststelling voorgelegd. De overige verordeningen (als gevolg van de overgangsbepaling in de Participatiewet) moeten conform wettelijk termijn voor 1 juli 2015 door de raad worden vastgesteld.

Programma: Werk, inkomen en participatie	
Programmaonderdeel: Participatie	
Prestatieveld: Re-integratie	
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
<p>1.1 Bijstandsgerechtigden actief laten deelnemen aan de samenleving op het voor ieder persoonlijk hoogst haalbare niveau bijvoorbeeld door vrijwilligerswerk, stage of betaalde arbeid.</p> <p>2. Handhaving uitstroom uit de bijstand.</p> <p>3. Beperken nieuwe instroom in de bijstand.</p>	<p>1.1 Aanbieden van trajecten gericht op arbeidsinschakeling, vrijwilligerswerk en maatschappelijke participatie.</p> <p>1.2 Verstrekken van flankerende voorzieningen (zoals bijv. kinderopvang, schuldhulpverlening).</p> <p>1.3 Verstrekken van stimuleringspremies (aan uitkeringsgerechtigde die aan het werk gaat) en loonkostensubsidies (aan werkgever).</p> <p>2.1 Aanbieden van re-integratietrajecten op maat.</p> <p>2.2 Optimaliseren duurzame uitstroom.</p> <p>2.3 Onderhouden contacten met het bedrijfsleven.</p> <p>3.1 Aanbieden van Work-Fast trajecten (trajecten waarbij iedereen die een uitkering aanvraagt en direct inzetbaar is voor werk, binnen 4 weken direct begeleid wordt naar betaald werk)</p>
Stand van zaken najaarsnota:	
<p>1.1 We hebben financiële middelen beschikbaar gesteld voor trajecten en laten de werkzaamheden op basis van een dienstverleningsovereenkomst (DVO) door de gemeente Amersfoort uitvoeren. Per 1 oktober 2014 liepen er 130 trajecten.</p> <p>1.2 Er is door drie personen gebruik gemaakt van de gemeentelijke bijdrage in het kader van de Wet kinderopvang. In het eerste kwartaal zijn 61 schuldhulpverleningstrajecten door Stadsring 51 voor Leusden opgestart.</p> <p>1.3 Aan 28 personen is een Actiefpremie uitgekeerd, een premie die wordt toegekend aan cliënten die maatschappelijk actief zijn, door bijvoorbeeld deeltijdwerk, vrijwilligerswerk of werken met behoud van uitkering.</p> <p>2.1 Bij het aanbieden van re-integratietrajecten wordt zoveel mogelijk maatwerk toegepast.</p> <p>2.2 Bij de inzet van elk traject wordt gestreefd naar een maximale duurzame uitstroom met een maximaal resultaat. Het effect van het gemeentelijk re-integratiebeleid is echter voor een groot deel afhankelijk van de economische conjunctuur en de ontwikkeling op de arbeidsmarkt.</p> <p>2.3 Het regionale Werkgeversservicepunt is het aanspreekpunt voor werkgevers in de regio Eemland op het gebied van Werk en Inkomen. Het punt heeft zelf ook een actieve benadering naar werkgevers in de gehele regio t.b.v. re-integratie van uitkeringsgerechtigden.</p> <p>3.1 Tot en met september zijn er 52 Work Fast trajecten opgestart.</p>	

Programma: Werk, inkomen en participatie	
Programmaonderdeel: Participatie	
Prestatieveld: Inburgering	
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
Participatie en integratie van nieuwkomers.	Het bieden van maatschappelijke begeleiding aan nieuwkomers en inburgeraars.
Stand van zaken najaarsnota:	
De maatschappelijke begeleiding wordt uitgevoerd door Stichting NVA. De uitvoering verloopt conform afspraak zoals opgenomen in de prestatieovereenkomst 2014. Aan het eind van het jaar vindt vergoeding plaats o.b.v. het daadwerkelijk realiseerde aantal trajecten.	

Programma: Werk, inkomen en participatie	
Programmaonderdeel: Participatie	
Prestatieveld: Wet Educatie en Beroepsonderwijs	
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
Inwoners die voortijdig het onderwijs dreigen te verlaten of een gering opleidingsniveau hebben, wordt de mogelijkheid geboden door te stromen naar vervolgonderwijs en/of arbeidsmarkt.	Het jaarlijks omzetten van de rijksbijdrage WEB in een subsidie aan het ROC, waarbij de gemeente de afspraken vastlegt in een productovereenkomst
Stand van zaken najaarsnota:	
De Rijksmiddelen t.b.v. educatieve trajecten zijn verstrekt aan het ROC Midden Nederland op basis van een jaarlijkse productovereenkomst. Voor het jaar 2014 heeft Leusden (in regionaal verband) in totaal 229 groepsuren ingekocht t.b.v. volwasseneducatie. Het aanbod en het verloop van de trajecten verloopt volgens planning.	

Programma 5 Werk, Inkomen en Participatie

Financiële rapportage

(bedragen x € 1.000,-)

Nr.	Onderwerp	2014	2015	2016	2017	2018
1.	Inkomensvoorzieningen					
	a. Rijksbijdrage (BUIG) 2014	-100,0	-	-	-	-
	Bijstandslasten	45,0	-	-	-	-
	b. Rijksbijdrage (BUIG) objectief verdeelmodel	-	287,0	287,0	287,0	287,0
	c. Uitvoeringskosten Amersfoort	23,0	-	-	-	-
	d. Koopkrachttegemoetkoming 2014	-58,1	-	-	-	-
2.	Bijzondere bijstand					
	a. Bijzondere bijstand	-50,0	-	-	-	-
	b. collectieve ziektekostenverzekering	-25,0	-25,0	-25,0	-25,0	-25,0
	c. overgangsregeling categoriale bijstand	-	-50,0	-	-	-
3.	Participatiewet					
	doeluitkeringen WSW en re-integratie	-	-1.945,6	-1.945,6	-1.945,6	-1.945,6
	bijstelling re-integratiebudget	-	3,6	-	-	-
	stelpost korting participatiebudget	-	-	133,2	242,9	331,2
4.	Wet Sociale Werkvoorziening					
4.	a. bijdrage RWA 2014	-64,0	-	-	-	-
	b. bijdrage RWA 2015-2018	-	-13,0	-21,0	-30,0	-62,0
	dekking: stelpost risico's WSW	-	-	-	30,0	62,0
	c. Rijksbijdrage WSW	41,7	-	-	-	-
	Doorbetaling naar RWA/Amfors	-41,7	14,1	-	-	-
	Mutatie programma voor bestemming	-229,1	-1.728,9	-1.571,4	-1.440,7	-1.352,4
	Toevoeging aan reserves:	-	-	-	-	-
	Onttrekking aan reserves:	-	50,0	-	-	-
	Mutatie programma na bestemming	-229,1	-1.678,9	-1.571,4	-1.440,7	-1.352,4

Toelichting

Ad. 1 Inkomensvoorzieningen

a. Rijksbijdrage (BUIG) 2014

Het ministerie van SZW heeft het definitief inkomensdeel 2014 vastgesteld op € 2.846.300. In de begroting werd rekening gehouden met een rijksbijdrage van € 2.946.300 zodat per saldo voor Leusden een nadeel van € 100.000 ontstaat. Daar staat tegenover dat, op basis van het huidige aantal bijstandsccliënten, een incidenteel voordeel op de bijstandslasten wordt verwacht van € 45.000.

b. Rijksbijdrage (BUIG) Objectief verdeelmodel

Vanaf 2015 wordt door het Rijk voor gemeenten > 15000 inwoners voor de bijstand een nieuw objectief verdeelmodel ingevoerd. Het model is gebaseerd op een statistische analyse die uitgaat van de kans dat een huishouden bijstand ontvangt. Door het hanteren van dit model wil het rijk een financiële prikkel bij gemeenten realiseren om goed beleid te voeren. Als gevolg hiervan ontstaat er een positief herverdeeldeffect voor Leusden en neemt het voorlopig budget 2015 toe met € 287.000 ten opzichte van begroot. Er wordt een overgangsregeling toegepast voor de invoering van het verdeelmodel, waarbij voor 2015 en 2016 het budget voor 50% op basis van het nieuwe model wordt berekend, voor 2017 voor 75% en vanaf 2018 100%. Bij een volledige objectieve verdeling zou Leusden op grond van het verwachte aantal huishoudens vanaf 2018 een budget ontvangen van € 3.419.600, hetgeen een budgettair voordeel van € 671.500 zou opleveren voor Leusden. De toepassing van het objectieve verdeelmodel heeft bij veel gemeenten geleid tot grote herverdeeldeffecten en er wordt door een aantal gemeenten (waaronder Amersfoort) bezwaar gemaakt tegen de toegepaste verdeelsystematiek.

Naast de introductie van dit nieuwe verdeelmodel wordt er vanaf 2016 ook een nieuw verdeelmodel toegepast voor de WMO/AWBZ en zal het geplande groot onderhoud gemeentefonds (2^e tranche)

leiden tot nieuwe herverdeeeffecten. De financiële effecten daarvan zijn op dit moment nog punt van discussie dan wel zijn voor onze gemeente nog niet helemaal duidelijk, maar wel wordt op het onderdeel WMO/AWBZ een vanaf 2016 een nadelig herverdeeeffect verwacht. Wij stellen u voor om een behoedzame lijn te kiezen bij het verwerken van dit positieve herverdeeeffect en vooralsnog alleen het voordeel 2015 structureel in de begroting te verwerken.

Met de in 2015 verwachte stijging van het aantal bijstandsccliënten als gevolg van nieuwe instroom (regulier en vanuit WSW en Wajong) hebben wij binnen de begroting al rekening gehouden.

c. Uitvoeringskosten Amersfoort

Voor 2014 ontstaat een voordeel van € 23.000 op de uitvoeringskosten Sociale Zaken door de gemeente Amersfoort als gevolg van een afrekening over het voorgaande dienstjaar. Doordat het Leusdense cliëntenbestand in 2014 verder is toegenomen betreft het hier een incidenteel budgettaire voordeel. De toename van het aantal cliënten en de daaruit voortvloeiende hogere uitvoeringskosten kunnen nog wel binnen het huidige budget worden opgevangen.

d. Regeling koopkrachttegemoetkoming 2014

Voor dit jaar heeft het kabinet een eenmalig budget van € 66 miljoen beschikbaar gesteld voor koopkrachttegemoetkoming. Op grond van deze regeling hebben huishoudens met een inkomen tot 110% van het sociaal minimum recht op een eenmalige tegemoetkoming. Voor Leusden gaat het om een budget van € 58.100 voor de uitvoerings- en verstrekking kosten. De gemeente Amersfoort zal uitvoering aan deze regeling geven (zie ook programma Algemene uitkering, onderdeel taakmutaties).

Ad. 2 Bijzondere Bijstand

a. Bijzondere bijstand

Op basis van de eerste 9 maanden zien we een volumestijging van het aantal toekenningen van o.a. levensonderhoud, verhuiskosten, inrichting huisraad en langdurigheidstoeslag. De daarmee gepaard gaande vergoedingen stijgen € 50.000 boven de raming uit. Het komende begrotingsjaar doen zich een aantal ontwikkelingen voor die zowel positieve als negatieve financiële gevolgen hebben. Te denken valt aan intensivering armoede- en schuldenbeleid, het vervallen van de categoriale bijzondere bijstand, de eenmalige overgangsregeling ter compensatie voor het wegvallen categoriale bijzondere bijstand en de verlaging van de norm voor de inrichtingskosten ter realisatie van de taakstelling. We gaan nader analyseren of de ontwikkelingen van 2014, afgezet tegen alle komende ontwikkelingen in 2015, structurele gevolgen hebben. De uitkomst hiervan zal ik de Voorjaarsnota 2015 worden verwerkt.

b. Collectieve ziektekostenverzekering

De premie voor de aanvullende collectieve ziektekostenverzekering voor minima is ten opzichte van 2013 fors gestegen. Daarnaast is het aantal personen dat gebruikt maakt van deze regeling ook toegenomen waardoor we een structureel tekort voorzien van € 25.000. Wij stellen u voor de raming structureel te verhogen met € 25.000 (collegebesluit 235696).

c. Overgangsregeling categoriale bijstand

In het beleidsplan Sociaal Domein is besloten om voor 2015 een overgangsregeling in te stellen voor het vervallen van de categoriale bijzondere bijstand. De kosten van deze overgangsregeling bedragen € 50.000 en kunnen ten laste worden gebracht van de reserve Sociaal Domein.

Ad. 3 Participatiewet

Vanaf 2015 worden de middelen voor de WSW en Re-integratie toegevoegd aan de Integratie-uitkering Sociaal Domein, onderdeel participatiewet (zie onderdeel Algemene uitkering). De in de begroting geraamde specifieke uitkeringen komen daarmee te vervallen. De budgettaire gevolgen daarvan zijn onlangs bij de septembercirculaire bekend geworden en zijn nog niet in de begroting verwerkt. Het rijk voert daarbij verdere bezuinigingen door op de WSW en het re-integratiebudget. Voor 2015 bedraagt de korting voor Leusden € 17.600 en stellen wij voor om daarvoor de budgetten voor re-integratie (€ 3.600) en WSW (€ 14.100 zie ad 4) te verlagen. Voor 2016 en verder nemen wij een nog te realiseren stelpost taakstelling participatiewet op. Overigens heeft het RWA in de meerjaren-begroting al geanticipeerd op deze bezuiniging.

Ad. 4 Wet Sociale Werkvoorziening (WSW)

Bijdrage RWA 2014

De markt voor individuele detacheringen staat door de economische recessie onder druk. Hierdoor is in de begroting 2014 van Amfors het verwachte operationele resultaat naar beneden bijgesteld, tot het niveau van 2013. Door een lager beschikbaar eigen vermogen bij Amfors wordt de bijdrage van gemeenten hoger om de exploitatietekorten te dekken. Voor gemeente Leusden is de bijdrage € 85.260. Ten opzichte van de eerdere raming betekent dit een bijstelling van € 34.000.

Daarnaast is ons in oktober 2014 gemeld, dat op basis van de eerste 9 maanden van 2014, een verslechtering van het resultaat wordt voorzien van in totaal € 0,5 mln. Dit als gevolg van een achterblijvende omzet en het uitblijven van herstel. Dit heeft een negatief effect op onze gemeentelijke bijdrage van € 30.000. Wij stellen u voor in totaal € 64.000 bij te ramen in de begroting.

Bijdrage RWA 2015-2018

De meerjarenbegroting 2015-2018 van het RWA laat een verslechtering zien van het subsidieresultaat. Rekening houdend met een vergelijkbaar operationeel resultaat van Amfors nemen daardoor de negatieve exploitatieresultaten toe. Deze negatieve exploitatieresultaten kunnen de komende jaren niet volledig worden aangezuiverd vanuit Amfors, waardoor de gemeentelijke bijdragen fors toenemen. Vanaf 2017 is een structurele buffer beschikbaar om tegenvallers binnen de WSW op te vangen. Na verwerking van bovenstaande tegenvallers bedraagt deze buffer in 2017 en 2018 nog respectievelijk € 69.000 en € 37.000 (collegebesluit 237835).

Rijksbijdrage WSW

De reguliere rijksbijdrage WSW valt voor 2014 € 41.700 hoger uit. Enerzijds is dit door compensatie vanuit het Rijk voor de stijging van de werkgeverslasten (€ 8.200) en anderzijds is dit een toename als gevolg van de door het ministerie goedgekeurde regionale uitruil van de taakstelling (€ 33.500). De hogere rijksbijdrage wordt doorgesluisd naar RWA/Amfors. Met regionale uitruil van de taakstelling wordt het subsidietekort bij het RWA verkleind.

Vanaf het jaar 2015 maakt de rijksbijdrage WSW deel uit van de integratie- uitkering Sociaal Domein (zie punt 3). De verlaging van het WSW budget in 2015 bedraagt € 14.100 en leidt tot een lager doorgesluisd budget aan het RWA. Wij stellen u voor de ramingen in de begroting aan te passen.

Resultaatbestemming Economie, werk en inkomen:

	2014	2015	2016	2017	2018
Toevoeging aan reserves:					
-	-	-	-	-	-
Onttrekking aan reserves:					
- Ad. 2 Overgangsregeling categoriale bijstand t.l.v reserve Sociaal Domein	-	50,0	-	-	-

Programma 6 Onderwijs

Programma: Onderwijs	
Programmaonderdeel: Lokaal onderwijsbeleid (Brede Scholen)	
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
Realiseren MFC Atlas (Biezenkamp) en MFC Atria (Alandsbeek).	Binnen de samenwerking tussen gemeente, WSL en Voilà begeleiden en faciliteren van de ontwikkeling van Atlas en Atria, waarvan de financiële en inhoudelijke afspraken worden vastgelegd in overeenkomsten gevolgd door start bouw in 2014. MFC Atlas is onderdeel van een complex met koop/beleggings- en huurwoningen. In verband met afzetproblemen van de koop/beleggingswoningen zal het MFC mogelijk alleen samen met de huurwoningen worden ontwikkeld. Hiervoor zal het ontwerp aangepast dienen te worden. Voor MFC Atria heeft de WSL aangegeven te willen afzien van verdere ontwikkeling van dit project. Als het project wordt overgenomen van de WSL, betekent dit dat schoolbestuur Voilà het project verder zal ontwikkelen en bouwen.
Stand van zaken najaarsnota:	
In juli is het raadsvoorstel voor de MFC's in de raad behandeld, bouw voor beide MFC's zijn conform planning. MFC Atria wordt ontwikkeld onder de paraplu van Voilà als bouwheer. Verwachte aanbesteding is eind 2014 en start bouw midden 2015. MFC Atlas wordt ontwikkeld door de WSL. Aanvang vindt plaats, bouw eind 2014. WSL en gemeente hebben de intentie dat de gemeente het pand in eigendom neemt. Dit is in voornoemd raadsvoorstel behandeld.	

Programma: Onderwijs	
Programmaonderdeel: Wettelijke onderwijstaken	
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
1. Bieden van adequate onderwijshuisvesting.	1.1. In afwachting van het IHP zijn voor het uitvoeringsjaar 2014 geen aanvragen voor het huisvestingsprogramma 2014 ingediend door de schoolbesturen; noodzakelijke voorzieningen worden zo nodig meegenomen in het IHP.
2. Inzicht in mogelijkheden van doordecentralisatie.	1.2 Uitwerking geven aan de eerste actiepunten vanuit het Integraal Huisvestingsplan. 2.1 Onderzoeken voorwaarden uitwerking doordecentralisatie buitenonderhoud en aanpassing schoolgebouwen naar de schoolbesturen per 2015 in het IHP.
3. Efficiënte uitvoering van het leerlingenvervoer.	3.1 Monitoren contract vervoerder leerlingenvervoer. 3.2 Uitwerken uitkomsten extern onderzoek naar de stand van zaken van het leerlingenvervoer.
4. Verminderen aantal voortijdig schoolverlaters.	4.1 Organiseren van voorlichtingsbijeenkomsten en spreekuren op scholen. 4.2 Monitoren van de groep 18-plus. 4.3 Invoeren nieuwe meetsystematiek.
5. Passend Onderwijs.	5.1 De Samenwerkingsverbanden zijn inmiddels opgericht. Op grond van vastgesteld IHP verder inhoud geven aan de vastgestelde kaders.

Stand van zaken najaarsnota:

- 1.1 In 2014 is budget beschikbaar gesteld aan de schoolbesturen voor het uitvoeren van noodzakelijk groot onderhoud aan 6 niet MFC-schoolgebouwen. Vanaf 2015 zijn de schoolbesturen door de doordecentralisatie van verantwoordelijkheid en budget zelf verantwoordelijk voor het gehele onderhoud en aanpassing van de schoolgebouwen. Basisschool de Kleine Beer is na de zomervakantie 2014 en vooruitlopend op de ingebruikneming van MFC Atlas in 2017, tijdelijk gehuisvest in de accommodatie van basisschool Kinderland. Voor dit tijdelijke gebruik is het gebouw van Kinderland door de Kleine Beer en kinderopvang is het gebouw in overleg met betrokken partijen aangepast.
- 1.2 De uitwerking van de beleidskaders vanuit de bestuursopdrachten “Huisvesting niet-MFC basisscholen” en “Stimuleren Integrale Kindcentra” is opgepakt en wordt als groeimodel meegenomen in het Integrale Huisvestings Plan. Het integraal huisvestingsplan wordt najaar 2014 afgerond en voorjaar 2015 voorgelegd aan de Raad. Omdat de voorbereidingen van het raadsbesluit voor de realisatie van de MFC's Atlas en Atria, de ontvlechting met de WSL en incidentele projecten zoals de verhuizing van de Kleine Beer naar Kinderland meer tijd hebben gekost dan vooraf gepland, is de planning om het IHP eind 2014 aan te bieden, niet geheel gehaald. De wijziging van de Verordening Voorzieningen Huisvesting gemeente Leusden 2003 wordt in overleg met het onderwijsveld voorbereid en voorjaar 2015 voorgelegd aan de raad. Hieraan gekoppeld is de vaststelling van de Beleidsregel bekostiging lokalen bewegingsonderwijs voor het basisonderwijs.
- 2.1 De randvoorwaarden voor de doordecentralisatie onderhoud en aanpassing naar de schoolbesturen zijn op hoofdlijnen met de schoolbesturen besproken. Uitgangspunt hierbij is dat de schoolbesturen perspectief wordt geboden voor de lange termijn en dat gemeente- en schoolbesturen samen de verantwoordelijkheid nemen voor een combinatie van renovatie en vervangende nieuwbouw om het onderwijskundig proces toekomstgericht verantwoord te kunnen blijven faciliteren.
- 3.1 en 3.2. Voor een strakke monitoring van het contract leerlingenvervoer zijn we in klein regionaal verband bezig een controlesysteem op te zetten, dat per 2015 operationeel moet zijn.
- 3.3 De Verordening leerlingenvervoer dient o.a. door de invoering van het Passend Onderwijs te worden aangepast. De voorbereiding voor deze aanpassing is regionaal door de 6 gemeenten binnen het werkgebied van het Samenwerkingsverband Passend Onderwijs de Eem opgepakt. De nieuwe Verordening wordt voorjaar 2015 ter vaststelling aangeboden aan de raad. Vervolgonderdeel van deze regionale aanpak is om de mogelijkheden te onderzoeken om het vervoer ook regionaal te organiseren en aan te besteden.
- 4.1. De werkwijze voor schooljaar 2014/15 is een doorgaande lijn vanuit vorig schooljaar.
- 4.2 Dit schooljaar zien wij in Leusden een lichte daling van het aantal verzuimmeldingen ten opzichte van vorig jaar rond deze tijd. Wel is er een lichte stijging van zorgleerlingen te constateren.
- 4.3 De nieuwe module voor het leerlingvolgsysteem is in werking en dit jaar operationeel. In schooljaar 2014/15 zal verscherpt aandacht worden besteedt aan de VSV-ers (vroegtijdig schoolverlater).
- 5.1 De zorgprofielen op schoolniveau zijn nog niet definitief door scholen en Samenwerkingsverband vastgesteld. Uitgangspunt is dat de profielen eind 2014 duidelijk zijn. Hierna zal in overleg met onderwijsveld en Samenwerkingsverband worden beoordeeld wat de consequenties zijn van Passend Onderwijs op het leerlingenvervoer (uitgangspunt meer thuisnabij onderwijs met minder vervoersbewegingen) en onderwijshuisvesting (voor thuisnabij zorgonderwijs zijn in specifieke situaties gebouwelijke aanpassingen noodzakelijk).

Programma 6 Onderwijs

Financiële rapportage

(bedragen x € 1.000,--)

Nr.	Onderwerp	2014	2015	2016	2017	2018
1.	Eerste inrichting OLP en meubilair 't Palet	-	-4,5	-4,5	-4,5	-4,4
2.	Sloop noodlokaal De Holm	-29,5	-	-	-	-
3.	Verhuizing Kleine Beer naar Kinderland	-	-11,0	-11,0	-11,0	-
4.	Voortgang MFC's, inhuur expertise	-12,5	-	-	-	-
5.	Leerlingenvervoer	-15,0	-	-	-	-
6.	Voorziening onderwijshuisvesting; Schades en vandalisme	-20,0	-	-	-	-
	Mutatie programma voor bestemming	-77,0	-15,5	-15,5	-15,5	-4,4
	Toevoeging aan reserves:	-	-	-	-	-
	Onttrekking aan reserves:	32,5	15,5	15,5	15,5	4,4
	Mutatie programma na bestemming	-44,5	0,0	0,0	0,0	0,0

Toelichting

Ad. 1 Eerste inrichting OLP en meubilair 't Palet

Basisschool 't Palet, gehuisvest in MFC Antares, komt door verdere groei in aanmerking voor een aanvullende eerste inrichting voor de groepen 17 t/m 19. De hoogte van het bedrag voor eerste inrichting onderwijsleerpakket (OLP) en meubilair bedraagt in totaal € 46.500. De uit deze investering voortvloeiende jaarlijkse kapitaallasten bedragen € 4.500. Wij stellen u voor dit te dekken uit de reserve kapitaallasten vernieuwingen en uitbreidingen onderwijshuisvesting (collegebesluit 230021).

Ad. 2 Sloop noodlokaal de Holm

Sinds P.C. Basisschool De Holm de noodlokalen niet in gebruik heeft (overcapaciteit aan bebouwing en afgeschreven gebouw) staat het noodgebouw aan Pelgrimshove 10 leeg. In juni 2014 is door een deels bezwijken van de constructie een onveilige situatie ontstaan en is het gebouw gesloopt. Het vrijkomende terrein is ingezaaid ten behoeve van tijdelijk openbaar groen, in afwachting van een eventuele andere functie. Voor de sloop en herinrichting was een bedrag voorzien van € 25.000 (collegebesluit 229612). Wegens extra benodigde werkzaamheden zijn er meerkosten gerealiseerd van € 4.500. Wij stellen u voor de totale kosten ad. € 29.500 ten laste te brengen van de stelpost onvoorzien algemeen.

Ad. 3 Verhuizing Kleine Beer naar locatie Kinderland

Het gebouw van de Kleine Beer kampte met schimmelvorming door optrekkend grondwater door de fundamenteën en muren. Er kon geen garantie worden gegeven, dat na uitvoering van noodzakelijke aanvullende maatregelen in het gebouw, het gebruik tot de oplevering van MFC Atlas in 2017 zonder verdere problemen kan worden gecontinueerd. In overleg met schoolbesturen HAAL en Voila is afgesproken dat de Kleine Beer per schooljaar 2014/2015 verhuist naar locatie Kinderland. De kosten van de verhuizing van de Kleine Beer naar Kinderland, met verrekening van ontvangen huurvergoedingen voor het gebruik van de BSO-ruimte, zijn € 50.000. Deze kosten worden op 50/50-basis verdeeld tussen schoolbestuur HAAL en gemeente. De totale gemeentelijke kosten, inclusief de verhuiskosten van Kinderland naar Groenhorst, bedragen € 32.200. De uit deze investering voortvloeiende kapitaallasten bedragen de komende drie jaren € 11.000. Wij stellen u voor deze kosten te dekken uit de reserve onderwijshuisvesting (collegebesluit 231613).

Ad. 4 Voortgang MFC's, inhuur expertise

In het raadsvoorstel MFC's / onderwijscentra dd. 9 juli 2014 (kenmerk 228348) is de raad geïnformeerd over de gewijzigde rol en taakverdeling met betrekking tot de realisatie van MFC Atlas. Om dat gewijzigde proces, waarbij uiteindelijk de gemeente het MFC gaat exploiteren, in goede banen te geleiden, is gebleken dat er bijzondere expertise moest worden ingehuurd, op het gebied van bouw- en exploitatiecontracting. Deze kosten ramen wij op € 50.000. Bij de voorjaarsnota is vanuit de algemene reserve flexibel deel reeds een incidenteel budget van € 37.500 beschikbaar gesteld voor

deze expertisekosten. Wij stellen u voor een aanvullend budget van € 12.500 vanuit de algemene reserve flexibel deel beschikbaar te stellen.

Ad. 5 Leerlingenvervoer

Ondanks de structurele bijraming van € 30.000 uit de voorjaarsnota 2014 wordt een incidenteel nadeel verwacht in 2014 van € 15.000. Met de invoering van Passend Onderwijs werd verondersteld dat de kosten van het leerlingenvervoer op termijn zouden dalen. In de praktijk is echter gebleken dat voorafgaand aan de invoering van Passend Onderwijs nog bewust is gekozen voor speciaal onderwijs. Ook na de zomervakantie blijft het aantal nieuwe aanvragen meer dan gebruikelijk doorlopen. In 2015 wordt het leerlingenvervoer opnieuw aanbesteed, waarvan de financiële gevolgen vanaf schooljaar 2015-2016 zichtbaar zullen zijn. Wij stellen u voor de raming 2014 incidenteel bij te stellen met € 15.000.

Ad. 6 Opheffen Voorziening Onderwijshuisvesting; schades en vandalisme

Het groot onderhoud van de schoolgebouwen is per 1 januari 2015 een verantwoordelijkheid van de scholen. De Algemene Uitkering is hier mee verlaagd en de scholen krijgen van het Rijk een vergoeding gebaseerd op het aantal vierkante meters. De onderhoudsvoorziening onderwijs wordt daarom per 31-12-2014 opgeheven. Als gevolg van schades en vandalisme wordt voorzien dat de voorziening in 2014 een bedrag van € 20.000 tekort heeft. Wij stellen u voor dit bedrag eenmalig te onttrekken aan de reserve kapitaallasten vernieuwingen en uitbreidingen onderwijshuisvesting en indien nodig bij de jaarrekening het restant weer terug te storten.

Resultaatbestemming Onderwijs en Cultuur:

	2014	2015	2016	2017	2018
Toevoeging aan reserves					
-	-	-	-	-	-
Onttrekking aan reserves					
- Ad 1 1 ^e inrichting OLP en meubilair 't Palet tlv reserve onderwijshuivesting	-	4,5	4,5	4,5	4,5
- Ad.3 Verhuizing Kleine Beer naar Kinderland tlv reserve onderwijshuisvesting	-	11,0	11,0	11,0	-
- Ad.4 inhuur expertise MFC's tlv algemene reserve; flexibel deel	12,5	-	-	-	-
- Ad.6 aanvulling voorziening onderwijshuivesting ten behoeve van schades vandalisme tlv reserve onderwijshuisvesting	20,0	-	-	-	-

Programma 7 Economie, Recreatie en Toerisme

5.1 Realiseren faciliteiten voor bedrijvigheid

Programma: Economie, recreatie en toerisme	
Programmaonderdeel: Economie	
Prestatieveld: Realiseren faciliteiten voor bedrijvigheid	
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
Het voor ondernemers eenvoudiger, sneller en makkelijker wordt om een bedrijf uit te gaan oefenen binnen de mogelijkheden en verantwoordelijkheden van de gemeente.	Eind 2013, begin 2014 wordt een set van aanbevelingen 'faciliteiten startende ondernemers' opgesteld. Deze set van aanbevelingen laat zien waar startende ondernemers behoefte aan hebben en welke maatregelen genomen kunnen worden, om het ondernemers makkelijker te maken een bedrijf te starten in Leusden.
Stand van zaken najaarsnota:	
<ul style="list-style-type: none"> • De accountmanager adviseert bedrijven en startende ondernemers actief op individuele basis. • De gemeente participeert actief in een maandelijkse netwerkbijeenkomst (BOL) die opgezet is op initiatief van enkele ZZP-ers. • Het onderzoek naar de behoeften van startende ondernemers, onder de noemer "Meet up ZZP!" is niet afgerond. Door gebrek aan capaciteit is hierin vertraging opgetreden. Naar verwachting zijn de resultaten eind 2014 bekend. Zij vormen vervolgens de basis voor een set van aanbevelingen, die laten zien waar deze ondernemers behoefte aan hebben, welke rol zij zelf vervullen en op welke manier de gemeente hen kan faciliteren en stimuleren. 	

5.2 Citymarketing

Programma: Economie, recreatie en toerisme	
Programmaonderdeel: Economie	
Prestatieveld: Citymarketing	
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
De eigen identiteit van Leusden vaststellen en uitdragen, primair op economisch gebied: als vestigingslocatie voor het bedrijfsleven en als woongemeente. Deze identiteit wordt gedragen en ondersteund door het bedrijfsleven.	De bezuinigingen hebben tot gevolg dat we op dit punt geen inspanningen meer verrichten, anders dan de reeds bestaande deelname aan regionale citymarketing (website ondernemen in de regio).
Stand van zaken najaarsnota:	
De reeds bestaande deelname aan de regionale citymarketing is gecontinueerd. Daarbij is in het CUP 2014-2018 opgenomen dat de regionale samenwerking uitgebouwd wordt, met als doel het versterken van de regionale economie. Onderdeel van deze samenwerking is de promotie van de regio Amersfoort als aantrekkelijke vestigingsregio voor bedrijven, alsmede het acquireren van bedrijven. Leusden is onderdeel van de regio Amersfoort en dient ook als zodanig gepromoot te worden. Nadere uitwerking vindt plaats vanaf 2015.	

5.3 Winkelopenstelling

Programma: Economie, recreatie en toerisme	
Programmaonderdeel: Economie	
Prestatieveld: Winkelopenstelling	
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
Geen grote veranderingen in het huidige lokale beleid waar het gaat om de openstelling van winkels op koopzon- en feestdagen en de zondagmiddag.	Op basis van de nieuwe Winkeltijdenwet is recent een winkeltijdenverordening vastgesteld die ontheffing verleent voor opening op zondag. Het beoogde resultaat is bereikt.
Stand van zaken najaarsnota:	
Recente ontwikkelingen in het retail landschap en vraagstukken rondom nieuwe vormen van	

detailhandel (outlets, vliegende winkels, perifere detailhandel, branchevervaging en internetwinkels) vragen om een helder detailhandelsbeleid. In het CUP 2014-2018 is opgenomen dat het beleid ten aanzien van detailhandel geactualiseerd wordt.

5.4 Aanspreekpunt ondernemers

Programma: Economie, recreatie en toerisme	
Programmaonderdeel: Economie	
Prestatieveld: Aanspreekpunt voor ondernemers	
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
Gemeente meer open laten staan voor ondernemers, de drempel voor ondernemers om contact op te nemen met de gemeente zo laag mogelijk maken, het stimuleren van werkgelegenheid.	De accountmanager is de eerstkomende twee jaar nog verantwoordelijk voor het realiseren van deze ambitie. Gedurende deze jaren worden de belangrijkste elementen uit het accountmanagement geïncorporeerd in de werkwijze "Samenleving voorop", zodat deze door de gemeentelijke organisatie kunnen worden opgepakt.
Stand van zaken najaarsnota:	
In 2013 is het accountmanagement geëvalueerd. Samenvattend is geconcludeerd dat ondernemers de weg naar de gemeente sneller weten te vinden en de dienstverlening van gemeente aan bedrijfsleven positiever beoordelen. Bedrijven voelen zich meer gewaardeerd: zij spelen een belangrijke stimulerende rol in de Leusdense samenleving (o.a. sponsoring) en zorgen voor de werkgelegenheid. Medio 2015 wordt het accountmanagement door de gemeentelijke organisatie opgepakt. De eerste stappen daartoe zijn gezet. De verantwoordelijke collegeleden participeren actief in netwerken met ondernemers en brengen bedrijfsbezoeken.	

Programma: Economie, recreatie en toerisme	
Programmaonderdeel: Economie	
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
<ol style="list-style-type: none"> Het aantal bedrijven en instellingen stijgt van 1.924 in 2007 naar 2.600 in 2014, de groei van grotere ondernemingen zal minder groot zijn t.o.v. bijvoorbeeld eenmanszaken. Minimaal driekwart van de inwoners doet de dagelijkse boodschappen in Leusden (door de aantrekkelijke winkelstructuur en het complete winkelaanbod). Inzicht verkrijgen in kwaliteit dienstverlening gemeentelijke overheid richting bedrijfsleven. 	<ol style="list-style-type: none"> <ol style="list-style-type: none"> Toewijzen van nieuw uit te geven kavels bedrijfsgrond 't Spieghelel. In het beleid wordt aangegeven welke instrumenten de gemeente heeft om, binnen de wettelijke kaders, het Leusdense bedrijfsleven bij opdrachtverstrekking van werken en diensten een zodanige positie te geven dat zij kunnen meedingen bij het verwerven van opdrachten van de gemeente Leusden. <ol style="list-style-type: none"> Uitwerking van eventuele aandachtspunten voortvloeiend uit het in 2011 verrichte koopstromenonderzoek. Gebruik maken van andere middelen om koopkrachtversterking/binding te bevorderen. <ol style="list-style-type: none"> Benchmark gemeentelijk ondernemersklimaat uitvoeren.
Stand van zaken najaarsnota:	
1.1 Eind 2013 waren er in de gemeente Leusden 2.613 bedrijven en instellingen gevestigd. Hiermee is voldaan aan de doelstelling. Tot op heden komt de uitgave van kavels in 't Spieghelel niet van de grond. Er is geen behoefte aan kantoren, woon/werkkavels en bedrijvigheid zoals omschreven in het huidige bestemmingsplan. In het kader van de "Visie werklocaties" worden voorstellen gedaan voor "de toekomstige ontwikkeling van de bedrijventerreinen en kantorenlocaties in Leusden. Onderdeel hiervan is een andere invulling van 't Spieghelel. Deze visie wordt eind 2014 ter besluitvorming voorgelegd aan de gemeenteraad. Het Leusdens bedrijfsleven kan meedingen naar opdrachten die door de gemeente worden verstrekt (gelijke positie). In het beleid is opgenomen dat lokale leveranciers bij onderhandse	

aanbestedingen gelijke kansen krijgen als leveranciers van buiten de gemeente. Bij gebleken geschiktheid wordt tenminste één lokale / regionale leverancier uitgenodigd om een offerte uit te brengen. Daarnaast is in het kader van de openbare aanbestedingen een nieuw aanbestedingsbeleid vastgesteld (december 2013), waarin gestreefd is naar optimalisatie van de kansen voor het lokale bedrijfsleven.

- 2.1 De resultaten van het koopstromenonderzoek (2011) laten zien dat een grote meerderheid van de inwoners van Leusden de dagelijkse boodschappen in Leusden doet. Dit percentage is gedaald ten opzichte van de voorgaande meting in 2004 (resp. 86% en 90%). De uitdaging ligt erin om als ondernemers, vastgoedeigenaren en gemeente gezamenlijk zorg te dragen voor een gevarieerd en toekomstbestendig centrumgebied. Op dit moment wordt gewerkt aan een visie op het Hart van Leusden. Doel is het behouden / creëren van een aantrekkelijke dorpskern (Hart van Leusden), waarbinnen een grote rol is weggelegd voor winkelen (behoud of stijging van het aantal Leusdenaren dat haar dagelijkse en niet dagelijkse boodschappen in Leusden doet). In het CUP 2014 is hiervoor een bestuursopdracht geformuleerd.
- 3.1 De resultaten van de onderzoeken “benchmark gemeentelijk ondernemersklimaat” en “lokale regeldruk door MKB Nederland” zijn bekend. Op basis hiervan worden verbeteringen in de dienstverlening doorgevoerd, waaronder maatregelen om “Bewijs van Goede Dienst” te verwerven en de invoering van het digitale ondernemingsdossier.

Programma: Economie, recreatie en toerisme	
Programmaonderdeel: Recreatie en toerisme	
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
1. Een aantrekkelijk vrijetijdsaanbod voor inwoners en bezoekers, waarbij de focus ligt op wandelen en fietsen in een decor van “groen” en “cultuurhistorisch erfgoed”.	<p>1.1 Het faciliteren en stimuleren van de ontwikkeling en promotie van product-markt combinaties met wandelen en fietsen als basis.</p> <p>1.2 Het stimuleren van voorzieningen in m.n. het buitengebied (bijv. routes, recreatieve poorten).</p> <p>1.3 Het faciliteren en ondersteunen van lokale ondernemers d.m.v. kennisuitwisseling en pro-actief optreden.</p> <p>1.4 Via promotiecommissie Leusden recreatie ondernemers en maatschappelijke organisaties stimuleren tot samenwerking en het ontwikkelen van nieuwe initiatieven die een aanvulling zijn op het bestaande vrijetijdsaanbod.</p> <p>1.5 Inzet is erop gericht dat partijen in het veld voorgaande activiteiten over enkele jaren zonder de formatieve inzet van de gemeente oppakken.</p>
2. Een toename van het gebruik van toeristisch recreatieve voorzieningen, inclusief zakelijk toeristische accommodaties, teneinde een economisch effect teweeg te brengen.	<p>2.1 Promotiecommissie en VVV zijn verantwoordelijk voor het opstellen van het promotiepartnerplan dat tot doel heeft de recreatieve sector te versterken.</p> <p>2.2 Het zakelijk toeristisch aanbod over het voetlicht brengen, netwerken tot stand brengen en regionale samenwerking in deze sector stimuleren.</p>
3. Het beheer en onderhoud van (boven)lokale recreatieve routes en gebieden op een andere wijze organiseren, waarbij in regionaal verband aandacht is voor commercialisering en waarbij Leusden alleen verantwoordelijk is voor de zaken die voor Leusden duidelijk meerwaarde opleveren.	<p>3. De huidige gemeenschappelijke regeling “Recreatieschap UHVK” opheffen (indien hiervoor 2/3 meerderheid aanwezig blijkt te zijn) en een liquidatieplan t.b.v. opheffing op te laten stellen. De voor Leusden relevante taken op een efficiëntere en doelmatigere manier te laten uitvoeren. Dit ter uitvoering van het raadsbesluit van november 2011.</p>

Stand van zaken najaarsnota:

- 1.1 We zien een toename in het aantal recreatieve initiatieven zoals Happen en Trappen en Tour Culinair. Ondernemers pakken dit zelf op en de gemeente moedigt dit aan. Uit de werkateliers is het initiatief Beleef Leusden Beurs ontstaan; dit was een groot succes. Hierdoor zijn er weer nieuwe verbindingen gelegd tussen ondernemers met weer nieuwe kansen voor samenwerking.
- 1.2 In de Schammer wordt in december een Toeristisch Overstap Punt (TOP) gerealiseerd samen met de gebiedspartners. De werkzaamheden aan de Museumbunker Grebbelinie zijn in volle gang. Ook dit project is einde van dit jaar gereed.
- 1.3 Diverse ondernemers waaronder ook maatschappelijke organisaties zijn ondersteund en gefaciliteerd, onder andere in het kader van de acties bij 1.2.
- 1.4 De promotiecommissie heeft in september het derde werkatelier georganiseerd. Tijdens de bijeenkomst zijn vier initiatieven gepresenteerd. Eind van het jaar zullen we evalueren hoe de nieuwe werkwijze verlopen is en kijken of dit een vervolg kan krijgen.
- 1.5 Dit punt heeft vertraging opgelopen omdat er veel tijd geïnvesteerd is in het ontwikkelen van de TOP en de Bunker. Dit najaar zullen we met de recreatiesector om de tafel gaan om te kijken welke afspraak we kunnen maken over de meeropbrengst van de toeristenbelasting en de overname van ambtelijke taken ter voorbereiding van de bezuinigingsmaatregel in 2016.
- 2.1 Er is een promotieplan opgesteld door de VVV Promotiecommissie.
- 2.2 Deelname aan de regionale campagne voor zakelijk toerisme van Stichting City Marketing: Locatie Amersfoort. De campagne heeft duidelijk effect, dit zien we terug in toegenomen populariteit en het aantal zakelijke bestedingen.
3. Het AB van het Recreatieschap heeft op 12 maart 2014 besloten tot opheffing per 1 januari 2018. Streven is om alle voorzieningen per 1 januari 2017 aan een rechtsopvolger te hebben overgedragen zodat, na notariële, financiële en personele afhandeling, het recreatieschap per 1 januari 2018 opgeheven kan worden. Komende jaren nemen we deel aan het traject om tot goede afspraken te komen over het toekomstige beheer en onderhoud van voor Leusden relevante recreatieve voorzieningen.

Programma 7 Economie, recreatie en toerisme

Financiële rapportage

(bedragen x € 1.000-)

Nr.	Onderwerp	2014	2015	2016	2017	2018
1.	Grebbelinie informatiepunt	-43,5	-	-	-	-
	diverse externe dekkingsmiddelen	43,5	-	-	-	-
2.	Accountmanager EZ	6,5	-6,5	-	-	-
	Mutatie programma voor bestemming	6,5	-6,5	0,0	0,0	0,0
	Toevoeging aan reserves:	-	-	-	-	-
	Onttrekking aan reserves:	-6,5	6,5	-	-	-
	Mutatie programma na bestemming	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Toelichting

Ad. 1 van Duitse Bunker naar Grebbelinie informatiepunt

In het kader van de Landschappelijke ontwikkeling van de Liniedijk is een Duitse bunker aan de Langesteeg ingericht als Grebbelinie-informatiepunt. Dit met doel het verhaal van de Grebbelinie meer zichtbaar en beleefbaar te maken. De hiermee gepaard gaande investering van € 43.500 wordt voor € 31.000 gedekt door provinciale middelen (Agenda Vitaal Platteland), subsidie van het waterschap Vallei en Eem ad. € 5.000 en een bijdrage ad. € 7.500 door de promotiecommissie van het VVV. De beheerslasten worden opgevangen binnen bestaande gemeentelijke budgetten (collegebesluit 228337).

Ad. 2 Accountmanager EZ

In het kader van de kerntakendiscussie vervalt m.i.v. 2016 het budget voor de externe accountmanager en worden de resterende middelen toegevoegd aan de formatie EZ. Een aantal werkzaamheden van de externe accountmanager verschuiven van 2014 naar 2015. De geraamde onttrekking uit de reserve wordt hiermee in 2014 verlaagd en in 2015 verhoogd. Het e.e.a. verloopt budgettair neutraal.

Resultaatbestemming Economie, Recreatie en Toerisme:

	2014	2015	2016	2017	2018
Toevoeging aan reserves					
-	-	-	-	-	-
Onttrekking aan reserves					
- Ad. 2. Verlaging onttrekking accountmanager EZ t.l.v. algemene reserve met aangewezen bestemming	-6,5	-	-	-	-
- Ad. 2. Onttrekking accountmanager EZ t.l.v. algemene reserve met aangewezen bestemming	-	6,5	-	-	-

Programma 8 Maatschappelijke Ondersteuning

Programma: Maatschappelijke ondersteuning	
Programmaonderdeel: Maatschappelijke ondersteuning	
Prestatieveld: Leefbaarheid en sociale samenhang	
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
<p>1. Het percentage inwoners dat een beetje tot zeer actief meedoet in de samenleving op sociaal (71%), economisch (57%), politiek (22%) of cultureel (50%) terrein is in 2015 5% hoger dan in 2010 (tussen haakjes staan de cijfers van 2010).</p> <p>2. De inwoners van Leusden blijven de leefbaarheid van de gemeente als zeer positief ervaren (2008 is ijkpunt), de inwoners hebben het gevoel dat men elkaar helpt en dat er indien nodig wordt omgezien naar elkaar en de omgeving (indicator: integrale veiligheidsmonitor. Nulmeting: 2008)</p> <p>3. Organisaties in Leusden kunnen incidenteel aanspraak maken op (financiële) ondersteuning voor activiteiten die bijdragen aan het bereiken van maatschappelijke doelen.</p> <p>4. We streven naar actieve en fitte inwoners met een gezonde leefstijl.</p>	<p>1.1 Vanaf medio 2013 is een aantal medewerkers bij Welzijn Leusden omgeschoold tot samenlevings-ontwikkelaars. Deze functie richt zich op drie aandachtsgebieden; 1. Ondersteunen van samenlevingsinitiatieven; 2. Ondersteunen van het fonds Samenlevingsinitiatieven; 3. Wijkgericht werken.</p> <p>1.2 We faciliteren de Cultuur Koepel Leusden (= nieuw samenwerkingsverband tussen de Bibliotheek, Het Kunstgebouw Leusden, De Tuin en stichting Jeugd- en Jongerenwerk Leusden) en de werkgroep Kunst en Cultuureducatie (= afstemming tussen de Bibliotheek, Het Kunstgebouw Leusden, Kunst Centraal en het primair onderwijs). Uitgangspunt van nieuwe acties is gebaseerd op een evaluatie van het kunst- en cultuurbeleid 2009-2012 en het faciliteren vanuit het principe "Samenleving Voorop".</p> <p>2.1 Uitvoering gezondheidsbeleid (wettelijke taken, activiteiten gezonde leefstijl, herkennen eenzaamheid).</p> <p>3.1 Over het beheer van het Fonds Samenlevingsinitiatieven worden prestatieafspraken gemaakt met Welzijn Leusden en wordt de uitvoering na een jaar (begin 2015) geëvalueerd.</p> <p>4.1 Het realiseren van een toename van sport en beweegactiviteiten in de wijken en op de sportparken door de inzet van buurtsportcoaches.</p> <p>4.2 Het maken van verbindingen tussen sport- en beweegaanbieders en andere sectoren zoals welzijn, zorg, gezondheid, bedrijven, BSO/kinderopvang en onderwijs.</p> <p>4.3 Het versterken en ondersteunen van de sportverenigingen, door het aanbieden van verenigingsondersteuning en inzet van de combinatiefunctionaris binnen de mogelijkheden van de beschikbare middelen.</p>
Stand van zaken najaarsnota:	
<p>1.1 Er zijn door Welzijn Leusden diverse projecten opgestart. Zo zijn bijvoorbeeld diverse ontmoetingsmomenten georganiseerd, is behoefte naar ontmoetingsactiviteiten gepeild in verschillende wijken van Leusden en wordt onderzocht of een boodschappendienst in samenwerking met Abrona haalbaar is. De organisatie is veelal in handen van vrijwilligers en de begeleiding wordt door de samenlevingsontwikkelaars opgepakt.</p> <p>1.2 De organisaties van de Cultuur Koepel Leusden hebben in de maand mei, samen met andere</p>	

culturele organisaties een culturele maand georganiseerd. Partijen zijn gevraagd om mee te denken over nieuw beleid. Aandachtspunten zijn cultureel ondernemen, relatie cultuur met Wmo-doelstellingen en hoe te komen tot een intensievere samenwerking.

- 2.1 Het gezondheidsbeleid wordt uitgevoerd conform de afspraken. Dit geldt o.a. voor de GGD die lokale maatwerktaken uitvoert. Op het gebied van eenzaamheid is Welzijn Leusden actief.
- 3.1 Welzijn Leusden komt de prestatieafspraken t.a.v. het Fonds Samenlevingsinitiatieven na. De toetsingscommissie heeft 18 aanvragen gehonoreerd. Er is zo'n € 30.000 uitgegeven aan diverse activiteiten. In oktober wordt opnieuw extra publiciteit besteed aan het Fonds om de inwoners te attenderen op de mogelijkheid van financiële ondersteuning voor hun initiatieven.
- 4.1 Per 1 januari 2014 zetten een drietal organisatie in totaal 2,5 fte aan buurtsportcoaches in. De buurtsportcoaches werken nauw samen met elkaar en met de combinatiefunctionarissen. In samenspraak met o.a. scholen verenigingen en (welzijn)organisaties worden veel extra activiteiten georganiseerd voor diverse doelgroepen.
- 4.2 De buurtsportcoaches en combinatie functionarissen leggen in voorbereiding en uitvoering van hun activiteiten verbanden tussen sport- en beweegaanbieders en andere sectoren zoals welzijn, zorg, gezondheid, bedrijven, BSO/kinderopvang en onderwijs. Een voorbeeld hiervan is dat de buurtsportcoaches bewoners van Abrona hebben getraind om deel te nemen aan de avondvierdaagse. Met het sportbedrijf in oprichtingen worden ook (prestatie) afspraken gemaakt over de verbindende rol die zij moeten gaan vervullen in de samenleving over de diverse beleidsterreinen heen.
- 4.3 De combinatiefunctionarissen in Leusden ondersteunen sportverenigingen, scholen en schoolsportorganisaties op diverse terreinen. Verenigingen en scholen geven aan dat de inzet van de combinatiefunctionarissen van meerwaarde is voor de jeugdige sporter en dat zij (verenigingen en scholen) in organisatorische zin ontlast worden. De combinatiefunctionarissen en de buurtsportcoaches zorgen voor sportieve activiteiten in de wijk voor diverse doelgroepen. Tevens worden organisaties ondersteund bij het organiseren van activiteiten. Welzijn Leusden ondersteunt de organisatie van schoolsporttoernooien bij het vinden van financiële middelen zodat de schoolsporttoernooien in de toekomst gecontinueerd kunnen worden. Welzijn Leusden biedt verenigingen ook verenigingsondersteuning.

8.2 Kinder- en buitenschoolse opvang

Programma: Maatschappelijke ondersteuning	
Programmaonderdeel: Maatschappelijke ondersteuning	
Prestatieveld: Kinder- en buitenschoolse opvang	
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
Afname tekort kinderopvangplaatsen (in 2013).	Doel is bereikt enerzijds door toename van kinderopvangplaatsen en anderzijds door afname van de vraag door gewijzigd Rijksbeleid.
Stand van zaken najaarsnota:	
Zoals aangegeven is dit doel bereikt en daarmee afgerond.	

8.3 Vraag en aanbod voor jongeren

Programma: Maatschappelijke ondersteuning	
Programmaonderdeel: Maatschappelijke ondersteuning	
Prestatieveld: Vraag en aanbod voor jongeren	
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
Het bieden van een passend en gedifferentieerd aanbod van voorzieningen naar behoefte voor Leusdense jongeren.	In het kader van Samenleving Voorop is dit een opdracht aan Stichting Jeugd- en Jongerenwerk
Stand van zaken najaarsnota:	
Met de stichting worden gesprekken gevoerd over hun positie en activiteiten vanaf 2015. Dit ook als onderdeel van de opdracht die aan Welzijn Leusden, Larikslaan2 en St. Jeugd- en Jongerenwerk is gegeven om te komen tot een gezamenlijk programma.	

Programma: Maatschappelijke ondersteuning	
Programmaonderdeel: Maatschappelijke ondersteuning	
Prestatieveld: Jeugd- en jongerenbeleid	
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
1. Het aantal vragen van opvoeders, jongeren en professionals over opvoeden en opgroeien dat bij het inlooppunt en via de website CJG binnenkomt, is in 2015 met 30% gestegen in vergelijking met het aantal in 2010 bij het jeugdloket.	1.1 Themabijeenkomsten, nieuwsbrief/krant, verbeteren van het professionele netwerk (opdracht aan het CJG).
2. Kindermishandeling wordt vroeg gesignaleerd en er wordt adequaat op gereageerd.	2.1 Implementeren en borgen van de RAAK-procedure. In 2014 zal met name het borgen in de organisaties aandacht blijven vragen.
3. In 2015 ervaart 80% van de inwoners van Leusden die gebruik heeft gemaakt van het CJG dat zij goed en snel geholpen zijn.	3.1 Opdracht aan CJG: regelmatige peilingen.
4. Eind 2014 is de gemeente klaar voor de transitie Jeugdzorg in 2015. Het CJG is in 2014 voldoende geoutilleerd om zijn rol in de jeugdzorg op te pakken: voldoende frontoffice-uren, voldoende vroeg-interventiemogelijkheden in Leusden, afgestemde netwerken (o.m. in het kader van Passend Onderwijs).	4.1 Op regionaal en bovenregionaal niveau afspraken vastleggen voor o.m. de inkoop van de zorg, de financiering, monitoring en kwaliteitsbewaking. 4.2 Op lokaal niveau afspraken vastleggen over de herinrichting van het lokale veld in samenhang met het gehele sociale domein.
5. Een divers en vraaggericht activiteiten aanbod voor jeugdigen en jongeren dat verspreid over Leusden en Achterveld wordt aangeboden.	5.1 Stichting J&J werk Leusden voert opdracht uit voor onderlinge afstemming van activiteiten in samenwerking met Welzijn Leusden en LL2. 5.2 Onderzoeken van nauwere samenwerking met Welzijn Leusden en het CJG.
6. Bewustwording verhogen onder jeugdigen van risicovol gedrag en verantwoord burgerschap.	6.1 Voorlichtingslessen aan hogere groepen van de basisschool door bureau HALT gericht op bezinning, houding en gedrag ter voorkoming van ontsporingen op justitieel gebied en omgaan met vuurwerk. 6.2 Onderzoek en eventuele implementatie van nieuw preventief aanbod in het kader van de transitie jeugdzorg gericht op preventie van criminele carrières en dure jeugdzorg.
7. Alle kinderen en jongeren worden gevolgd in hun ontwikkeling en waar nodig vroegtijdig bijgestuurd en doorverwezen.	7.1 Uitvoeren regionaal en lokaal maatwerk JGZ - jeugdgezondheidszorg. 7.2 Implementatie van een nieuw contactmoment 15/16 jarigen, op VO en ROC's waar collectieve preventie en bereik middels social media onderdeel van is. 7.3 Het dossier jeugdgezondheidszorg waarborgt een sluitend systeem voor kinderen en jongeren door aansluiting op de provinciale (en landelijke) database. 7.4 Samenwerking van JGZ met het CJG verder structureren en borgen door nadere afspraken in het licht van de transitie jeugdzorg. Aansluiting uitwerken en borgen met Passend Onderwijs.
8. In 2015 is het alcoholgebruik onder jongeren met 5% afgenomen, evenals het binge drinken.	8.1 Jongeren worden geïnformeerd over de schadelijke gevolgen van alcohol, door voorlichting in het reguliere contactmoment en door preventieve acties van Bureau Halt. 8.2 Restrictief alcoholbeleid jongeren onder de 16 jaar.
9. Er is een sluitend systeem voor kinderen	9.1 SPL draagt zorg voor integratie van

<p>van 0- 4 jaar waarbinnen taal- of ontwikkelingsachterstanden vroegtijdig worden onderkend en aangepakt.</p> <p>10. Alle kinderen waarvan is gesignaleerd dat zij baat zouden hebben bij vroeg- en voorschoolse educatie, hebben daar ook toegang toe.</p> <p>11. Realiseren bezuiniging op Peuterspeelzaalwerk (€ 100.000,- per 2015 oplopend naar € 211.000,- per 2016).</p>	<p>peuterspeelzalen en kinderopvang op meerdere locaties in Leusden.</p> <p>10 Uitvoering wet OKE en onderwijs-achterstanden beleid en uitvoering van de actiepunten op basis van het inspectierapport kwaliteit VVE.</p> <p>11. Vormgeven van een plan om deze bezuiniging te realiseren. Inhoud van het plan is afhankelijk van de Rijksplannen met betrekking tot de opvang van peuters.</p>
<p>Stand van zaken najaarsnota:</p>	
<p>1.1 Het bezoek aan het CJG, met name de website is nog steeds stijgende. We beraden ons op het voortbestaan van de website als deel van een integrale website sociaal domein, zonder de bezoekersaantallen van de CJG website te verliezen. Het CJG als netwerk zal opgaan in de nieuwe structuur en de nieuwe processen.</p> <p>2.1 Met de organisaties zijn in de subsidieovereenkomst afspraken vastgelegd over het gebruik van de RAAK-methode en signalering. Op provinciaal niveau wordt een Advies- en Meldpunt Huiselijk Geweld en Kindermishandeling (AMHK) opgericht, dat per 1 januari 2015 in werking moet treden.</p> <p>3.1 Het CJG en het Wmo-loket peilen de tevredenheid door middel van een evaluerend telefoongesprek.</p> <p>4.1 De inkoopgesprekken vinden plaats in september en oktober. In november zijn de contracten afgerond. Verschillende methoden voor monitoring zijn in voorbereiding en zullen tot een integrale monitor worden geformeerd.</p> <p>4.2 Het college heeft besloten hoe het lokale veld wordt ingericht: er komt een Sociaal team met een Basisteam voor de eerste vraagverheldering en niet complexe en enkelvoudige vragen. Het Basisteam zal bestaan uit welzijnswerkers nieuwe stijl, MEE, JGZ-verpleegkundige, LL2-consulenten, en een maatschappelijk werkende. De samenstelling van het Sociaal team is inmiddels ook duidelijk. De bezetting is echter pas definitief als de contracten met de organisaties rond zijn.</p> <p>5.1 en 5.2 Stichting Jeugd- en Jongerenwerk heeft samen met Welzijn Leusden en Larikslaan2 de opdracht gekregen tot een intensieve samenwerking en een gezamenlijk programma. Op basis hiervan wordt de subsidieaanvraag 2015 gedaan, naar verwachting in november.</p> <p>6.1 Halt geeft conform afspraak diverse voorlichtingslessen op alle basisscholen in Leusden.</p> <p>6.2 Het is op dit moment nog niet duidelijk of er gelden beschikbaar zijn voor nieuw preventief aanbod in Leusden gericht op preventie van criminele carrières. In 2014 is er een jeugd BOA aangesteld. Deze BOA zal een belangrijke signalerende functie gaan vervullen.</p> <p>7.1 Het uniform- en maatwerkdeel van de JGZ worden conform afspraken uitgevoerd.</p> <p>7.2 Het Rijk heeft extra middelen beschikbaar gesteld voor een extra contactmoment adolescenten vanaf schooljaar 2013/2014. De activiteiten in de regio Eemland zijn gestart.</p> <p>7.3 Er wordt gewerkt met een Digitaal Dossier (DD JGZ), waarmee gezorgd wordt voor een uniforme manier van werken en registreren.</p> <p>7.4 De JGZ beraadt zich op haar positie na de herinrichting van het Sociaal Domein en de verhouding met het sociaal team. Het CJG gaat geheel op in de nieuwe structuur. De JGZ heeft een signalerende rol voor mogelijke onderwijsachterstand. De JGZ in Leusden is betrokken bij het Ondersteuningsteam Passend Onderwijs.</p> <p>8.1 Deze voorlichting vindt plaats. Hiernaast is preventieve verslavingszorg opgenomen in het college-uitvoeringsprogramma en zal in gesprek met betrokkenen gekeken worden naar een goed pakket aan preventieve maatregelen.</p> <p>8.2 Aan restrictief alcoholbeleid wordt uitvoering gegeven op basis van het preventie- en handhavingbeleid. De handhaving op de drank- en horecawet wordt vormgegeven middels controle door de BOA op het bezit van alcohol etc. van jongeren onder 18 jaar. Activiteiten van Halt dragen hieraan bij.</p> <p>9.1 Stichting Peuterspeelzalen Leusden (SPL) is sinds 2013 een dochteronderneming van Stichting Kinderopvang Amersfoort. Op basis van het uitvoeringsplan van de SPL voor 2015 en verder, zien we verdere integratie.</p> <p>10. De verbeterpunten rondom o.a. vroegsignalering zijn opgepakt. De inspectie heeft hierover geen nadere opmerkingen gemaakt. Wel is er extra aandacht voor voldoende kindplekken.</p> <p>11. In het strategie- en werkplan van de SPL is deze taakstelling, net als de verwachte inzet van het Rijk, meegenomen.</p>	

Programma: Maatschappelijke ondersteuning	
Programmaonderdeel: Maatschappelijke ondersteuning	
Prestatieveld: Geven van informatie, advies en cliëntondersteuning	
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
<p>1. Alle inwoners van Leusden die vragen hebben over de Wmo en/of advies- en cliëntondersteuning nodig hebben op het gebied van zorg en welzijn, worden voorzien van de juiste informatie, waarbij het versterken van de eigen kracht, het versterken van het sociaal netwerk en inzet van het informeel netwerk als uitgangspunten worden gehanteerd. 2014 wordt gebruikt om een hervorming van de lokale sociale infrastructuur te bewerkstelligen.</p>	<p>1.1 Continuering van inzet en kwaliteit Larikslaan2 met als kern vraagverheldering ten behoeve van toeleiding tot algemene, collectieve of individuele voorzieningen.</p> <p>1.2 Samen met Larikslaan2 en Welzijn Leusden de sociale infrastructuur herinrichten.</p>
Stand van zaken najaarsnota:	
<p>1.1 De acties om te komen tot verdere verbetering van vraagverheldering en toeleiding tot voorzieningen hebben het gewenste resultaat opgeleverd. Uit cijfers van SBG per augustus 2014 blijkt dat de werkvoorraad van aanvragen voor diverse voorzieningen Wmo is teruggebracht naar een voor Leusden normaal aantal aanvragen van 67. Een jaar geleden lag de werkvoorraad op 120 aanvragen. Ook de doorlooptijden later een beter beeld zien. Het percentage aanvragen dat is afgehandeld binnen 8 weken is gestegen van 68 naar 82%. Het percentage aanvragen waarvan de afhandeling langer heeft geduurd dan 8 weken is gedaald van 32 naar 18%. Hierbij moet worden opgemerkt dat het aantal aanvragen voor Wmo-voorzieningen in 2014 een dalende trend laat zien.</p> <p>2. De afgelopen maanden is er door Larikslaan2, Welzijn Leusden en Stichting JJW hard gewerkt aan een gezamenlijk plan voor het realiseren van de doelen beschreven in het Beleidsplan Sociaal Domein 2015-2016. Op basis van de nog op te stellen beleidsregels en uitvoeringsplannen en het definitieve plan van de drie partijen (naar verwachting in november) worden concrete afspraken in uitvoeringsovereenkomsten 2015 vastgelegd en subsidie verleend. De bestuurlijke samenwerking tussen Larikslaan2 en Welzijn Leusden heeft vertraging opgelopen. Per 1 januari 2015 is er nog geen nieuwe organisatie.</p>	

Programma: Maatschappelijke ondersteuning	
Programmaonderdeel: Maatschappelijke ondersteuning	
Prestatieveld: Ondersteuning mantelzorgers en vrijwillige hulpverleners	
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
<p>1. Vanaf 2012 is het aantal mantelzorgers dat zich overbelast voelt ten opzichte van 2008 stabiel (indicator gezondheidsmonitor GGD Eemland).</p> <p>2. Het aanbod van vrijwilligers sluit aan bij de vraag naar vrijwillige inzet. Vrijwilligers kunnen rekenen op een goede ondersteuning zodat iedereen daadwerkelijk actief mee kan doen, in het bijzonder op de terreinen van zorg, sport, jeugd en cultuur. Vrijwilligers voelen zich gewaardeerd.</p>	<p>1. In opdracht van de gemeente adviseert en informeert Steunpunt Mantelzorg Leusden mantelzorgers en coördineert het steunpunt de hulpaanvragen. Met betrekking tot vraag en aanbod van hulp wordt de inzet van internet en social media onderzocht.</p> <p>2. Welzijn Leusden ondersteunt, informeert en adviseert vrijwilligers(organisaties) en bemiddelt in vraag en aanbod (inzet vrijwilligers zorg, sport, jeugd en cultuur) en organiseert minimaal 1x per jaar een bijeenkomst voor vrijwilligers waaruit blijkt dat zij worden gewaardeerd.</p>
Stand van zaken najaarsnota:	
<p>Welzijn Leusden voldoet aan de gemaakte afspraken t.a.v. de mantelzorgondersteuning en ondersteuning aan de vrijwilligers(organisaties). Diverse cursussen zijn aan mantelzorgers aangeboden met als doel kennis op te doen en het netwerk en de persoonlijke draagkracht te versterken. Informatie, advies en ondersteuning vindt zowel thuis als op de locatie LL2 plaats. Ook zijn themabijeenkomsten en trainingen voor 'maatjes' georganiseerd. Aan vrijwilligers(organisaties) is ondersteuning gegeven in de vorm van deskundigheidsbevordering, bemiddeling en aanbidding van</p>	

een collectieve vrijwilligersverzekering. Daarnaast zijn inwoners en vrijwilligersorganisaties gefaciliteerd bij hun initiatieven (gebruik van Fonds Samenlevingsinitiatieven).

Programma: Maatschappelijke ondersteuning	
Programmaonderdeel: Maatschappelijke ondersteuning	
Prestatieveld: Bevorderen deelname aan het maatschappelijk verkeer van mensen met een functiebeperking	
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
1.1 Daar waar nodig op individueel niveau vergroten van de deelname aan het maatschappelijk verkeer, het zelfstandig functioneren en de integratie van mensen met een functiebeperking.	1.1 Anticiperen op maatschappelijke ontwikkelingen rond wetwijziging Wmo, decentralisatie AWBZ, integrale benadering van het sociale domein en projecten gericht op de verbinding van zorg en welzijn. 1.2 In 2013 is een plan opgesteld op basis van de uitkomsten van het onderzoek sportparticipatie en bekendheid sportaanbod onder mensen met een functiebeperking. In 2014 wordt hier uitvoering aan gegeven.
Stand van zaken najaarsnota:	
1.1 De gemeenteraad heeft besloten tot het vormgeven van een algemene voorziening voor Hulp bij de huishouding (HH). Daarnaast blijft de maatwerkvoorziening HH blijft voor kwetsbare groepen bestaan. In een brief zijn alle cliënten die HH ontvangen over deze veranderingen uitgebreid geïnformeerd. Voor vragen zijn ze verwezen naar Larikslaan2. Van deze mogelijkheid is beperkt gebruik gemaakt. In oktober zijn de gesprekken met cliënten die HH ontvangen gestart. Deze gesprekken zijn bedoeld om cliënten verder te informeren over de veranderingen en om de overgang naar de algemene voorziening goed te laten verlopen. In deze gesprekken wordt benadrukt dat HH een mogelijke voorziening is in het kader van de Wmo 2015. Ook andere mogelijkheden om te voorzien in de hulpvraag van de cliënt komen aan de orde. Een integrale benadering van de hulpvraag en mogelijke oplossingen staat op de voorgrond. De aanbestedingsgesprekken over de uitvoering van de HH vanaf 2015 starten binnenkort. Het nieuwe beleid en verdere vernieuwing van het sociaal domein in Leusden staan daarin centraal. De Wmo raad, het Platform Sociale Zekerheid en cliënten worden bij dit proces betrokken. 1.2 Buurtsportcoaches zijn ingezet om sport en sociaal-culturele activiteiten te organiseren voor mensen met een functie beperking. Er is een inventarisatie gedaan voor een cursus van het begeleiden van mensen met een functiebeperking bij sportverenigingen. Verenigingen hebben aangegeven dat dit goed loopt en dat er geen behoefte is aan deze cursus.	

Programma: Maatschappelijke ondersteuning	
Programmaonderdeel: Maatschappelijke ondersteuning	
Prestatieveld: Verlenen voorzieningen aan mensen met een functiebeperking	
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
1. Het compenseren van beperkingen en belemmeringen, door inzet van algemene, collectieve of individuele diensten of voorzieningen, ter bevordering van de deelname aan de maatschappij. Bij een mogelijke aanspraak op compensatie wordt een beroep gedaan op de zogenaamde eigen verantwoordelijkheid en de mogelijkheden om in de eigen omgeving zelf oplossingen te vinden. 2. Eind 2014 is de gemeente klaar voor de transitie AWBZ, waar persoonlijke verzorging ook deel van uit maakt. De leidende principes zijn de nieuwe Wmo; lokaal wat lokaal kan, Welzijn Nieuwe Stijl, versterken eigen kracht, inzet van	1. Verstrekken van voorzieningen in het kader van hulp bij het huishouden, rolstoelen, vervoer en wonen met inachtnaam van bestaande zelfredzaamheid, zelf-organiserend vermogen en financiële mogelijkheden. Het heffen van een eigen bijdrage voor diensten en voorzieningen draagt bij aan het beroep op de eigen verantwoordelijkheid. 2. Voorbereiden op wetwijziging Wet maatschappelijke ondersteuning waarbij mogelijk aanspraken op diensten en voorzieningen (i.h.k.v. de zogenaamde compensatieplicht) komen te vervallen of worden beperkt.

informele zorg.	
Stand van zaken najaarsnota:	
<p>1. In 2014 is een dalende trend te zien in het aantal aanvragen voor individuele voorzieningen en in de omvang van de verstrekkingen. Wat hiervan de achtergronden zijn is niet bekend. Het is niet ondenkbaar dat inwoners reeds anticiperen op de komende veranderingen in de Wmo en in toenemende mate zelf oplossingen vinden. De gesprekken bij Larikslaan2 (vraagverheldering en toeleiding) spelen hier al enkele jaren op in door aandacht te vragen voor mogelijkheden in eigen netwerk, informele zorg en ondersteuning en versterking van de zelfredzaamheid.</p> <p>2. Conform de Wmo2015 zijn een verordening en beleidsregels opgesteld. Het gemeentelijk beleid van maatschappelijke ondersteuning is in samenhang met de Jeugdwet en de Participatiewet verwoord in het beleidsplan sociaal domein 2015-2016. Hierin zijn de leidende principes: lokaal wat lokaal kan, versterken van eigen kracht en zelfredzaamheid verwerkt.</p>	

Programma: Maatschappelijke ondersteuning	
Programmaonderdeel: Maatschappelijke ondersteuning	
Prestatieveld: Maatschappelijke opvang, Preventie huiselijk geweld, Openbare geestelijke gezondheid en Verslavingszorg	
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
<p>1. 60% van de Leusdense inwoners is bekend met het Steunpunt Huiselijk geweld, de aanpak huiselijk geweld en met het feit dat zij (ouderen)mishandeling kunnen melden bij het Advies- en Steunpunt Huiselijk Geweld (ASHG).</p> <p>2. Het voorkomen van huisuitzettingen.</p> <p>3. Het percentage inwoners dat bekend is met de mogelijkheid problemen te melden bij het Sociaal platform is gestegen van 7% (peildatum 2010) naar 15% (peildatum 2014) (indicator burgerpeiling).</p> <p>4. Inwoners van Leusden met meervoudige complexe problematiek die door de bezuinigingen op de AWBZ geen aanspraak meer kunnen maken op AWBZ-zorg krijgen ondersteuning in de vorm van begeleiding/bemoeizorg.</p> <p>5. Het bieden van ondersteuning bij het voorkomen van alcohol- drugs- en gokverslavingen.</p>	<p>1.1 Informatie en advies geven over het Steunpunt Huiselijk Geweld aan inwoners van de gemeente Leusden.</p> <p>1.2 Publicatie in de krant/website over het ASHG.</p> <p>2.1 In opdracht van de gemeente informeren en adviseren de GGD en WSL verwijzers over het hulpverleningsaanbod ter voorkoming van huisuitzettingen.</p> <p>3.1 De GGD en de gemeente geven informatie en advies aan inwoners van de gemeente Leusden en verwijzers over het Sociaal Platform.</p> <p>3.2 Eerstelijnszorg en Larikslaan2 zijn bekend met en verwijzen naar instanties die een preventief hulpverleningsaanbod hebben.</p> <p>4.1 Met lokale en regionale organisaties contracten sluiten om ondersteuning te bieden aan mensen met meervoudige problematiek, waarbij ook aandacht is voor inzet van informele ondersteuning en versterken van eigen kracht en netwerk.</p> <p>4.2 Lokaal en in regionaal verband oriënteren we ons op de toegang/toeleiding, arrangementen voor de doelgroepen uit prestatieveld 7,8 en 9.</p> <p>5.1 Riagg Amersfoort en Omstreken/Victas geeft informatie en advies aan eerstelijnszorg en welzijnsorganisaties.</p> <p>5.2 Het AMW wordt gestimuleerd actief te verwijzen naar specialistische verslavingszorg en/of aanbod van internethulpverlening/e-health.</p>
Stand van zaken najaarsnota:	
<p>1.1 Conform de regionale afspraken wordt dit beleid uitgevoerd.</p> <p>1.2 Jaarlijks worden inwoners van Leusden middels een publicatie geïnformeerd over het ASHG (gelijktijdig met de landelijke campagne huiselijk geweld).</p> <p>2.1 Conform de afspraken met de GGD en WSL wordt dit beleid uitgevoerd. Indien nodig wordt een VIA voluit traject ingezet volgens de afspraken met de GGD, Gemeente en WSL.</p> <p>3.1 Door middel website en mondelinge informatie zijn inwoners van Leusden bekend met het</p>	

Meldpunt Zorg en Overlast (voorheen: Sociaal Platform).

- 3.2 Middels de sociale kaart, de website en de lokale netwerken zijn LL2 en de eerstelijnszorg bekend met het preventieve hulpaanbod.
- 4.1 Dit beleid wordt uitgevoerd conform de uitvoeringsovereenkomsten. Het versterken van eigen kracht en inzet van eigen netwerk zijn vastgestelde uitgangspunten van het Sociaal Domein.
- 4.2 Arrangementen worden in regionaal overleg samengesteld, waarbij continuïteit van zorg en versterken eigen kracht en zelfredzaamheid het uitgangspunt is.
- 5.1 Eerstelijnszorg en welzijnsorganisaties kunnen consultatie vragen bij het signaleren van verslavingen of mensen actief verwijzen naar internethulpverlening of andere vormen van ondersteuning.
- 5.2 Dit wordt uitgevoerd conform de jaarlijkse afspraken.

8.1 Zorg dicht bij huis

Programma: Maatschappelijke ondersteuning	
Programmaonderdeel: Maatschappelijke ondersteuning	
Prestatieveld: Zorg dicht bij huis	
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
Het bereiken van een aansluitend zorg- en dienstenaanbod voor alle inwoners, door het realiseren van ontmoetingscentra in elk centrumgebied, met een op de inwoners afgestemd aanbod. Zodanige inrichting van de buitenruimte dat dit stimuleert tot ontmoeting met anderen.	Doelstelling is aangepast naar aanleiding van de uitkomsten van het behoefteonderzoek en zijn vervolgens geformuleerd in collegevoorstel nr. 200586. Op basis van de principes van de Samenleving Voorop wordt 'Vindplaats Duizendpoot' uitgewerkt. Welzijn Leusden monitort dit proces.
Stand van zaken najaarsnota:	
De naam 'Vindplaats Duizendpoot' is veranderd in de Wensboom. De 'Wensboom' bemiddelt bij eenvoudige hulpvragen en heeft tot doel om vraag en aanbod bij elkaar te brengen. Dit wordt uitgevoerd conform de afspraken met Welzijns Leusden en Larikslaan2.	

8 Maatschappelijke Ondersteuning

Financiële rapportage

(bedragen x € 1.000,-)

Nr.	Onderwerp	2014	2015	2016	2017	2018
1.	Sociaal Domein					
	a. restant invoeringsbudget	35,0	-	-	-	-
	resterende budgetten SHV en woonserviceconcept	48,6	-	-	-	-
	b. werkbudget uitvoering beleidsplan SD	-	-50,0	-50,0	-50,0	-50,0
	dekking: stelpost rijksmiddelen SD	-	150,0	150,0	150,0	150,0
2.	WMO	-	-	-	-	-
	a. verstrekkingen W,R,V onderuitputting	400,0	-	-	-	-
	b. realisering taakst. uitvoeringskosten SB G	-	25,0	25,0	25,0	25,0
	projectkosten afbouw Wmo SBG	-21,6	-21,6	-	-	-
3.	Inburgering	-28,4	-	-	-	-
4.	Zwemsportvoorzieningen	-23,4	-	-	-	-
	dekking; budget zwemsportvoorzieningen	14,1	-	-	-	-
5.	Onderhoud binnensportinventaris	21,8	-	-	-	-
6.	Restitutie bijdrage GGDrU 2013	23,7	-	-	-	-
7.	Compensatie chronisch zieken	-44,5	-	-	-	-
	Mutatie programma voor bestemming	425,3	103,4	125,0	125,0	125,0
	Toevoeging aan reserves:	-505,4	-100,0	-100,0	-100,0	-100,0
	Onttrekking aan reserves:	21,6	21,6	0,0	0,0	0,0
	Mutatie programma na bestemming	-58,5	25,0	25,0	25,0	25,0

Toelichting

Ad. 1 Sociaal domein

a. Restant invoeringsbudget

Het invoeringsbudget Sociaal Domein 2014 laat een restantbudget zien van € 35.000. Daarnaast zijn er een tweetal begrotingsposten binnen het Sociaal Domein die voor 2014 een incidentele onderschrijving laten zien. Het betreft hier niet beschikte subsidiemiddelen aan Larikslaan2 en Stadsring 51 voor schuldhulpverlening ad. € 11.600, en een onderuitputting op het budget woonserviceconcept ad. € 37.000. Wij stellen u voor het incidentele voordelige saldo te reserveren ten gunste van de reserve Sociaal Domein.

b. Werkbudget uitvoering beleidsplan Sociaal Domein

Bij de vaststelling van het beleidsplan Sociaal Domein "Dichtbij Mensen" is besloten om vanaf 2015 een structurele dotatie aan de reserve Sociaal Domein te doen van € 100.000. Daarnaast zal een structureel werkbudget van € 50.000 worden vrijgemaakt voor de uitvoering van het beleidsplan. Deze middelen kunnen worden gedekt vanuit de te ontvangen integratie-uitkering Sociaal Domein. Voor de nadere invulling van het voor 2015 benodigde projectbudget zal een afzonderlijk voorstel worden gedaan, waarvan de gevolgen bij de voorjaarsnota zullen worden meegenomen (zie raadsbesluit 235495).

Ad. 2 WMO

a. Verstrekkingen Woon-, rolstoel- en vervoersvoorzieningen en eigen bijdrage Wmo

De werkelijke kosten voor WMO verstrekkingen blijven dit jaar achter bij het geraamde budget. Op grond van de laatste managementrapportage van het SB|G wordt ten opzichte van de voorjaarsnota een budgettair voordeel geprognostiseerd van circa € 200.000. Dit voordeel wordt met name veroorzaakt door lagere lasten voor de Woon-, Rolstoel-, en Vervoersvoorzieningen. Daarnaast valt de eigen bijdrage WMO circa € 200.000 hoger uit ten opzichte van de raming. Het betreft hier een incidenteel voordeel: naar verwachting zal de eigen bijdrage volgend jaar fors dalen in verband met de

bezuinigingen op de Huishoudelijke Hulp en de verstrekkingen voor woon-, rolstoel-, en vervoersvoorzieningen kunnen jaarlijks sterk fluctueren. Wij stellen u voor om het per saldo ontstane voordeel van € 400.000 toe te voegen aan de reserve Sociaal Domein.

b. Servicebureau Gemeenten (SB|G)

Het SB|G heeft voor 2014 een begrotingswijziging ingediend waarbij een budget is aangevraagd voor de te treffen voorbereidingen van de overgang van het WMO deel naar de gemeente Amersfoort. In de ontwerp begroting 2015 is eenzelfde budget opgenomen. Het aandeel van Leusden in deze kosten bedraagt € 43.200 (2014 € 21.600 en 2015 € 21.600). Wij stellen u voor deze kosten te dekken uit de reserve Sociaal Domein (zie raadsvoorstel 236590). De vanuit de kerntakendiscussie aan het SB|G opgelegde taakstelling van € 25.000 op de uitvoeringskosten kan in de begroting worden gerealiseerd doordat het SB|G in de begroting 2014 en 2015 geen indexering op de gemeentelijke bijdrage heeft toegepast.

Ad. 3 Inburgering

Op het inburgeringsbudget is voor dit jaar een incidentele overschrijding ontstaan van € 28.400. Dit nadeel is veroorzaakt door een afrekening voor de maatschappelijke begeleiding van nieuwkomers over 2013 en het feit dat er, met het oog op de aflopende financiering vanuit de gemeenten, in 2012 en 2013 meer inburgeringstrajecten zijn gevolgd dan begroot. Per saldo is daardoor een nadeel ontstaan van € 21.200. Daarnaast is over 2014 € 7.200 meer beschikbaar ten opzichte van het beschikbare subsidieplafond.

Ad. 4 Zwemsportvoorzieningen

Er is nader onderzoek uitgevoerd naar het financieel risico voor de gemeente m.b.t. zwembad Octopus waarbij ook een aantal mogelijke toekomstscenario's voor het zwembad worden geschetst. Voor dit onderzoek is een budget van € 23.400 beschikbaar gesteld. De kosten kunnen voor € 14.100 worden gedekt vanuit het overschot binnen het subsidieplafond beleidsregels zwemverenigingen, vanuit het overschot aan middelen voor de pilot binnensport. Voorgesteld wordt het restant ad. € 9.300 ten laste te brengen van de stelpost onvoorzien algemeen (collegebesluit nr.226127).

Ad. 5 Onderhoud binnensportaccommodaties

Het jaarlijks onderhoud en de vervanging aan de sportinventaris wordt uitgevoerd door Welzijn Leusden. Daarvoor wordt jaarlijks op basis van een meerjarig gemiddelde een budget van € 50.400 beschikbaar gesteld. Afgesproken is dat de gemeente niet bestede middelen reserveert voor toekomstig onderhoud en vervanging. In 2013 is een bedrag van € 21.800 niet besteed. Wij stellen u voor dit budget beschikbaar te houden voor de vervanging van sportinventaris en daarvoor een reservering te doen ten gunste van de Algemene reserve met aangewezen bestemming.

Ad. 6 Restitutie bijdrage GGDrU 2013

De jaarstukken 2013 van de GGD regio Utrecht sluiten met een positief resultaat van € 1.090.500. Besloten is een gedeelte van het positieve resultaat te bestemmen aan de deelnemende gemeenten. Deze teruggave levert voor de gemeente Leusden een incidenteel voordeel op in 2014 van in totaal € 23.700 (bestaande uit Digitaal Dossier JGZ € 3.600, GGDrU € 13.800 en JGZ 0-4 € 6.300).

Ad. 7 Compensatie chronisch zieken en mensen met beperking

Voor de jaarschijf 2014 is via de integratie-uitkering Wmo een incidenteel budget van € 44.500 beschikbaar gesteld voor personen met een chronische ziekte of beperking. Vanaf 2015 worden gemeenten voor deze doelgroep gecompenseerd via de integratie-uitkering Sociaal Domein. Over de verdere inzet van deze middelen zal het college nog een afzonderlijk voorstel worden gedaan.

Resultaatbestemming Maatschappelijke ondersteuning:

	2014	2015	2016	2017	2018
Toevoeging aan reserves:					
- Ad. 1 Restant budget Wmo 2014 t.g.v. Reserve Sociaal Domein	-400,0	-	-	-	-
- Ad. 1 reserveringsvoorstel beleidsplan SD t.g.v. Reserve Sociaal Domein	-	-100,0	-100,0	-100,0	-100,0
- Ad. 1 Restant invoeringsbudget SD t.g.v. Reserve Sociaal Domein	-35,0	-	-	-	-
- Ad. 1 Restant budgetten SD t.g.v. Reserve Sociaal Domein	-48,6	-	-	-	-
- Ad. 5 Onderhoud sportinventaris t.g.v. Reserve met aangewezen bestemming	-21,8	-	-	-	-
Onttrekking aan reserves:					
- Ad.2 Projectkosten SB G Wmo t.l.v. reserve Sociaal Domein	21,6	21,6	-	-	-

Programma 9 Ruimte en Wonen

9.1 Bouwen binnen rode contouren

9.2 Woonvisie

9.4 Kader realisatie nieuwe woningen

9.5 Plan betaalbare woningen voor ouderen en starters

Programma: Ruimte en wonen	
Programmaonderdeel: Ruimte en wonen	
Prestatieveld: 9.1 Bouwen binnen rode contouren 9.2 Woonvisie 9.3 Niet bouwen over Valleikanaal 9.4 Kader realisatie nieuwe woningen 9.5 Plan betaalbare woningen voor ouderen en starters	
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
<p>De in 2012 opgestelde toekomstvisie voor Leusden wordt opgesteld binnen de volgende, door de raad in 2011 vastgestelde, kaders:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Leusden positioneert zich als een suburbane entiteit en biedt een (centrum-)dorps woonmilieu. 2. In de woonkernen is de ruimte en het groen een kernkwaliteit. 3. Inbreiden en (kleinschalige) uitbreidingen worden uitsluitend ingezet als de maatschappelijke meerwaarde hiervan per locatie evident is aangetoond. 4. Op basis van de uitkomsten van het woningbehoefteonderzoek wordt bepaald; <ul style="list-style-type: none"> - of en hoe groot de aanvullende (eigen) vraag naar woningen is; - als er een voortdurende vraag naar woningen is of en waar deze woningen in Leusden kunnen worden gebouwd. 5. De basisvoorzieningen worden geboden in de vier woonservicegebieden. 6. Werkgelegenheid in Leusden wordt benaderd vanuit de het regionaal onderscheidende profiel van de werklocaties (bedrijventerrein, winkelgebieden, buitengebied van Leusden. 7. De toekomst van het buitengebied vraagt om ruimte voor agrarische structuurversterking, die zich zo optimaal mogelijk verhoudt met de natuur- en landschapontwikkeling. 8. Vanuit het wonen worden andere eisen geformuleerd ten aanzien van de meerwaarde die vanuit nevenschikte beleidsterreinen (welzijn, cultuur, beheer en onderhoud, enz.) de kwaliteit van het wonen moeten versterken. 	<p>Op 20 december 2012 heeft de gemeenteraad de Woonvisie 2012-2022 vastgesteld. Er worden voorstellen ontwikkeld voor:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Onderzoeken of (delen van) woningbouwprojecten elkaar beconcurreren en zo nodig en mogelijk tot nadere afstemming komen. - Instrumenten ontwikkelen om de doorstroming binnen de woningvoorraad en duurzaamheid en levensloopbestendigheid van woningen bevorderen. <p>In de Woonvisie is geconstateerd dat na 2022 niet (meer) in de totale woningbehoefte kan worden voorzien, omdat binnen de aan de woon/toekomstvisie ten grondslag liggende kaders van de gemeenteraad, de capaciteit aan bouwlocaties binnen de rode contour hiervoor ontoereikend is.</p>
Stand van zaken najaarsnota:	
<p>De regiogemeenten rond Amersfoort hebben onderzocht of er sprake is van een regionale woningmarkt. Ook is onderzocht of regionale afstemming van woningbouwprojecten op de korte of lange termijn leidt tot de afzet van meer woningen. In grote lijnen blijkt uit deze onderzoeken dat er</p>	

nauwelijks sprake is van een regionale woningmarkt. Verder blijken projecten tussen gemeenten elkaar niet te beconcurreren. Als hiervan al sprake is, dan is dat m.n. binnengemeentelijk. Voor de korte termijn is er regionaal en lokaal sprake van een overaanbod aan plannen. Voor de lange termijn (na 2025) is er sprake van een tekort aan locaties voor nieuwbouw. De gezamenlijke gemeenten gaan zich hierop uiterlijk medio 2016 beraden in het kader van de herziening van de Provinciale Structuurvisie (2017).

Het tekort aan bouwlocaties om op de langere termijn in de eigen woningbehoefte te voorzien, geldt ook voor Leusden. Bij de actualisatie van de Woonvisie kijken we nog eens naar de eigen woningbehoefte. Medio 2015 wordt gestart met een Structuurvisie. Of en waar de blijvende vraag naar woningen kan worden geaccommodeerd, wordt mede in dat licht beantwoord in de Structuurvisie.

Er is ook onderzoek gedaan naar de effectiviteit van de startersregeling. Hieruit blijkt dat dit een goed instrument is voor de doorstroming en dat harmonisatie van de lokale regelingen leidt tot een betere doorstroming op de regionale woningmarkt. In december leggen wij een voorstel voor aan de raad over de verlenging van de startersregeling.

Ook worden de uitkomsten van deze onderzoeken betrokken bij de dit najaar op te starten evaluatie van de Woonvisie Leusden 2012-2022.

Samen met een aantal regiogemeenten wordt onderzocht of en op welke wijze marktpartijen ouderen bewust kunnen maken dat woonwensen veranderen als de gezondheidssituatie verslechtert.

9.6 Hart van Leusden

Programma: Ruimte en wonen	
Programmaonderdeel: Ruimte en wonen	
Prestatieveld: Hart van Leusden	
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
Voorkomen dat de huidige ontwikkelingen in de detailhandel leiden tot een versobering en kwaliteitsverslechtering van de Hamershof en daarmee het Hart van Leusden, wat uiteindelijk leidt tot een negatieve ontwikkelingsspiraal.	Op basis van de eind 2013 vast te stellen Ontwikkelingsvisie Hart van Leusden en de afspraken met andere eigenaren en belanghebbenden komen tot een bundeling van inzet van menskracht en middelen.
Stand van zaken najaarsnota:	
Medio 2013 is als resultaat van een brainstormbijeenkomst met stakeholders en betrokkenen een conceptvisie opgesteld voor "Hart van Leusden". Door een complex van factoren heeft over deze visie (nog) geen besluitvorming door alle partijen afzonderlijk en daarmee ook niet door hen gezamenlijk plaatsgevonden. Dit najaar bepalen wij ons standpunt over de visie en starten we gesprekken met stakeholders over het verdere proces om te komen tot een kwaliteitsimpuls voor "de Hamershof".	

9.7 Totaalvisie kantorenlocatie Princenhof

Programma: Ruimte en wonen	
Programmaonderdeel: Ruimte en wonen	
Prestatieveld: Totaalvisie kantorenlocatie Princenhof	
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
Het vitaal houden van het bedrijfsterrein Princenhof in de meest brede zin primair als bedrijfsterrein, aangevuld met een woonfunctie, waarvan onderdeel uitmaakt een visie op de toekomst van het voormalige AZC locatie, alsmede het Equens complex.	Om te komen tot een visie op de mogelijke en gewenste ontwikkelingen op het Princenhof-terrein, zijn gesprekken gevoerd met eigenaar-gebruikers en beleggers uit het gebied. De conclusie hiervan is dat er onvoldoende beweging en investeringsbereidheid op Princenhof is om op basis daarvan een lange termijn visie te ontwikkelen. In mei 2013 is dit gedeeld met de raad. Vanwege de raakvlakken en samenhang met andere bedrijventerreinen cq. kantorenlocaties, wordt de visievorming verbreed tot een integraal beeld van de werklocaties in Leusden en de ontwikkelrichtingen

	van de locaties. Op grond hiervan wordt de ontwikkelingsvisie van Princenhof nader geduid.
Stand van zaken najaarsnota:	
De voorgestelde toekomstige ontwikkeling van Princenhof is opgenomen in de “visie werklocaties Leusden 2030” die eind 2014 ter besluitvorming wordt voorgelegd aan de gemeenteraad.	

9.8 SBBO terrein

Programma: Ruimte en wonen	
Programmaonderdeel: Ruimte en wonen	
Prestatieveld: SBBO terrein	
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
Bij vrijkomst terrein transformatie van de functie en het gebruik van deze locatie, e.e.a. zoals aangegeven in de door de raad vastgestelde structuurvisie	Na vrijkomst terrein uitvoering geven aan de vastgestelde structuurvisie locatie SBBO.
Stand van zaken najaarsnota:	
Het SBBO-terrein is de afgelopen tijd niet voor koop beschikbaar gekomen, zodat we geen uitvoering hebben kunnen geven aan de opdracht.	

9.9 Onderzoek revitaliseren bedrijfsterrein

Programma: Ruimte en wonen	
Programmaonderdeel: Ruimte en wonen	
Prestatieveld: Onderzoek revitaliseren bedrijfsterrein	
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
Alle bedrijfsterreinen zijn blijvend en aantrekkelijk voor de uitoefening van bedrijfsactiviteiten.	Opstellen van een integrale visie op de werklocaties in Leusden, zowel met betrekking tot bestaande locaties als nieuwe locaties. In de visie wordt vanuit de huidige situatie, kracht en zwakte, de gewenste ontwikkelingen voor de terreinen weergegeven, waarbij oog is voor de onderlinge samenhang en de ontwikkelingen in de regio Amersfoort.
Stand van zaken najaarsnota:	
De voorgestelde toekomstige ontwikkeling van de bedrijventerreinen en kantorenlocaties is opgenomen in de “visie werklocaties Leusden 2030” die eind 2014 ter besluitvorming wordt voorgelegd aan de gemeenteraad. Na besluitvorming dient hier uitvoering aan gegeven te worden middels concrete werkagenda's en het (eventueel) aanpassen van bestemmingsplannen.	

9.11 Welstandsbeoordeling

Programma: Ruimte en wonen	
Programmaonderdeel: Ruimte en wonen	
Prestatieveld: Welstandsbeoordeling	
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
Vermindering van regeldruk conform het coalitieakkoord.	Er wordt een beleidsnota opgesteld waarin de ambitie van de raad over de gewenste ruimtelijke kwaliteit is verwoord en welke instrumenten daartoe zijn in te zetten. Tevens wordt ingezet op het afschaffen van verplichte afname van advies op het terrein van Welstand middels invloed op de ontwikkelingsrichting van de WMMN (Welstands- en Monumentencommissie Midden-Nederland).
Stand van zaken najaarsnota:	
De geactualiseerde Welstandsnota is door de raad vastgesteld en wordt bij de Welstandstoetsing toegepast. De WMMN is er van op de hoogte gesteld dat de gemeente Leusden uiterlijk 1-1-2016	

uittreedt uit de WMMN. In de loop van 2015 wordt de raad een voorstel gedaan voor een nieuwe opzet van de Welstandstoets.

Programma: Ruimte en wonen	
Programmaonderdeel: Ruimte en wonen	
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
1. Invulling geven aan de ambities uit de woon/toekomstvisie.	1.1 Uitvoering geven aan bouwprojecten zoals onder andere Groot Agteveld, De Biezenkamp, Mastenbroek 2, Groot Krakhorst, vrijvallende locaties Leusden-Zuid en Maanweg. 1.2 Faciliteren van derden bij de ontwikkeling van bouwplannen binnen bestaande beleidskaders.
2. Actuele bestemmingsplannen.	2. Actualisering van bestemmingsplannen.
Stand van zaken najaarsnota:	
1.1 en 1.2 Aan diverse lopende grotere en kleinere initiatieven wordt voortvarend (mee)gewerkt door de gemeente. Omdat de gemeente geen initiator en dus trekker hiervan is bestaat deze medewerking met name in het creëren van de noodzakelijke planologische randvoorwaarden. Daarnaast wordt door de gemeente meegewerkt aan het beschikbaar komen van de voor de ontwikkeling noodzakelijk gronden en zo mogelijk in het verkrijgen van subsidies. Voor het bouwproject De Biezenkamp heeft de gemeente nadrukkelijk een meer actief sturende rol op zich genomen.	
2. Bestemmingsplan Achterveld is vastgesteld en Leusden-west is in procedure. Het bestemmingsplan Leusden-Zuid samen met Tabaksteeg, de bedrijventerreinen en het centrum van Leusden worden geactualiseerd. Op langer termijn staat het bestemmingsplan voor het buitengebied gepland. Hiervoor wordt geld gereserveerd.	

Programma: Ruimte en wonen	
Programmaonderdeel: Grondexploitaties	
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
Het realiseren van een krachtig, zelfstandig Leusden met vitaliteit op de sporen sociale samenhang, ruimtelijke kwaliteit, kwaliteit van het buitengebied, economie en verkeer en vervoer	Tot uitvoering brengen en realiseren van de in de visie 2010 benoemde en nadien geprioriteerde projecten Valleipark, Biezenkamp, 't Spieghele (De Buitenplaats en De Plantage), Kop van Leusden-zuid, Groot Agteveld en enkele minder omvangrijke projecten. De projecten Tabaksteeg en De Schammer zijn inmiddels (vrijwel) gerealiseerd.
Stand van zaken najaarsnota:	
<p><u>Valleipark:</u> De eerste woningen, op vrije kavels in deelplan 1, zijn in aanbouw. De eerste projectwoningen in deelplan 1 volgen nog dit jaar en in deelplan 3 in 2015. De ontwikkeling van fase 2 is gestart.</p> <p><u>Biezenkamp:</u> De bouw van blok A is gestart; de bouw van het MFC-complex is gepland nog in december van dit jaar. De projectontwikkelaar heeft te kennen gegeven zich te beraden op blok B. Overige deelgebieden nadat scholen zijn verplaatst in 2017.</p> <p><u>Buitenplaats:</u> Er vindt thans beleidsheroëntatie plaats in het kader van de Visie Werkgelegenheidslocaties.</p> <p><u>Plantage:</u> Er vindt thans beleidsheroëntatie plaats in het kader van de Visie Werkgelegenheidslocaties. De ontwikkelaar, tevens eigenaar van het terrein is hierbij betrokken.</p> <p><u>Kop van Leusden-zuid (Maanwijk):</u></p>	

Private ontwikkeling; oriëntatie op programma met maatschappelijke meerwaarde door private partij.

Groot Agteveld:

Start bouw fase 1, waaronder het coöperatiegebouw is gepland in december van dit jaar.

Tabaksteeg:

Laatste 3 kavels + appartementengebouw, verkoopafhankelijk te bouwen in 2015.

De Schammer:

Uitvoering afgerond, financiële afhandeling in december 2014.

Programma: Ruimte en wonen

Programmaonderdeel: Cultuurhistorie

Wat willen we bereiken?

1. Binnen de financiële mogelijkheden en het beschikbare instrumentarium behoud van objecten en structuren die voor Leusden van historische, monumentale of beeldbepalende betekenis zijn.

Wat gaan we daarvoor doen?

- 1.1 Uitvoering geven aan wettelijke taken op het gebied van monumentenzorg en vastgesteld archeologie-beleid, inclusief toepassing RO-instrumentarium ter behoud, waar gewenst en mogelijk, van cultureel erfgoed.
- 1.2 Onderzoeken op welke wijze de open monumentendag en erfgoedprijs met minder gemeentelijke middelen georganiseerd kan blijven.
- 1.3 Opstellen van een beleidsvisie gemeentelijk monumentenbeleid.
- 1.4 Aanwijzen van gemeentelijke monumenten.

Stand van zaken najaarsnota:

- 1.1 In verschillende bestemmingsplannen is, na advisering door de monumentencommissie, een cultuurhistorische paragraaf opgenomen. Wanneer dit van toepassing was, is door de monumentencommissie en/of archeologische dienst van de gemeente Amersfoort advies gegeven voor aanvragen van een omgevingsvergunning. Deze adviezen zijn bij de vergunningverlening meegewogen.
- 1.2 Er wordt € 2.500 bezuinigd op het budget voor de organisatie van de Open Monumentendag. Over de wijze waarop de Open Monumentendag met minder middelen uitgevoerd kan gaan worden, wordt nog een gesprek gevoerd met de Historische Kring.
- 1.3 De beleidsvisie is opgesteld. Deze wordt het komende jaar verder uitgevoerd. Daarvoor wordt een verordening opgesteld en monumenten aangewezen.
- 1.4 De Monumentencommissie geeft een advies over de panden die in 2015 en volgende jaren aangewezen kunnen worden als gemeentelijk monument.

Programma 9 Ruimte en Wonen

Financiële rapportage

(bedragen x € 1.000,--)

Nr.	Onderwerp	2014	2015	2016	2017	2018
1.	a. Dividenduitkering Tabaksteeg project BV	-	-	-	-	-
	b. bouwrijp maken Valleipark	-	-	-	-	-
	c. bouwrijp maken 't Zicht	-6,3	-	-	-	-
2.	Subsidie blok A Biezenkamp	-107,0	-	-	-	-
3.	Ruimtelijke ordening:					
	a. anterieure overeenkomsten	30,0	-	-	-	-
	b. welstandsbeleid	25,0	-25,0	-	-	-
	c. actualiseren bestemmingsplannen	17,0	-17,0	-	-	-
4.	Budget Omgevingswet	25,0	-	-	-	-25,0
5.	Bouwleges	-	-161,4	-161,4	-161,4	-161,4
	Mutatie programma voor bestemming	-16,3	-203,4	-161,4	-161,4	-186,4
	Toevoeging aan reserves	-249,4	-	-	-	-
	Onttrekking aan reserves	113,3	-	-	-	-
	Mutatie programma na bestemming	-152,4	-203,4	-161,4	-161,4	-186,4

Toelichting

Ad. 1 Mutaties Grondbedrijf

a. Tussentijdse dividenduitkering Tabaksteeg

In 2014 heeft eerder dan verwacht een tussentijdse dividenduitkering vanuit de Leusden Tabaksteeg Project B.V. plaatsgevonden. Deze dividenduitkering bedraagt € 699.537 inclusief de door de gemeente terug te vorderen dividendbelasting. Via de begrotingswijziging bij deze najaarsnota wordt het uitgekeerde dividend begroot in de interne grondexploitatie Tabaksteeg.

Als gevolg van de dividenduitkering vanuit de Tabaksteeg project BV kan in 2014 naar verwachting een tussentijdse winstneming worden gerealiseerd. De daadwerkelijke hoogte van de verwachte winstneming is afhankelijk van het moment waarop een met de provincie overeengekomen subsidie in het kader van de Busbaan Tabaksteeg (€ 0,6 mln) wordt gerealiseerd. Bij verantwoording in 2014 bedraagt de maximale winstneming naar verwachting € 0,95 mln. Wanneer de subsidie in het boekjaar 2015 wordt gerealiseerd, bedraagt de maximale winstneming in 2014 € 0,35 mln. In het eerste kwartaal van 2015 zal het college een besluit nemen over een tussentijdse winstneming vanuit de interne grondexploitatie Tabaksteeg.

b. Bouwrijp maken Valleipark

Binnen het project Valleipark zal dit jaar begonnen worden met het bouwrijp maken van fase 3. Deze werkzaamheden waren oorspronkelijk gepland in 2015, maar worden eerder dan verwacht uitgevoerd. De raad wordt gevraagd het benodigde budget van € 0,4 mln in 2014 beschikbaar te stellen en dit ten laste te brengen van de grondexploitatie Valleipark. Binnen de grondexploitatie is voldoende dekking beschikbaar. Per saldo leidt dit niet tot een wijziging van het saldo van de grondexploitatie.

c. Bouwrijp maken 't Zicht

In 2013 is grondexploitatie 't Zicht afgesloten. In verband met de afronding van de laatste werkzaamheden in 2014 is bij de jaarrekening 2013 een voorziening van € 20.000 gevormd ten behoeve van het bouwrijp maken. Inmiddels zijn alle resterende werkzaamheden afgerond. De totale kosten bedragen € 26.269. Voorgesteld wordt deze kosten bij de jaarrekening te dekken uit de beschikbare voorziening en het restant van € 6.269 te dekken uit de Algemene reserve Grondbedrijf.

Ad. 2 Subsidie blok A Biezenkamp

In december 2013 heeft de raad reeds besloten tot gemeentelijke cofinanciering ad. € 107.000 voor blok A De Biezenkamp en dit bedrag te dekken uit binnen de algemene reserve met aangewezen bestemming gereserveerde middelen voor volkshuisvesting. (Raadsbesluit 215394). Wij stellen u via deze Najaarsnota voor de daadwerkelijke onttrekking uit de reserve te accorderen.

Ad. 3 Ruimtelijke ordening

a. Anterieure overeenkomsten

De kosten die op het gebied van ruimtelijke ordening gemaakt worden voor het toepassen van vrijstellings- en wijzigingsbevoegdheden, worden op basis van het profijtbeginsel terugverdiend door het heffen van kostendekkende legestarieven en/of overeenkomsten. Deze inkomsten fluctueren sterk per jaar. Via de Voorjaarsnota was deze post reeds naar beneden bijgesteld. Ondertussen blijkt toch dat hiervoor incidenteel € 30.000 bijgeraamd dient te worden.

b. Welstandsbeleid

Er ligt een bestuursopdracht om het welstandsbeleid te actualiseren en vereenvoudigen. Het beschikbare incidentele budget van € 25.000 wordt dit jaar niet besteed. De opdracht wordt uitgevoerd in 2015. Voorgesteld wordt om het incidentele budget ad. € 25.000 over te hevelen naar 2015.

c. Actualiseren bestemmingsplannen

Via nieuw beleid 2014 is voor het actualiseren van bestemmingsplannen incidenteel € 26.000 beschikbaar gesteld. Een deel van de werkzaamheden zullen in 2015 worden uitgevoerd, waardoor € 17.000 naar 2015 dient te worden overgeheveld.

Ad. 4 Budget Omgevingswet

Bij nieuw beleid 2013 is door de raad een budget van € 25.000 voor de implementatie van de omgevingswet beschikbaar gesteld. Door vertraging in de wetgeving zijn de bedoelde werkzaamheden nog niet uitgevoerd. De omgevingswet wordt naar verwachting niet eerder dan in 2018 ingevoerd. Wij stellen u voor het incidentele budget van € 25.000 over te hevelen naar het jaar 2018.

Ad. 5 Bouwleges

Er is een onderzoek uitgevoerd met als doel meer inzicht en balans te krijgen tussen de werkvoorraad, formatie en budget als het gaat om het te behandelen aanvragen omgevingsvergunningen en de legesinkomsten die hier in de begroting tegenover staan. Hiernaast is een model ontwikkeld waarbij de komende jaren de leges zijn geprognostiseerd en een nieuw gemiddelde voor de periode 2014-2018 is berekend.

	2014	2015	2016	2017	2018
Leges omgevingsvergunningen	622.400	321.300	244.400	202.400	474.300
Gemiddelde 2014-2018	-373.000	-373.000	-373.000	-373.000	-373.000
Egalisatie	+249.400	-51.700	-128.600	-170.600	+101.300

De methode om via de egalisatie reserve hogere of lagere legesopbrengsten te egaliseren blijft intact. Via de Voorjaarsnota hebben wij de raming voor 2014 reeds naar beneden bijgesteld. Wij stellen voor € 249.400 toe te voegen aan de egalisatie reserve, ter dekking van lagere inkomsten ten opzichte van het jaargemiddelde voor de komende jaren.

Structurele gevolgen

Afgezet tegen de huidige legesraming (gemiddelde periode 2006-2015) komen wij tot de volgende bedragen:

	2015	2016	2017	2018
Gemiddelde 2014-2018	373.000	373.000	373.000	373.000
Raming leges begroting	720.500	720.500	720.500	720.500
Lagere legesopbrengsten	-347.500	-347.500	-347.500	-347.500

De lagere legesopbrengsten betekent ook dat er minder vergunningen worden verleend en er dus minder capaciteit nodig is. In het onderzoek is vastgesteld dat de formatie met 2,5 fte kan worden verlaagd. Dit levert een besparing op van € 183.000. Daarnaast moeten ook de aan de leges toegerekende overheadkosten (€ 78.100) worden verlaagd. De lagere legesopbrengsten heeft ook als gevolg dat de bezuinigingsmaatregel om kosten van geo-informatie toe te rekenen aan de leges moet worden teruggedraaid.

	2015	2016	2017	2018
Saldo na bijstelling gemiddelde bouwleges	-347.500	-347.500	-347.500	-347.500
Aframing 2,5 fte	183.000	183.000	183.000	183.000
Reductie overhead (taakstelling)	78.100	78.100	78.100	78.100
Vervallen toerekening geo-informatie	75.000	75.000	75.000	75.000
Restant saldo	-11.400	-11.400	-11.400	-11.400

Budgettair betekent dit voor de begrotingspositie het volgende:

	2015	2016	2017	2018
Vervallen toerekening geo-informatie	-75.000	-75.000	-75.000	-75.000
Restant saldo (punt d.)	-11.400	-11.400	-11.400	-11.400
Vervallen dekking contactmanagers t.l.v. reserve	-75.000	-75.000	-75.000	-75.000
Budgettair resultaat (na bestemming)	-161.400	-161.400	-161.400	-161.400

Samengevat stellen wij u het volgende voor:

- In de begroting uit te gaan van de, via het prognosemodel opnieuw berekende, gemiddelde jaarlijkse legesopbrengst 2014-2018;
  - € 249.400 toe te voegen aan de egalisatie reserve;
  - Een taakstelling op overheadkosten op te nemen van € 78.100;
  - De toerekening van geo-informatie te laten vervallen;
  - De dekking van de informatie contactmanagers vanuit de reserve te laten vervallen.
- Collegebesluit (237471).

Resultaatbestemming Ruimte en Wonen:

	2014	2015	2016	2017	2018
Toevoeging aan reserves:					
- ad 5 meeropbrengst leges toe voegen aan algemene reserve met aangewezen bestemming	-249,4	-	-	-	-
Onttrekking aan reserves:					
- Ad.1c. Bouwrijp maken 't Zicht onttrekken aan de algemene reserve Grondbedrijf	6,3	-	-	-	-
- Ad.2. Subsidie blok A Biezenkamp onttrekken aan de algemene reserve met aangewezen bestemming	107,0	-	-	-	-

Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

Financiële rapportage

(bedragen x € 1.000,-)

Nr.	Onderwerp	2014	2015	2016	2017	2018
1	Algemene uitkering	171,4	1.882,1	1.735,3	1.666,4	1.651,9
2.	Aanwending stelposten/onvoorzien					
	a. onvoorzien algemeen	32,8	-	-	-	-
	b. taakmutaties Algemene Uitkering	-	-82,2	138,0	214,6	245,6
	c. aframen stelposten	244,2	-39,5	-16,0	-25,0	-25,0
3.	Besparingsverlies bezuinigingen	-50,0	-37,0	-12,0	-12,0	-
4.	Herschikking reserves	-	-	-	-	-
	Mutatie programma voor bestemming	398,4	1.723,4	1.845,3	1.844,0	1.872,5
	Toevoeging aan reserves:	-744,1	-	-	-	-
	Onttrekking aan reserves:	744,1	-	-	-	-
	Mutatie programma na bestemming	398,4	1.723,4	1.845,3	1.844,0	1.872,5

Toelichting

Ad 1. Algemene uitkering

De raming van de algemene uitkering is bijgesteld op basis van de meicirculaire 2014 (voor de jaarschijf 2014, structureel al verwerkt in begroting 2015-2018) en septembercirculaire 2014. Wij geven kort de budgettaire consequenties weer.

	2014	2015	2016	2017	2018
1. Accresmutaties Miljoenennota	-29.300	-130.300	-	+15.000	+60.400
2. Ontwikkeling uitkeringsbasis	+43.900	+61.500	+132.000	+179.000	+205.800
3. Plafond BTW compensatiefonds	-	-57.900	-74.100	-30.000	-
4. Groot onderhoud gemeentefonds	-	+11.500	+14.800	+15.000	+15.100
5. Taakmutaties	+102.600	+2.010.100	+1.674.400	+1.488.100	+1.368.800
6. Overige mutaties	-2.700	-12.800	-11.800	-700	+1.800
7. Verrekeningen 2012/2013	+56.700	-	-	-	-
	+171.400	+1.882.100	+1.735.300	+1.666.400	+1.651.900

- De accressen 2014 en 2015 worden ten opzichte van de meicirculaire 2014 neerwaarts bijgesteld met respectievelijk € 25 en € 85 miljoen. Voor Leusden betekent deze korting een financieel nadeel van € 29.300 in 2014 en € 130.300 in 2015. Vanaf 2017 worden de accressen weer positief bijgesteld.
- De ontwikkeling van de uitkeringsbasis wordt veroorzaakt door een neerwaartse bijstelling van de landelijke groei van het aantal bijstandsontvangers in meerjarenperspectief. Omdat de gemeenten dan middels de verdeelmaatstaf bijstand minder middelen uit het gemeentefonds ontvangen wordt de uitkeringsfactor verhoogd. Per saldo levert het effect van deze septembercirculaire daardoor nog een budgettaire meevaller op van structureel € 205.800.
- In het financieel akkoord Rijk-VNG van begin 2013 is afgesproken om het BTW-compensatiefonds niet af te schaffen maar wel te maximeren met een plafond. Aanvankelijk leidde de ruimte onder het plafond tot een toevoeging aan het gemeentefonds. Bij de septembercirculaire blijkt dat er in meerjarenperspectief nog wel ruimte onder het plafond blijft maar dat deze ruimte wel kleiner wordt. Dit leidt tot een uitname uit het gemeentefonds. Deze uitname wordt verdeeld via de uitkeringsfactor en levert Leusden een tegenvaller op van € 57.900 in 2015, € 74.100 in 2016 en € 30.000 in 2017. Evenals de hiervoor genoemde ontwikkeling van de uitkeringsbasis lijkt de werking van het BCF-plafond voor gemeenten ook weer een niet te voorspellen grootheid in het gemeentefonds te worden.
- Per 1 januari 2015 treden de herverdeeffecten op als gevolg van de herijking van het gemeentefonds. Ten opzichte van de meicirculaire is het eerder berekende herverdeeffect voor Leusden verbeterd met structureel € 15.100. Oorzaak daarvoor zijn o.a. wijzigingen in de maatstaven (krimp), de bommenregeling e.d. waardoor de uitkeringsfactor is bijgesteld.

5. Voor een toelichting op de middelen taakmutaties verwijzen wij naar het onderdeel stelposten (ad 2).
6. In 2014 hebben verrekeringen plaatsgevonden over de algemene uitkering van 2012 en 2013. Het betreft met name neerwaarde bijstellingen van de uitkeringsfactor waardoor een incidenteel voordeel ontstaat van € 56.700

Ad 2. Aanwending stelposten en onvoorzien algemeen

In de primitieve begroting zijn stelposten geraamd voor onvoorziene uitgaven algemeen en uitgaven met aangewezen bestemming zoals bijvoorbeeld nieuw beleid, loon- en prijsstijgingen en bezuinigingsmaatregelen. Wij stellen de volgende mutaties voor:

a. onvoorzien algemeen

De ruimte voor onvoorzien ad € 63.000 is dit jaar voor een bedrag van € 29.500 besteed aan de sloop van noodlokaal De Holm (zie programma 6.2), het onderzoek voor zwembad Octopus € 9.300 en JGZ (+ € 4.080). De resterende ruimte van € 28.300² kan worden afgeraamd.

b. taakmutaties algemene uitkering

De middelen voor taakmutaties die via de septembercirculaire zijn ontvangen kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	2014	2015	2016	2017	2018
Totaal taakmutaties	+102.600	+2.010.100	+1.674.400	+1.488.100	+1.368.800
Functioneel geraamd op programma;					
1. Koopkrachttegemoetkoming 2014	-/- 44.500	-	-	-	-
2. Chronisch zieken en gehandicapten 2014	-/- 58.100	-	-	-	-
3. Middelen participatiebudget	-	-1.927.900	-1.812.400	-1.702.700	-1.614.400
Te ramen op stelpost taakmutaties	-				
4. Toeslag Huishoudelijke Hulp	-	-95.300	-95.300	-	-
5. Aanvullende korting WMO	-	-9.000	196.100	200.300	200.300
6. Overige mutaties IU Sociaal Domein	-	22.100	37.200	14.300	45.300
Totaal op stelpost taakmutaties		-82.200	+138.000	214.600	245.600

1/2. Voor de jaarschijf 2014 wordt via de integratie-uitkering Wmo een incidenteel budget van € 44.500 beschikbaar gesteld voor personen met een chronische ziekte of beperking. Daarnaast wordt voor dit jaar een budget van € 58.100 beschikbaar gesteld voor koopkrachttegemoetkoming. Huishoudens met een inkomen tot 110% van het sociaal minimum hebben in 2014 recht op een eenmalige koopkrachttegemoetkoming. De middelen voor chronisch zieken en de regeling koopkrachttegemoetkoming 2014 zijn functioneel geraamd.

3. De middelen voor uitvoering participatiewet. Na de meicirculaire zijn de bedragen al gepubliceerd. Nu zijn ze in de septembercirculaire verwerkt. De bedragen zijn budgettair neutraal verwerkt in deze Najaarsnota door een raming op programma 5, onderdeel participatie.

4. In 2015 en 2016 worden extra middelen aan gemeenten beschikbaar gesteld voor het stimuleren van de vraag naar huishoudelijke hulp, teneinde zoveel mogelijk volwaardige werkgelegenheid te behouden (de zgn. "tientjesregeling"). Wij stellen u voor deze middelen vooralsnog te reserveren op de stelpost taakmutaties

5. Bij de meicirculaire is voor 2015 een structurele taakstelling van € 502.000 in de begroting opgenomen als gevolg van de rijkskorting op de integratie-uitkering WMO. Het kabinet gaat er vanuit dat deze kosten kunnen worden teruggebracht doordat inwoners optimaal gebruik gaan maken van eigen middelen, voorliggende voorzieningen en ondersteuning in het eigen netwerk. Bij de septembercirculaire is bekend geworden dat er voor 2016 een aanvullende korting wordt doorgevoerd van € 200.300.

6. Betreft bijstellingen van de integratie uitkering Sociaal Domein.

c. aframen stelposten

- Het jaarlijks op de stelpost opgenomen bedrag ad. € 45.500 voor vrijval van kapitaallasten gemeentehuis wordt in 2014, 2015 en deels in 2016 ingezet als dekking voor het vervolg onderzoek naar de gemeentelijke huisvesting (zie programma 1.11).

² In het financieel overzicht wordt een aframing van € 32.800 vermeld omdat de hogere kosten voor sloop noodlokaal de Holm ad € 4.500 zijn meegenomen in deze Najaarsnota.

- Op de stelpost nieuw beleid dient een bedrag van € 60.000 te worden overgeheveld naar 2015. Het gaat hier om een drietal projecten waarvoor via nieuw beleid incidenteel middelen beschikbaar zijn gesteld; Modernisering GBA, Vervanging armaturen parkeerdek Hamershof en Hart van Leusden.
- Op de diverse stelposten resteert een incidentele budgetruimte van € 138.700 dat kan worden afgeraamd.

Ad. 3 Besparingsverlies bezuinigingen

Bij de voorjaarsnota en de najaarsnota worden tweejaarlijks de in de begroting opgenomen bezuinigingsopgaven getoetst op invulbaarheid en haalbaarheid. Uit de bij de najaarsnota opgenomen monitor bezuinigingen blijkt dat een tweetal bezuinigingsmaatregelen niet realiseerbaar is dan wel gefaseerd gerealiseerd kan worden.

	2014	2015	2016	2017	2018
a. Besparing recreatieschap	0	12	12	12	0
b. Verhoging huurinkomsten buitensport	50	25			
	50	37	12	12	0

a. Structureel besparingsverlies op het recreatieschap

Boogde effect van deze bezuinigingsmaatregel is dat de gemeente door uittreding uit de Gemeenschappelijke Regeling haar jaarlijkse bijdrage van € 55.000 uitspaart. De bezuinigingsmaatregel zou met ingang van 2015 tot de genoemde besparing moeten leiden. Bij de monitor bezuinigingen 2014-1 (voorjaarsnota) is vermeld dat het recreatieschap per 1 januari 2018 geliquideerd zal worden. Een besparing op het recreatieschap zal niet eerder dan 2018 worden gerealiseerd. Op basis van deze constatering, en het feit dat de gemeente zelf onderhoudslasten zal blijven dragen voor de voorzieningen die het recreatieschap op haar grondgebied onderhoudt, is bij de begrotingsopstelling een bedrag van € 43.000 (jaarlijkse geraamde onderhoudskosten) als besparingsverlies verantwoord. Het resterende bedrag van de bezuinigingsopgave ad. € 12.000 is niet eerder dan met ingang van het jaar 2018 realiseerbaar. Wij stellen u voor het bedrag van € 12.000 als een aanvullend besparingsverlies te nemen in de jaren 2015 tot en met 2016.

b. Verhoging huurinkomsten buitensport

Per 1 januari 2014 is aan de buitensportvereniging een huurverhoging van ongeveer 40% opgelegd. De buitensportverenigingen hebben de opgelegde huurverhoging ter discussie gesteld. De gemeente heeft de verenigingen voorgesteld de huurverhoging gefaseerd in te voeren. In 2014 wordt dan 50% van de taakstelling ad. € 100.000 gerealiseerd, in het jaar 2015 75% van de taakstelling en in 2016 100%. Verenigingen beraden zich nog op het voorstel van de gemeente. Voor de gemeente zou het nu voorliggende voorstel een besparingsverlies betekenen van in totaal € 75.000 (€ 50.000 in 2014 en € 25.000 in het jaar 2015).

Ad 4 Herschikking reserves

De algemene reserves bevat onder meer de algemene reserve; met aangewezen bestemming. Middelen met een toekomstige bestemming worden toegevoegd aan deze reserve. De besteding van de middelen uit de reserve wijkt soms af van de reservering. Daarnaast kan ook het doel van de bestemming inmiddels gewijzigd zijn. Daarom is het goed om de reserve met enige regelmaat te actualiseren. De dit jaar opgestelde actualisatie leverde de volgende vrijval van middelen op:

Restant middelen investeringen hondenbeleid	70.600
Niet besteed budget stimulering startende ondernemers	10.000
Verzekeringsspenningen Groot Krakhorst	523.300
Restant budget Leusden 2040	9.800
Restant onderzoek verwijderen verkeersborden	18.700
Restant bedrijfsvoeringsreserves	42.600
Diverse kleinere reserveringen	69.100
Totaal	744.100

Wij stellen u voor dit bedrag toe te voegen aan de algemene reserve; flexibel deel.